

Bruxelles, den 19. maj 2017
(OR. en)

9272/17

**Interinstitutionel sag:
2016/0014 (COD)**

**ENT 129
MI 426
CODEC 831**

NOTE

fra:	formandskabet
til:	Rådet
Tidl. dok. nr.:	8647/17 ENT 110 MI 362 CODEC 685
Komm. dok. nr.:	5712/16 ENT 20 MI 45 CODEC 103
Vedr.:	Forslag til EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING om godkendelse og markedsovervågning af motorkøretøjer og påhængskøretøjer dertil samt af systemer, komponenter og separate tekniske enheder til sådanne køretøjer - Formandskabets kompromis

Hermed følger til delegationerne kompromisteksten til Rådet (konkurrenceevne) den 29. maj 2017.

Ny tekst i forhold til Kommissionens forslag er angivet med **fed skrift og understregning**, og udeladelser er angivet med skarp parentes [...].

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om godkendelse og markedsovervågning af motorkøretøjer og påhængskøretøjer dertil samt af systemer, komponenter og separate tekniske enheder til sådanne køretøjer

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 114,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg¹,

efter den almindelige lovgivningsprocedure, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Det indre marked omfatter et område uden indre grænser, hvor der skal sikres fri bevægelighed for varer, personer, tjenester og kapital. Reglerne for det indre marked skal være gennemsigtige, enkle og konsekvente og således skabe retssikkerhed og klarhed til fordel for virksomheder og forbrugere.

¹ EUT C, s. .

- (2) I dette øjemed blev der oprettet en omfattende EU-typegodkendelse af motorkøretøjer og påhængskøretøjer dertil samt af systemer, komponenter og separate tekniske enheder til sådanne køretøjer ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/46/EF².
- (3) En vurdering af EU's retlige rammer for typegodkendelse af motorkøretøjer og påhængskøretøjer dertil samt af systemer, komponenter og separate tekniske enheder til sådanne køretøjer, som blev gennemført i 2013³, viste, at den ramme, der er fastsat ved direktiv 2007/46/EF, er egnet til at nå de vigtigste mål – harmonisering, et effektivt fungerende indre marked og fair konkurrence – og bør derfor fortsat gælde.
- (4) I denne vurdering blev det imidlertid konkluderet, at der er behov for at indføre markedsovervågningsforanstaltninger med henblik på at supplere typegodkendelseskravene, behov for at præcisere tilbagekaldelses- og beskyttelsesprocedurerne samt betingelserne for forlængelse af godkendelser af eksisterende køretøjstyper, behov for at forbedre håndhævelsen af rammen for typegodkendelse af køretøjer ved at harmonisere og forbedre de procedurer for typegodkendelse og produktionens overensstemmelse, som anvendes af medlemsstaternes myndigheder og tekniske tjenester, behov for at præcisere roller og ansvarsområder for de erhvervsdrivende i forsyningskæden og for de myndigheder og parter, der er involveret i håndhævelsen af rammen, og behov for at forbedre egnetheden af alternative ordninger (national typegodkendelse af små serier og individuel godkendelse af køretøjer) og af den etapevise typegodkendelsesprocedure med henblik på at sørge for passende fleksibilitet for nichemarkeder og SMV'er, dog uden at forvride de lige konkurrencevilkår.

² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/46/EF af 5. september 2007 om fastlæggelse af en ramme for godkendelse af motorkøretøjer og påhængskøretøjer dertil samt af systemer, komponenter og separate tekniske enheder til sådanne køretøjer ("Rammedirektiv") (EUT L 263 af 9.10.2007, s. 1).

³ Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, "Fitness Check of the EU legal framework for the type-approval of motor vehicles" (SWD(2013) 466 final).

- (5) Desuden har den seneste tids problemer med gennemførelsen af rammerne for typegodkendelse af køretøjer afsløret bestemte svagheder og påvist, at der er behov for en grundlæggende revision med henblik på at sikre robuste, gennemsigtige, forudsigelige og bæredygtige lovgivningsmæssige rammer, der giver en høj grad af sikkerhed og beskyttelse af sundhed og miljø.
- (6) Denne forordning fastsætter harmoniserede regler og principper for typegodkendelse af motorkøretøjer og påhængskøretøjer dertil samt af systemer, komponenter og separate tekniske enheder til sådanne køretøjer samt for individuel godkendelse af køretøjer med henblik på at sikre, at det indre marked fungerer korrekt til fordel for virksomheder og forbrugere, og på at garantere en høj grad af sikkerhed og beskyttelse af sundhed og miljø.
- (7) Denne forordning fastlægger de væsentlige tekniske og administrative krav til typegodkendelse af motorkøretøjer i klasse M og N og påhængskøretøjer dertil (klasse O) og til systemer, komponenter og separate tekniske enheder til sådanne køretøjer, med henblik på at sikre et tilstrækkeligt niveau for sikkerhed og miljøpræstationer. Disse køretøjsklasser omfatter motorkøretøjer til personbefordring, motorkøretøjer til godstransport og påhængskøretøjer dertil.
- (8) Denne forordning bør styrke den nuværende ramme for typegodkendelse, navnlig gennem indførelsen af bestemmelser om markedsovervågning. Markedsovervågningen i automobilektoren bør indføres ved at præcisere de forpligtelser, der påhviler de erhvervsdrivende i forsyningskæden, ansvarsområderne for de retshåndhævende myndigheder i medlemsstaterne, og de foranstaltninger, der skal træffes, når der på markedet konstateres produkter, der udgør alvorlige sikkerhedsmæssige eller miljømæssige risici, eller som ikke opfylder typegodkendelseskravene.

- (9) Der bør sikres en effektiv gennemførelse af EU-kravene til typegodkendelse ved at styrke bestemmelserne om produktionens overensstemmelse ved bl.a. at sørge for obligatorisk periodisk revision af metoderne til overensstemmelsesprøvning og fortsat overensstemmelse for de pågældende produkter og ved at styrke kravene til kompetencer, forpligtelser og præstationer for de tekniske tjenester, som udfører prøvning i forbindelse med EU-typegodkendelse af et køretøj under de typegodkendende myndigheders ansvar. Det er afgørende, at de tekniske tjenester fungerer hensigtsmæssigt med henblik på at sikre et højt beskyttelsesniveau for sundhed og sikkerhed, og at borgerne har tillid til systemet. Kriterierne for udpegelse af tekniske tjenester i henhold til direktiv 2007/46/EF bør fastlægges nærmere for at **sikre**, at de anvendes konsekvent. Metoderne til vurdering af tekniske tjenester i medlemsstaterne [...] **tenderer** til gradvis at variere som følge af den øgede kompleksitet i deres arbejde. Det er derfor nødvendigt at fastsætte proceduremæssige forpligtelser, som sikrer en udveksling af oplysninger og overvågning af medlemsstaternes praksis ved vurdering, udpegelse, notifikation og overvågning af deres tekniske tjenester. Disse proceduremæssige forpligtelser, bør fjerne de eksisterende forskelle i de anvendte metoder og i fortolkningen af kriterierne for udpegelse af tekniske tjenester.

- (10) Det er i stigende grad nødvendigt, at de udpegende myndigheder kontrollerer og overvåger de tekniske tjenester, de har udpeget, i og med at den tekniske udvikling har øget risikoen for, at de tekniske tjenester ikke besidder den nødvendige kompetence med hensyn til prøvning af ny teknologi eller nyt udstyr, som er omfattet af rammerne for deres udpegelse. Idet den tekniske udvikling forkorter produktcyklusserne, og da intervallerne for overvågning i form af vurdering på stedet og for overvågning varierer, [...] **bør gyldigheden af udpegelsen af de tekniske tjenester være tidsbegrænset, så der sikres en periodisk vurdering af de tekniske tjenesters kompetence.**
- (11) Medlemsstaternes udpegelse og overvågning af tekniske tjenester i overensstemmelse med detaljerede og strenge kriterier bør derfor være underlagt tilsynsmæssig kontrol på EU-plan, herunder uafhængige revisioner som betingelse for forlængelse af deres notifikation [...]. De tekniske tjenesters stilling over for fabrikanterne bør styrkes, herunder deres ret og pligt til at foretage uanmeldte fabriksinspektioner og at foretage fysiske prøvninger eller laboratorieprøvninger af produkter, der er omfattet af denne forordning, for at sikre fabrikanternes fortsatte overholdelse af kravene efter opnåelsen af typegodkendelsen af deres produkter.
- (12) For at øge gennemsigtigheden og den gensidige tillid og for yderligere at ensrette og udvikle kriterierne for vurdering, udpegelse og notifikation af tekniske tjenester, samt for udvidelses- og forlængelsesprocedurerne, bør medlemsstaterne samarbejde med hinanden og med Kommissionen. De bør rådføre sig med hinanden og med Kommissionen om spørgsmål af almen relevans for gennemførelsen af denne forordning og informere hinanden og Kommissionen [...].

- (13) Når udpegelse af en teknisk tjeneste er baseret på akkreditering i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 765/2008⁴, bør akkrediteringsorganer og udpegende myndigheder udveksle oplysninger, der er relevante for vurderingen af de tekniske tjenesters kompetencer.
- (14) Medlemsstaterne bør opkræve gebyrer for udpegelse og overvågning af de tekniske tjenester for at sikre bæredygtigheden af overvågningen af de tekniske tjenester, og for at skabe lige vilkår for tekniske tjenester. [...]
- (15) Hvis der på trods af de foranstaltninger, der er truffet for at sikre, at medlemsstaterne anvender og følger op på kravene på en ensartet måde, hersker tvivl om en teknisk tjenestes kompetence, bør Kommissionen have mulighed for at undersøge individuelle sager.
- (16) For at sikre, at prøvninger og rapporter fra de tekniske tjenester ikke påvirkes af ikkelegitime omstændigheder, bør organisationen og driften af de tekniske tjenester sikre fuldstændig upartiskhed **og uafhængighed**. For at de tekniske tjenester kan varetage deres opgaver på en sammenhængende og systematisk måde, bør de råde over et tilfredsstillende kvalitetsstyringssystem, herunder bestemmelser om tavshedspligt. Med henblik på at tillade de tekniske tjenester at udføre deres arbejde korrekt, skal deres personales niveau med hensyn til viden, [...] kompetence og uafhængighed til enhver tid være garanteret.

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 765/2008 af 9. juli 2008 om kravene til akkreditering og markedsovervågning i forbindelse med markedsføring af produkter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 339/93 (EUT L 218 af 13.8.2008, s. 30).

(17) [...]

(18) En robust mekanisme til håndhævelse af overholdelsen er nødvendig for at sikre, at kravene i denne forordning overholdes. At sikre overholdelsen af kravene til typegodkendelse og produktionens overensstemmelse i den lovgivning, der gælder for automobilektoren, bør fortsat være de godkendende myndigheders centrale ansvar, da det er en forpligtelse, der er tæt forbundet med udstedelsen af typegodkendelsen, og som kræver detaljeret kendskab til dens indhold. Det er derfor vigtigt, at de godkendende myndigheders præstationer regelmæssigt efterprøves [...]. **Systemet til verifikation af overholdelsen styrkes gennem anerkendelsen af en formel akkrediteringsproces for de tekniske tjenester eller via indførelsen af regelmæssige peerevalueringer med hensyn til de typegodkendende myndigheders vurdering og overvågning af de tekniske tjenester.** [...] **Formålet hermed er** at sikre et ensartet niveau for kvalitet og stringens hos alle de godkendende myndigheder ved håndhævelsen af typegodkendelseskravene. [...]

- (19) Tættere koordinering mellem nationale myndigheder ved hjælp af informationsudveksling og koordinerede vurderinger under ledelse af en koordinerende myndighed er grundlæggende for at sikre et ensartet, højt niveau for sikkerhed, sundhed og miljøbeskyttelse inden for det indre marked. Dette bør også føre til mere effektiv udnyttelse af de knappe ressourcer på nationalt plan. Til dette formål bør der etableres et **rådgivende** forum for medlemsstaterne og Kommissionen **med henblik på fremme af god praksis**, udveksling af oplysninger[...] og koordinering af [...]aktiviteter med hensyn til håndhævelsen af lovgivningen om typegodkendelse. Det nuværende uformelle samarbejde mellem medlemsstaterne på dette område vil kunne drage fordel af mere formelle rammer. **Dette forum bør bestå af repræsentanter, som udpeges af medlemsstaterne og som repræsenterer de typegodkendende myndigheder og markedsovervågningsmyndighederne. De repræsentanter, der deltager i et givet møde, bør udvælges på grundlag af, hvilke spørgsmål der drøftes i forummet.**
- (20) Bestemmelserne om EU-markedsovervågning og kontrol af produkter, der indføres på EU-markedet, i forordning (EF) nr. 765/2008 finder anvendelse på motorkøretøjer og påhængskøretøjer dertil samt på systemer, komponenter og separate tekniske enheder, der er beregnet til sådanne køretøjer, uden at det forhindrer medlemsstaterne i at vælge de kompetente myndigheder, der skal udføre disse opgaver. Markedsovervågning kan være en kompetence, som deles mellem forskellige nationale myndigheder for at tage hensyn til de nationale markedsovervågningssystemer i medlemsstaterne, der er indført i henhold til forordning (EF) nr. 765/2008. [...]
- (21) [...]
- (22) For at øge gennemsigtigheden i godkendelsesprocessen og lette udvekslingen af oplysninger og markedsovervågningsmyndighedernes, de godkendende myndigheders og Kommissionens uafhængige verifikation, skal typegodkendelsesdokumentation indgives [...], jf. dog undtagelser på grund af beskyttelse af forretningsmæssige interesser og beskyttelse af personoplysninger.

(23) De forpligtelser, der påhviler de nationale myndigheder vedrørende markedsovervågning i denne forordning, er mere specifikke end forpligtelserne i artikel 19 i forordning (EF) nr. 765/2008 med hensyn til at tage hensyn til de særlige forhold inden for rammerne af typegodkendelsen og behovet for at supplere denne ramme med en effektiv markedsovervågningsmekanisme, der sikrer en robust [...] verifikation af overholdelsen for de produkter, der er omfattet af denne forordning.

(23a) Verifikationen af overholdelsen for så vidt angår køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder på markedet, der er baseret på en grundig risikovurdering, har afgørende betydning for en velfungerende markedsovervågning. Dette bør sammen med fastlæggelsen af et minimumsantal af kontroller af [...] køretøjer pr. år bidrage til en effektiv EU-dækkende gennemførelse af forpligtelserne med hensyn til markedsovervågning.

(23b) Over tid bør minimumsantallet af kontroller omfatte alle de prøvninger og kontroller, der er nødvendige for at verificere overholdelsen. Kontroller af originale komponenter kan, når disse kan efterprøve kontrollerne af køretøjer uden at undergrave kontrollernes integritet, betragtes som en del af dette minimumsantal af kontroller.

(23c) Enhver prøvning, der udføres på et hvilket som helst køretøj i en hvilken som helst medlemsstat, kan anvendes med henblik på at træffe korrigerende eller restriktive foranstaltninger i en anden medlemsstat. Resultaterne af de kontroller, der gennemføres på køretøjer i en medlemsstat, bør anses for tilstrækkelige med henblik på påberåbelse af korrigerende og restriktive foranstaltninger i en anden medlemsstat. Der bør derfor ikke stilles krav om fysisk transport af de pågældende køretøjer med henblik på eventuelle kontroller, der udføres på vegne af en anden medlemsstat.

(24) De nationale myndigheder bør betragte prøvning af overensstemmelse efter ibrugtagning og inspektion af køretøjer som del af deres verifikation af overholdelsen.

[...] Udvælgelsen af køretøjer, der skal underkastes denne [...] verifikation af overholdelsen, bør baseres på en passende risikovurdering, der tager hensyn til alvoren af den mulige manglende overholdelse og sandsynligheden for, at den opstår.

- (25) Kommissionen bør endvidere tilrettelægge og udføre eller kræve, at der udføres en [...] verifikationsprøvning og -inspektion af overholdelsen, der er uafhængig af de aktiviteter, der gennemføres af medlemsstaterne i henhold til deres nationale forpligtelser med hensyn til markedsovervågning. Når der konstateres manglende overholdelse ved disse prøvninger og inspektioner, eller hvis det konstateres, at en typegodkendelse er meddelt på grundlag af ukorrekte data, bør Kommissionen kunne indlede EU-dækkende afhjælpende foranstaltninger med henblik på at genoprette de pågældende køretøjers overensstemmelse og undersøge årsagerne til urigtigheden af typegodkendelsen. Der bør sikres passende finansiering i Unionens almindelige budget for at muliggøre gennemførelse af en sådan verifikationsprøvning og -inspektion af overholdelsen. I betragtning af de budgetmæssige begrænsninger i den flerårige finansielle ramme 2014-2020 skal gennemførelsen af det lovgivningsmæssige forslag være baseret på eksisterende ressourcer og være sammensat på en sådan måde, at den ikke giver anledning til supplerende finansielle [...] **byrder**. [...]
- (26) For at sikre et højt niveau for køretøjers funktionelle sikkerhed, beskyttelse af fører og passagerer og andre trafikanter samt miljøbeskyttelse bør de tekniske krav og miljøstandarder, der gælder for køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder, fortsat harmoniseres og tilpasses til den tekniske og videnskabelige udvikling.

- (27) Målene med denne forordning bør ikke påvirkes af den omstændighed, at bestemte systemer, komponenter, separate tekniske enheder eller dele og udstyr kan monteres på eller i et køretøj, efter at køretøjet er blevet bragt i omsætning, registreret eller taget i brug. Der bør derfor gennemføres egnede foranstaltninger til at sikre, at systemer, komponenter, separate tekniske enheder eller dele og udstyr, som kan monteres på eller i køretøjer, og som i betydelig grad ville kunne forringe funktionen af systemer, der er væsentlige for miljøbeskyttelse eller funktionel sikkerhed, kontrolleres af en godkendende myndighed, før de bringes i omsætning, registreres eller ibrugtages.
- (28) EU's typegodkendelsessystem skal gøre det muligt for den enkelte medlemsstat at bekræfte, at hver køretøjstype og hver type system, komponent og separat teknisk enhed, der er beregnet til en sådan køretøjstype, har været underkastet de prøvninger og inspektioner, der er fastsat i denne forordning, for at verificere deres overensstemmelse med typegodkendelseskravene i denne forordning, og at der til deres fabrikant er blevet udstedt en typegodkendelsesattest herfor. EU-typegodkendelsessystemet forpligter fabrikanten til at producere sine køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder i overensstemmelse med den godkendte type. Køretøjsfabrikanten skal attestere dette ved at udstede en typeattest for hvert køretøj. Når et køretøj er ledsaget af en gyldig typeattest, bør det tillades, at det gøres tilgængeligt på markedet og registreres til brug i hele Unionen.

- (29) Produktionens overensstemmelse er en af hjørnestenene i EU-typegodkendelsessystemet, og derfor bør den ordning, der fastlægges af fabrikanten for at sikre en sådan overensstemmelse, være godkendt af den kompetente myndighed eller en passende kvalificeret teknisk tjeneste, der er udpeget til dette formål, og være underlagt regelmæssig verifikation ved uafhængige periodiske audit. Desuden bør de godkendende myndigheder sørge for verifikation af de pågældende produkters fortsatte overensstemmelse.
- (30) [...]
- (31) Vurderingen af indberettede alvorlige sikkerhedsmæssige risici og skader på den offentlige sundhed og miljøet bør gennemføres på nationalt plan, men koordinationen på EU-plan bør sikres, når den rapporterede risiko eller skade kan findes uden for en enkelt medlemsstats område, med det formål at dele ressourcerne og sikre konsistens med hensyn til de korrigerende foranstaltninger, der skal træffes for at afbøde de konstaterede risici og skader.

- (32) For at sikre, at køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder, der bringes i omsætning, yder en høj grad af sikkerhed og miljøbeskyttelse, bør fabrikanten eller enhver anden erhvervsdrivende i forsyningskæden træffe effektive korrigerende foranstaltninger, herunder tilbagekaldelse af køretøjer, hvis køretøjet, systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed udgør en alvorlig risiko for brugerne eller miljøet, jf. artikel 20 i forordning (EF) nr. 765/2008. De godkendende myndigheder bør derfor være i stand til at vurdere og verificere, om disse foranstaltninger er tilstrækkelige. Myndighederne i andre medlemsstater bør have ret til at træffe beskyttelsesforanstaltninger, i tilfælde af at de mener, at fabrikantens korrigerende foranstaltninger ikke er tilstrækkelige.
- (33) Der bør tilvejebringes passende fleksibilitet ved hjælp af alternative typegodkendelsesordninger for fabrikanter, der fremstiller køretøjer i små serier. De bør være i stand til at udnytte fordelene ved Unionens indre marked, forudsat at deres køretøjer er i overensstemmelse med EU's specifikke typegodkendelseskrav til køretøjer fremstillet i små serier. I visse begrænsede tilfælde er det hensigtsmæssigt at tillade national typegodkendelse af små serier. For at undgå misbrug bør en forenklet procedure for køretøjer fremstillet i små serier indskrænkes til tilfælde, hvor der foreligger en meget begrænset produktion. Det er derfor nødvendigt nøjagtigt at definere begrebet "køretøjer fremstillet i små serier" ud fra antallet af producerede køretøjer, de krav, der skal opfyldes, og betingelserne for omsætning af disse køretøjer. Det er også vigtigt at specificere en alternativ ordning for godkendelse af individuelle køretøjer, navnlig for at give tilstrækkelig fleksibilitet i forbindelse med godkendelse af køretøjer, der opbygges i flere etaper.

- (34) EU er kontraherende part i overenskomsten under De Forenede Nationers Økonomiske Kommission for Europa (FN/ECE) om indførelse af ensartede tekniske forskrifter for hjulkøretøjer samt udstyr og dele, som kan monteres og/eller benyttes på hjulkøretøjer, samt vilkårene for gensidig anerkendelse af godkendelser, der er meddelt på grundlag af sådanne forskrifter ("Overenskomst af 1958 som revideret")⁵. EU har accepteret en betydelig række forordninger som bilag til den reviderede overenskomst af 1958 og har derfor pligt til at acceptere typegodkendelser, der er udstedt i henhold til nævnte forordninger, som værende i overensstemmelse med de tilsvarende krav i EU. Med henblik på at forenkle sin ramme for typegodkendelse og bringe den i overensstemmelse med den internationale ramme i FN/ECE ophævede EU i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 661/2009⁶ sine specifikke typegodkendelsesdirektiver og erstattede dem med obligatorisk anvendelse af de relevante FN/ECE-regulativer. For at lette den administrative byrde i forbindelse med typegodkendelsesprocessen bør fabrikanter af køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder have mulighed for, når det er relevant, at ansøge om typegodkendelse i henhold til denne forordning ved direkte at opnå godkendelse efter de relevante FN/ECE-regulativer som opført i bilagene til denne forordning.
- (35) FN/ECE-regulativerne og ændringerne hertil, som Unionen har stemt for eller anvender i overensstemmelse med Rådets afgørelse 97/836/EF⁷, bør derfor indarbejdes i EU-typegodkendelseslovgivningen. Derfor bør Kommissionen tillægges beføjelser til at ændre bilagene til denne forordning og til at vedtage delegerede retsakter for at sikre, at henvisninger til FN/ECE-regulativer og deres respektive ændringer i listen over de relevante retsakter er ajourførte.

⁵ Rådets afgørelse 97/836/EF af 27. november 1997 om Det Europæiske Fællesskabs tiltrædelse af overenskomsten under FN's Økonomiske Kommission for Europa om indførelse af ensartede tekniske forskrifter for hjulkøretøjer samt udstyr og dele, som kan monteres og/eller benyttes på hjulkøretøjer, samt vilkårene for gensidig anerkendelse af godkendelser, der er meddelt på grundlag af sådanne forskrifter ("Overenskomst af 1958 som revideret") (EFT L 346 af 17.12.1997, s. 81).

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 661/2009 af 13. juli 2009 om krav til typegodkendelse for den generelle sikkerhed af motorkøretøjer, påhængskøretøjer dertil samt systemer, komponenter og separate tekniske enheder til sådanne køretøjer (EUT L 200 af 31.7.2009, s. 1).

⁷ Rådets afgørelse 97/836/EF af 27. november 1997 (EFT L 346 af 17.12.1997, s. 78).

- (36) Det er nødvendigt, at der er ubegrænset adgang til reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer via et standardiseret format, der kan anvendes til at finde tekniske informationer, samt at der er effektiv konkurrence på markedet for tjenester, der leverer sådanne informationer, med henblik på at forbedre det indre markeds funktion, navnlig hvad angår den frie bevægelighed for varer, etableringsfriheden og den frie udveksling af tjenesteydelser. Kravene til levering af reparations- og vedligeholdelsesinformationer har hidtil været fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2007⁸, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 595/2009⁹, Kommissionens forordning (EU) nr. 692/2008¹⁰ og Kommissionens forordning (EU) nr. 582/2011¹¹. Disse krav bør konsolideres i denne forordning, og forordning (EF) nr. 715/2007, (EF) nr. 595/2009, (EU) nr. 692/2008 og (EU) nr. 582/2011 bør ændres i overensstemmelse hermed.
- (37) Tekniske fremskridt, hvorved der indføres nye metoder eller teknikker til diagnosticering og reparation af køretøjer, som f.eks. fjernadgang til køretøjsinformationer og -software, bør ikke svække denne forordnings målsætninger med hensyn til uafhængige aktørers adgang til reparations- og vedligeholdelsesinformationer.

⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2007 af 20. juni 2007 om typegodkendelse af motorkøretøjer med hensyn til emissioner fra lette personbiler og lette erhvervskøretøjer (Euro 5 og Euro 6) og om adgang til reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer (EUT L 171 af 29.6.2007, s. 1).

⁹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 595/2009 af 18. juni 2009 om typegodkendelse af motorkøretøjer og motorer med hensyn til emissioner fra tunge erhvervskøretøjer (Euro VI) og om adgang til reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer og om ændring af forordning (EF) nr. 715/2007 og direktiv 2007/46/EF og om ophævelse af direktiv 80/1269/EØF, 2005/55/EF og 2005/78/EF (EUT L 188 af 18.7.2009, s. 1).

¹⁰ Kommissionens forordning (EF) nr. 692/2008 af 18. juli 2008 om gennemførelse og ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2007 om typegodkendelse af motorkøretøjer med hensyn til emissioner fra lette personbiler og lette erhvervskøretøjer (Euro 5 og Euro 6) og om adgang til reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer (EUT L 199 af 28.7.2008, s. 1).

¹¹ Kommissionens forordning (EU) nr. 582/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse og ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 595/2009 med hensyn til emissioner fra tunge erhvervskøretøjer (Euro VI) og om ændring af bilag I og III til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/46/EF (EUT L 167 af 25.6.2011, s. 1).

(37a) For at sikre en effektiv konkurrence på markedet for informationstjenester
vedrørende reparation og vedligeholdelse af køretøjer og for at præcisere, at de
relevante oplysninger også omfatter oplysninger, der skal gives til uafhængige aktører,
således at det sikres, at markedet for uafhængige reparationer og vedligeholdelse som
helhed kan konkurrere med autoriserede forhandlere, uanset om køretøjsfabrikanten
giver sådanne oplysninger direkte til autoriserede forhandlere og reparatører, er det
nødvendigt at fastslå, hvilke nærmere oplysninger der skal gives med henblik på
adgang til reparations- og vedligeholdelsesinformationer.

(37b) Da der endnu ikke findes en fælles struktureret procedure for udveksling af data om
køretøjskomponenter mellem køretøjsfabrikanter og uafhængige aktører, bør der
udarbejdes principper for en sådan udveksling af data. Den Europæiske Komité for
Standardisering (CEN) bør formelt udarbejde en fremtidig fælles struktureret
procedure vedrørende standardformatet af de udvekslede data, dog således at mandatet
givet til CEN ikke forudbestemmer, hvor detaljeret standarden skal være. CEN's
arbejde skal navnlig afspejle både køretøjsfabrikanternes og de uafhængige aktørers
interesser og behov og bør endvidere undersøge løsninger som f.eks. åbne dataformater,
der er beskrevet ved veldefinerede metadata med henblik på tilpasning til eksisterende
IT-infrastrukturer.

- (38) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011¹².
- (39) For at supplere denne forordning med yderligere tekniske detaljer bør beføjelsen til at vedtage retsakter i henhold til artikel 290 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde tillægges Kommissionen for så vidt angår typegodkendelseskrav vedrørende miljø- og sikkerhedspræstationer for motorkøretøjer og påhængskøretøjer hertil samt systemer, komponenter og separate tekniske enheder hertil. Det er særlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører de relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau. Kommissionen bør i forbindelse med forberedelsen og udarbejdelsen af delegerede retsakter sørge for samtidig, rettidig og hensigtsmæssig fremsendelse af relevante dokumenter til Europa-Parlamentet og Rådet.
- (40) Medlemsstaterne bør indføre regler om sanktioner for overtrædelse af denne forordning og sikre, at de anvendes. Sanktionerne bør være effektive, forholdsmæssige og have afskrækkende virkning. Medlemsstaterne indberetter de pålagte sanktioner til Kommissionen en gang om året for at overvåge, at der sker en ensartet gennemførelse af disse bestemmelser.
- (41) Af hensyn til klarhed, rationalitet og forenkling bør direktiv 2007/46/EF ophæves og erstattes af denne forordning. Vedtagelsen af en forordning sikrer, at bestemmelserne finder direkte anvendelse og kan ajourføres på en rettidig og mere effektiv måde, således at der kan tages bedre hensyn til den tekniske udvikling og udviklingen i lovgivningen i forbindelse med overenskomsten af 1958 som revideret.

¹² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13).

- (42) For **at støtte korrigerende og restriktive foranstaltninger på EU-plan** [...] bør Kommissionen have beføjelse til at indføre harmoniserede administrative bøder for de økonomiske operatører, der har tilsidesat denne forordning, uanset hvor køretøjet, systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed oprindeligt blev typegodkendt. **Kommissionen bør ved hjælp af gennemførelsesretsakter vedtaget i overensstemmelse med undersøgelsesproceduren fastsætte proceduren for og metoderne til beregning og opkrævning af disse administrative bøder på grundlag af fastlagte principper.**
- (43) Når foranstaltningerne i denne forordning indebærer behandling af personoplysninger, bør de gennemføres i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF¹³ og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 45/2001¹⁴ samt de nationale gennemførelsesforanstaltninger hertil.

¹³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (EFT L 281 af 23.11.1995, s. 31).

¹⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 45/2001 af 18. december 2000 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i fællesskabsinstitutionerne og -organerne og om fri udveksling af sådanne oplysninger (EFT L 8 af 12.1.2001, s. 1).

- (44) For at give medlemsstaterne og de nationale myndigheder og de erhvervsdrivende mulighed for at forberede anvendelsen af de nye regler, som blev indført ved denne retsakt, bør der fastsættes en anvendelsesdato, der ligger efter ikrafttrædelsen.
- (45) Målene for denne forordning, nemlig at fastsætte harmoniserede regler for de administrative og tekniske krav til typegodkendelse af køretøjer i klasse M, N og O, og af systemer, komponenter og separate tekniske enheder og for markedsovervågning af sådanne køretøjer, systemer komponenter og separate tekniske enheder, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund af omfanget og virkningerne heraf bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå disse mål —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

KAPITEL I

GENSTAND, ANVENDELSESOMRÅDE OG DEFINITIONER

Artikel 1 *Genstand*

1. Denne forordning fastsætter de administrative og tekniske krav til typegodkendelse og omsætning af alle nye køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder som omhandlet i artikel 2, stk. 1. Det gælder også for individuelle godkendelser af køretøjer.

Forordningen fastlægger også bestemmelser, som giver tilladelse til omsætning og ibrugtagning af dele og udstyr, der kan udgøre en alvorlig risiko for væsentlige systemers korrekte funktion i køretøjer som beskrevet i artikel 2, stk. 1.

2. Denne forordning fastsætter krav til markedsovervågningen af køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder, der skal godkendes i henhold til denne forordning, og af dele og udstyr til sådanne køretøjer.

Artikel 2
Anvendelsesområde

1. Denne forordning finder anvendelse på motorkøretøjer i klasse M og N samt påhængskøretøjer hertil i klasse O, som er beregnet til kørsel på offentlig vej, herunder køretøjer konstrueret og fremstillet i et eller flere trin, og på systemer, komponenter og separate tekniske enheder samt dele og udstyr konstrueret og fremstillet til sådanne køretøjer og påhængskøretøjer hertil.
2. Denne forordning finder ikke anvendelse på følgende køretøjer:
 - a) landbrugs- og skovbrugstraktorer [...] som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 167/2013¹⁵
 - b) to- og trehjulede køretøjer samt quadricykler som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 168/2013¹⁶
 - c) [...] **køretøjer til lægning af** spor
 - d) **køretøjer, der udelukkende er konstrueret og fremstillet eller tilpasset til anvendelse af hæren.**

¹⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 167/2013 af 5. februar 2013 om godkendelse og markedsovervågning af landbrugs- og skovbrugstraktorer (EUT L 60 af 2.3.2013, s. 1).

¹⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 168/2013 af 15. januar 2013 om godkendelse og markedsovervågning af to- og trehjulede køretøjer samt quadricykler (EUT L 60 af 2.3.2013, s. 52).

3. For følgende køretøjer [...] kan fabrikanten ansøge om typegodkendelse eller individuel godkendelse af køretøjer i henhold til denne forordning, forudsat at disse køretøjer opfylder [...] kravene i denne forordning:
- a) køretøjer, der er konstrueret og fremstillet til først og fremmest at blive anvendt på byggepladser, i stenbrud, i havneanlæg eller i lufthavne
 - b) køretøjer, der er konstrueret og fremstillet **eller tilpasset** til anvendelse af [...] civilforsvaret, brandvæsenet og ordensmagten
 - c) ethvert selvkørende køretøj, som er specielt konstrueret og fremstillet til arbejdsbrug, og som på grund af dets konstruktion ikke er egnet til transport af passagerer eller varer, **og som ikke er en maskine, der er monteret på et motorkøretøjs chassis.**
- Sådanne godkendelser berører ikke anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/42/EF af 17. maj 2006 om maskiner.**
4. For følgende køretøjer kan fabrikanten ansøge om individuel godkendelse af køretøjer i henhold til denne forordning:
- a) køretøjer udelukkende beregnet til væddeløbskørsel på vej
 - b) prototyper af køretøjer, der anvendes på vej til udførelse af et bestemt prøvningsprogram under en fabrikants ansvar, forudsat at de er specielt konstrueret og fremstillet til dette formål.

Artikel 3 *Definitioner*

I denne forordning **og de retsakter[...], der er opført i bilag IV, medmindre andet er bestemt heri**, forstås ved:

- 1) "typegodkendelse": den procedure, hvorved en typegodkendende myndighed attesterer, at en type køretøj, system, komponent eller separat teknisk enhed opfylder de relevante administrative bestemmelser og tekniske krav
- 2) "markedsovervågning": aktiviteter, der gennemføres, og foranstaltninger, der træffes af markedsovervågningsmyndigheder for at sikre, at køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder samt dele og udstyr, der gøres tilgængelige på markedet, overholder kravene i den relevante EU-**harmoniserings**lovgivning og ikke udgør nogen risiko for sundheden, sikkerheden eller noget andet aspekt af beskyttelsen af almene samfundshensyn
- 3) "køretøj": ethvert motorkøretøj eller påhængskøretøj dertil som defineret i nr. 10) og 11)
- 4) "system": en samling af anordninger, der i kombination udfører en eller flere specifikke funktioner i et køretøj, og som er underlagt kravene i denne forordning eller en af de i bilag IV opførte retsakter
- 5) "komponent": en anordning, der er beregnet til at udgøre en del af et køretøj, og som kan typegodkendes uafhængigt af dette køretøj, og som er underlagt kravene i denne forordning eller en af de i bilag IV opførte retsakter, **hvis der i retsakten udtrykkelig gives mulighed herfor**

- 6) "separat teknisk enhed": en anordning, der er beregnet til at udgøre en del af et køretøj, og som kan typegodkendes uafhængigt af dette køretøj, men kun i forbindelse med en eller flere nærmere bestemte køretøjstyper, og som er underlagt kravene i denne forordning eller en af de i bilag IV opførte retsakter, **hvis der i retsakten udtrykkelig gives mulighed herfor**
- 7) "dele": produkter, der anvendes til samling, reparation og vedligeholdelse af et køretøj, såvel som reservedele
- 8) "udstyr": produkter ud over dele, der kan tilføjes eller monteres på et køretøj
- 9) "fabrikant": en fysisk eller juridisk person, der er ansvarlig for alle aspekter af typegodkendelsen af et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed, eller for individuel godkendelse af køretøjer eller godkendelsesproceduren for dele og udstyr, for sikring af produktionens overensstemmelse og markedsovervågningsspørgsmål vedrørende køretøjet, systemet, komponenten, den separate tekniske enhed, delen eller udstyret, der er produceret, uanset om denne person er direkte involveret i alle trin af konstruktionen og fremstillingen af pågældende køretøj, system, komponent eller separate tekniske enhed
- 10) "motorkøretøj": ethvert komplet, færdiggjort komplet eller ukomplet selvkørende motordrevet køretøj med mindst fire hjul og med en konstruktivt bestemt største hastighed på over 25 km/h
- 11) "påhængskøretøj": et køretøj på hjul, der ikke er selvkørende, men som er konstrueret og fremstillet til at blive trukket af et motorkøretøj, **som i det mindste kan dreje omkring en vandret akse vinkelret på det trækkende køretøjs midterlængdeplan og en lodret akse parallelt med dets midterlængdeplan**

- 12) "godkendende myndighed": den [...] myndighed eller de [...] myndigheder i en medlemsstat, der over for Kommissionen er udpeget af medlemsstaten, og som er kompetente med hensyn til alle aspekter af typegodkendelsen af et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed eller af den individuelle godkendelse af et køretøj, med hensyn til godkendelsesproceduren for dele og udstyr, med hensyn til udstedelse og eventuel inddragelse af eller afslag på godkendelsesattester, med hensyn til at fungere som forbindelsesled til andre medlemsstaters godkendende myndigheder, med hensyn til udpegelse af de tekniske tjenester og med hensyn til kontrol af, at fabrikanten opfylder sine forpligtelser for så vidt angår produktionens overensstemmelse
- 13) "markedsovervågningsmyndighed": den eller de nationale myndigheder, der har ansvaret for at gennemføre markedsovervågning på medlemsstatens område
- 14) "national myndighed": en godkendende myndighed eller enhver anden myndighed, der beskæftiger sig med og er ansvarlig for markedsovervågning, grænsekontrol eller registrering af køretøjer, systemer, komponenter, separate tekniske enheder, dele eller udstyr i en medlemsstat
- 15) "omsætning": første tilgængeliggørelse af et køretøj, et system, en komponent, en separat teknisk enhed, en del eller udstyr i EU
- 16) "registrering": [...] administrativ tilladelse til ibrugtagning af et **godkendt** køretøj i vejtrafik, som **omfatter** identificering af køretøjet og tildeling af et løbenummer **til det, der udgør dets registreringsnummer, som kan gælde permanent[...] eller for en kort periode**
- 17) "ibrugtagning": første anvendelse i EU til det beregnede formål af et køretøj, et system, en komponent, en separat teknisk enhed, en del eller udstyr

- 18) "erhvervsdrivende": fabrikanten, fabrikantens repræsentant, importøren eller distributøren
- 19) "typegodkendelse af et køretøj" den procedure, hvorved en godkendende myndighed attesterer, at en type ukomplet, komplet eller færdiggjort komplet køretøj opfylder de relevante administrative bestemmelser og tekniske krav
- 20) "etapevis typegodkendelse": den procedure, hvorved en eller flere godkendende myndigheder attesterer, at en type ukomplet køretøj eller færdiggjort komplet køretøj alt efter færdiggørelsen opfylder de relevante administrative bestemmelser og tekniske krav
- 21) "ukomplet køretøj": et køretøj, som skal gennem mindst én yderligere etape i opbygningen for at opfylde de relevante tekniske krav i denne forordning og i de i bilag IV opførte retsakter
- 22) "EU-typegodkendelse": den procedure, hvorved en godkendende myndighed attesterer, at en type køretøj, system, komponent eller separat teknisk enhed opfylder de relevante administrative bestemmelser og tekniske krav i denne forordning og i de retsakter, der er opført i bilag IV
- 23) "typegodkendelsesattest": det dokument, hvorved den godkendende myndighed officielt attesterer, at en type køretøj, system, komponent eller separat teknisk enhed er typegodkendt

- 24) "fabrikantens repræsentant": enhver fysisk eller juridisk person, der er etableret i EU og behørigt udnævnt af fabrikanten til at repræsentere denne over for den godkendende myndighed eller markedsovervågningsmyndigheden og til at handle på fabrikantens vegne inden for de områder, der er omfattet af denne forordning
- 25) "importør": enhver fysisk eller juridisk person, der er etableret i EU, og som bringer et køretøj, et system, en komponent, en separat teknisk enhed, en del eller udstyr, som er fremstillet i et tredjeland, i omsætning
- 26) "national typegodkendelse": den procedure, hvorved en godkendende myndighed attesterer, at en type køretøj, system, komponent eller separat teknisk enhed opfylder de relevante administrative bestemmelser og tekniske krav, der er fastsat i en medlemsstats nationale lovgivning, idet gyldigheden af en sådan godkendelse er begrænset til den pågældende medlemsstats område
- 27) "typeattest": dokumentet i bilag IX, som er udstedt af fabrikanten, og som attesterer, at et fremstillet køretøj er i overensstemmelse med den godkendte køretøjstype **og med alle retsakter på fremstillingstidspunktet**
- 28) "distributør": en forhandler eller enhver fysisk eller juridisk person i forsyningskæden, med undtagelse af fabrikanten eller importøren, der gør et køretøj, et system, en komponent, en separat teknisk enhed, en del eller udstyr tilgængelig på markedet
- 29) "gøre tilgængelig på markedet": enhver levering af et køretøj, et system, en komponent, en separat teknisk enhed, en del eller udstyr med henblik på distribution eller anvendelse på markedet som led i erhvervsvirksomhed, mod eller uden vederlag
- 30) "trinvis typegodkendelse": en trinvis indsamling af hele sættet af EU-typegodkendelsesattester for de systemer, komponenter og separate tekniske enheder, som indgår i køretøjet, og som på sidste trin fører til typegodkendelse af et køretøj

- 31) "enkeltrinstypegodkendelse": den procedure, hvorved en godkendende myndighed attesterer, at en type køretøj, system, komponent eller separat teknisk enhed opfylder de relevante administrative bestemmelser og tekniske krav i en enkelt operation
- 32) "blandet typegodkendelse": en trinvis godkendelsesprocedure, hvor en eller flere systemtypegodkendelser opnås på det sidste trin af **typegodkendelsen af et køretøj** [...], og hvor det ikke er nødvendigt at udstede EU-typegodkendelsesattester for disse systemer
- 33) "færdiggjort komplet køretøj": et køretøj, som har gennemgået den etapevise typegodkendelse, og som opfylder de relevante tekniske krav i denne forordning og i de i bilag IV opførte retsakter
- 34) "komplet køretøj": et køretøj, som ikke behøver blive færdiggjort for at opfylde de relevante tekniske krav i denne forordning og i de i bilag IV opførte retsakter
- 35) "køretøjstype": en særlig [...] **gruppe** af køretøjer, der som minimum har de væsentlige kriterier, der er specificeret i del B i bilag II, til fælles, og som kan omfatte varianter og versioner, som der henvises til
- 36) "teknisk tjeneste" en organisation eller et organ, der af en godkendende myndighed er udpeget til at fungere som prøvningslaboratorium, der skal udføre prøvninger, eller som overensstemmelsesvurderingsorgan, der skal udføre den indledende vurdering og andre prøvninger eller inspektioner
- 37) "basiskøretøj": ethvert køretøj, som anvendes på den indledende etape i en etapevis typegodkendelsesprocedure, **uanset om det allerede er udstyret med motordrev eller hjul** [...]

- 38) "typegodkendelse af et system": den procedure, hvorved en godkendende myndighed attesterer, at en type opfylder de relevante administrative bestemmelser og tekniske krav
- 39) "typegodkendelse af separat teknisk enhed": den procedure, hvorved en godkendende myndighed attesterer, at en type separat teknisk enhed opfylder de relevante administrative bestemmelser og tekniske krav for så vidt angår en eller flere nærmere bestemte køretøjstyper
- 40) "typegodkendelse af en komponent": den procedure, hvorved en godkendende myndighed attesterer, at en type komponent uafhængigt af et køretøj opfylder de relevante administrative bestemmelser og tekniske krav
- 41) "virtuel prøvningsmetode": computersimulationer, herunder beregninger, der viser, at et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed opfylder de tekniske krav i en retsakt opført i bilag IV, uden at det er nødvendigt at anvende et fysisk køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed
- 42) "individuel godkendelse af køretøj": den procedure, hvorved en godkendende myndighed attesterer, at et bestemt køretøj, uanset om det er unikt eller ej, opfylder de relevante administrative bestemmelser og tekniske krav med henblik på individuel EU-godkendelse af køretøjer [...] **eller** national individuel godkendelse af køretøjer
- 43) "restkøretøj": et køretøj, som indgår i en lagerbeholdning, og som på grund af ikrafttrædelsen af nye tekniske krav, som det ikke er typegodkendt efter, ikke kan eller ikke længere kan gøres tilgængeligt på markedet, registreres eller ibrugtages

- 44) "alternative krav": administrative bestemmelser og tekniske krav, der har til formål at sikre et niveau af funktionel sikkerhed, miljøbeskyttelse og arbejdssikkerhed, som i videst muligt omfang svarer til det niveau, der er sikret ved en eller flere af de retsakter, der er opført i bilag IV
- 45) "reservedele": produkter, der monteres i eller på et køretøj for at erstatte dette køretøjs originale dele, herunder produkter, der er nødvendige for brugen af et køretøj, dog med undtagelse af brændstof
- 46) "reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer": alle de oplysninger, der er nødvendige til diagnosticering, service, syn, periodisk overvågning, reparation, omprogrammering, [...] reinitialisering **eller støtte til telediagnosticering** af et køretøj eller udstyring af køretøjet med dele og udstyr, og som fabrikkerne stiller til rådighed for deres autoriserede forhandlere og reparatører, herunder alle efterfølgende ændringer og supplementer til sådanne informationer

46a) [...]

- 47) "uafhængig aktør": fysiske eller juridiske personer, ud over de autoriserede forhandlere og reparatører, der er direkte eller indirekte involveret i reparation og vedligeholdelse af køretøjer, herunder reparatører, fabrikanter eller distributører af reparationsudstyr, værktøj eller reservedele, tekniske forlag, automobillubber, vejservicevirksomheder, virksomheder, der tilbyder inspektion og afprøvning, og virksomheder, der tilbyder undervisning af installatører, fabrikanter og reparatører af udstyr til køretøjer, som anvender alternative brændstoffer; det betyder også, at autoriserede reparatører, forhandlere og distributører inden for en given køretøjsfabrikants distributionssystem, i det omfang vedkommende leverer reparations- og vedligeholdelsesydelser i forbindelse med køretøjer, hvor det gælder, at de ikke er medlem af køretøjsfabrikantens distributionssystem
- 48) "autoriseret reparatør": en fysisk eller juridisk person, der leverer reparations- og vedligeholdelsesydelser i forbindelse med køretøjer, og som opererer i fabrikantens distributionssystem
- 49) "uafhængig reparatør": en fysisk eller juridisk person, der leverer reparations- og vedligeholdelsesydelser i forbindelse med køretøjer, og som ikke opererer i fabrikantens distributionssystem
- 50) "informationer fra køretøjets egendiagnosesystem (OBD)": informationer vedrørende et system i et køretøj, eller som er tilsluttet en motor, og som er i stand til at detektere fejl og, hvis det er relevant, angive disses forekomst ved hjælp af et alarmsystem, angive det sandsynlige fejlsted ved hjælp af oplysninger lagret i computerhukommelsen og kommunikere sådanne oplysninger ud af køretøjet

50a) "køretøj, som anvender alternative brændstoffer": et køretøj, der er udformet, så det kan anvende mindst én form for brændstof, der er enten gasformigt ved atmosfærisk temperatur og tryk eller udledt af en hovedsagelig ikkemineralsk olie

- 51) "køretøj fremstillet i små serier": en type køretøj, for hvilket det gælder, at antallet af enheder, der tilgængeliggøres på markedet, registreres eller ibrugtages, ikke overstiger de kvantitative, årlige grænser, der er fastsat i bilag XII
- 52) "køretøj til særlig anvendelse": et køretøj i klasse M, N eller O med særlige tekniske karakteristika, der gør det muligt at udføre en funktion, som kræver særlige indretninger og/eller særligt udstyr
- 53) "sættevogn": et påhængskøretøj, hvis aksel (aksler) er placeret bag køretøjets tyngdepunkt (når køretøjet er ensartet belæsset), og som er udstyret med en tilkoblingsanordning, der muliggør, at horisontale og vertikale kræfter kan overføres til det trækkende køretøj
- 54) "nationalt akkrediteringsorgan": det eneste organ i en medlemsstat med statslig bemyndigelse til at foretage akkreditering som fastsat i artikel 2, stk. 11, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 765/2008
- 55) "vurdering på stedet": en verifikation [...] hos den tekniske tjeneste eller en af dens underentreprenører eller dattervirksomheder
- 56) "vurdering på stedet med henblik på tilsyn": en periodisk rutinemæssig vurdering på stedet, som hverken er den vurdering på stedet, som foretages i forbindelse med den første udpegelse, eller den vurdering på stedet, som foretages i forbindelse med forlængelse af udpegelsen
- 56a) "køretøjets produktionsdato": den dato, hvor produktionen af et køretøj er afsluttet [...]
i henhold til den [...]godkendelse, som den pågældende fabrikant har opnået.**

Artikel 4
Køretøjsklasser

1. I denne forordning anvendes følgende køretøjsklasser:
 - a) Klasse M omfatter motorkøretøjer, der er konstrueret først og fremmest til befordring af personer og disses bagage:
 - i) Klasse M₁: motorkøretøjer med højst otte siddepladser ud over førerens siddeplads og uden plads til stående passagerer. Antallet af siddepladser kan være begrænset til én (dvs. førerens siddeplads).
 - ii) Klasse M₂: motorkøretøjer med mere end otte siddepladser ud over førerens siddeplads og med en totalmasse på højst 5 ton. I disse motorkøretøjer kan der være afsat plads til stående passagerer.
 - iii) Klasse M₃: motorkøretøjer med mere end otte siddepladser ud over førerens siddeplads og med en totalmasse på over 5 ton. I disse motorkøretøjer kan der være afsat plads til stående passagerer.
 - b) Klasse N omfatter motorkøretøjer konstrueret og fremstillet først og fremmest til transport af gods:
 - i) Klasse N₁: motorkøretøjer med en totalmasse på højst 3,5 ton.
 - ii) Klasse N₂: motorkøretøjer med en totalmasse på over 3,5 ton, men højst 12 ton.
 - iii) Klasse N₃: motorkøretøjer med en totalmasse på over 12 ton.

c) Klasse O omfatter påhængskøretøjer [...]:

i) Klasse O₁: påhængskøretøjer med en totalmasse på højst 750 kg

ii) Klasse O₂: påhængskøretøjer med en totalmasse på over 750 kg, men højst 3,5 ton

iii) Klasse O₃: påhængskøretøjer med en totalmasse på over 3,5 ton, men højst 10 ton

iv) Klasse O₄: påhængskøretøjer med en totalmasse på over 10 ton.

2. Kriterierne for klassificering af køretøjer, køretøjstyper, varianter og versioner er angivet i bilag II.

Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 88 for at ændre bilag II for så vidt angår [...] køretøjstyper og karrosserityper med henblik på at tilpasse det til den tekniske udvikling.

KAPITEL II

GENERELLE FORPLIGTELSE

Artikel 5 *[...] **Tekniske** krav*

1. Køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder skal opfylde kravene i de retsakter, der er opført i bilag IV.

1a. Køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder anses for ikke at opfylde kravene i denne forordning og i de i bilag IV opførte retsakter, navnlig i følgende tilfælde:

a) hvis de afviger mere fra oplysningerne i typegodkendelsesattester, deres bilag eller beskrivende oplysninger i prøvningsrapporterne end fastsat i den pågældende retsakt

b) hvor ydelseskriterier eller grænseværdier fastsat i den pågældende retsakt for seriefremstilling ikke er opfyldt under alle forhold fastsat i den pågældende retsakt

c) hvis oplysninger givet af fabrikanten i oplysningsskemaet ikke kan reproducere under alle forhold fastsat i den pågældende retsakt af de typegodkendende myndigheder, markedsovervågningsmyndighederne og Kommissionen.

Kun kontroller, prøvninger, inspektioner og vurderinger udført af eller foretaget på vegne af de typegodkendende myndigheder, markedsovervågningsmyndighederne eller Kommissionen skal tages i betragtning med henblik på dette stykke.

2. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 88 med henblik på at ændre bilag IV for at tage hensyn til den teknologiske og reguleringsmæssige udvikling ved at indføre og ajourføre henvisninger til retsakter, der indeholder de krav, som køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder, skal efterleve.

Artikel 6 *Medlemsstaternes forpligtelser*

1. Medlemsstaterne opretter eller udpeger de godkendende myndigheder og markedsovervågningsmyndighederne. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om oprettelsen og udpegelsen af sådanne myndigheder.

Denne meddelelse skal omfatte navnet på disse myndigheder, deres adresse, herunder e-mailadresse, samt deres ansvarsområde. Kommissionen offentliggør en liste over og oplysninger om de godkendende myndigheder og markedsovervågningsmyndighederne på sit websted.

- 1a. En medlemsstat, hvor mere end én godkendende myndighed er ansvarlig for godkendelse af køretøjer, herunder individuel godkendelse, skal udpege en enkelt typegodkendende myndighed med ansvar for udveksling af informationer med de godkendende myndigheder i de øvrige medlemsstater med henblik på artikel 10 og de forpligtelser, der er fastsat i kapitel XV i denne forordning.**
- 1b. En medlemsstat, hvor mere end én markedsovervågningsmyndighed er ansvarlig for markedsovervågning, skal udpege en individuel markedsovervågningsmyndighed med ansvar for udveksling af oplysninger med markedsovervågningsmyndighederne i de øvrige medlemsstater med henblik på artikel 10.**
2. Medlemsstaterne tillader kun omsætning, registrering eller ibrugtagning af sådanne køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder, der opfylder kravene i denne forordning **og retsakterne opført i bilag IV.**

3. Medlemsstaterne må ikke forbyde, begrænse eller forhindre omsætning, registrering eller ibrugtagning af køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, der opfylder kravene i denne forordning **og retsakterne opført i bilag IV**, med undtagelse af de i [...] **kapitel XI** omfattede tilfælde.

Som en undtagelse fra denne regel er medlemsstaterne ikke forpligtet til at tillade **kørsel på vej**, omsætning, registrering eller ibrugtagning af køretøjer, der er typegodkendt i henhold til nærværende forordning, men overstiger de harmoniserede dimensioner, den harmoniserede **vægt [...] og det harmoniserede akseltryk**, der er fastsat i bilag I til Rådets direktiv 96/53/EF¹⁷.

4. Medlemsstaterne skal tilrettelægge og udføre markedsovervågning og kontrol af køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, der indføres på markedet, i overensstemmelse **med denne forordning** og kapitel III i forordning (EF) nr. 765/2008.
5. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at markedsovervågningsmyndighederne, hvis de finder det nødvendigt og berettiget, har ret til at få adgang til de erhvervsdrivendes lokaler **på deres område** og til at tage de nødvendige stikprøver af køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder i forbindelse med overensstemmelsesprøvning.

¹⁷ Rådets direktiv 96/53/EF af 25. juli 1996 om fastsættelse af de største tilladte dimensioner i national og international trafik og største tilladte vægt i international trafik for visse vej køretøjer i brug i Fællesskabet (EFT L 235 af 17.9.1996, s. 59).

6. Medlemsstaterne gennemgår og evaluerer regelmæssigt deres typegodkendelsesaktiviteter. Denne form for gennemgang og evaluering foretages mindst hvert [...] **femte** år, og resultaterne heraf meddeles [...] Kommissionen **og forummet for informationsudveksling om håndhævelsesaktiviteter**.

Medlemsstaterne bør rapportere til Kommissionen og forummet for informationsudveksling om håndhævelsesaktiviteter om, hvordan de behandler eventuelle anbefalinger fra forummet.

Den berørte medlemsstat skal **gøre** et sammendrag af resultaterne af **den periodiske gennemgang og evaluering** [...] tilgængelige for offentligheden.

[...]

7. Medlemsstaterne gennemgår og evaluerer regelmæssigt deres **markeds**overvågningsaktiviteter. Denne form for gennemgang og evaluering foretages mindst hvert [...] **femte** år, og resultaterne heraf meddeles [...] Kommissionen **og forummet for informationsudveksling om håndhævelsesaktiviteter**.

Medlemsstaterne bør rapportere til Kommissionen og forummet for informationsudveksling om håndhævelsesaktiviteter om, hvordan de behandler eventuelle anbefalinger fra forummet.

Den berørte medlemsstat skal gøre et sammendrag af resultaterne af **den periodiske gennemgang og evaluering** [...] **tilgængelig for offentligheden**.

- 8. Kommissionen kan vedtage gennemførelsesretsakter for at fastlægge fælles kriterier for formatet for rapportering af gennemgangen og evalueringen omhandlet i stk. 6 og 7 [...]. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 87, stk. 2.**

Artikel 7

De godkendende myndigheders forpligtelser

1. De godkendende myndigheder godkender kun sådanne køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, der opfylder kravene i denne forordning **og retsakterne opført i bilag IV.**
2. De godkendende myndigheder skal udføre deres hverv uafhængigt og upartisk. De skal respektere fortrolighedskrav, når det er nødvendigt for at beskytte forretningshemmeligheder omfattet af den oplysningspligt, der er fastsat i artikel 9, stk. 3, for at beskytte brugernes interesser i Unionen.

3. [...]

De godkendende myndigheder [...] skal samarbejde med hinanden ved at udveksle oplysninger, der er relevante for deres rolle og funktioner.

3a. For at gøre det muligt for markedsovervågningsmyndighederne at gennemføre prøvning, skal de typegodkendende myndigheder give markedsovervågningsmyndighederne adgang til [...] de nødvendige [...] oplysninger vedrørende typegodkendelse af køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder, som er genstand for verifikationsprøvning af overholdelsen. Disse oplysninger skal mindst omfatte de oplysninger, der er indeholdt i typegodkendelsesattesten og dens bilag som omhandlet i artikel 26, stk. 1, og skal fremlægges uden unødigt forsinkelse.

4. Hvis en godkendende myndighed underrettes i overensstemmelse med [...] **kapitel XI**, træffer den alle nødvendige foranstaltninger til at ændre godkendelsen og, hvor det er hensigtsmæssigt, rette eller inddrage godkendelsen afhængigt af årsagerne til og alvoren af de afvigelser, der er påvist.

5. [...]

Artikel 8
Markedsovervågningsmyndighedernes forpligtelser

1. Markedsovervågningsmyndighederne udfører regelmæssig kontrol for at verificere, at køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder opfylder kravene i denne forordning **og i de retsakter, der er opført i bilag IV**[...]. Denne kontrol skal udføres i et passende omfang ved hjælp af dokumentkontrol og, **når det er relevant**, real-drive- og laboratorieundersøgelser på grundlag af statistisk relevante prøver. I forbindelse hermed tager markedsovervågningsmyndighederne hensyn til etablerede principper for risikovurdering, klager og øvrige **relevante** oplysninger.

1a. Med forbehold af stk. 1 gennemfører markedsovervågningsmyndighederne i hver enkelt medlemsstat et minimumsantal af kontroller af [...] køretøjer pr. år. Dette minimumsantal af kontroller pr. medlemsstat er 1 pr. 50 000 nye køretøjer, der blev registreret i medlemsstaten i det foregående år.

1b. Markedsovervågningsmyndighederne fordeler minimumsantallet af kontroller ligeligt mellem gruppe A, B og C. Markedsovervågningsmyndigheden kan vælge også at medtage gruppe D, når antallet af kontroller fordeles.

Gruppe A: emissionskontroller såsom emissionskontrol under faktiske kørselsforhold, emissionskontrol i laboratorium, verifikationsprøvning af vejmodstand, verifikationsprøvning af holdbarhed, prøvning af fordampningsemissioner og prøvning af emissioner ved lave temperaturer. Hver kontrol kan, når den gennemføres i overensstemmelse med de gældende retsakter, der er opført i bilag IV [...], anses for at være en individuel kontrol.

Gruppe B: ikkedestruktive dynamiske kontroller såsom kontrol af køretøjets styring, stabilitet, bremsesystem og andre typer dynamiske kontroller af køretøjssystemer, som er omfattet af specifikke [...] retsakter [...], der er opført i bilag IV. Hver kontrol kan, når den gennemføres i overensstemmelse med de gældende retsakter [...], anses for at være en individuel kontrol.

Gruppe C: ikkedestruktive statiske overensstemmelseskontroller såsom verifikation af reservedelsnummer- og typegodkendelsesmærkning, geometrisk verifikation, operationel og funktionel verifikation. Hver kontrol kan, når den gennemføres i overensstemmelse med de gældende retsakter, der er opført i bilag IV [...], anses for at være en individuel kontrol.

Gruppe D: destruktive overensstemmelseskontroller. Hvis den samlede vurdelse for flere køretøjssystemer, som er omfattet af individuelle og specifikke [...] retsakter [...], der er opført i bilag IV, i store træk vurderes som led i en overordnet destruktiv overensstemmelseskontrol, kan hver individuel vurdering anses for at være en individuel kontrol.

- 1c. Markedsovervågningsmyndigheden i en medlemsstat kan aftale med markedsovervågningsmyndigheden i en anden medlemsstat, at de kontroller, der er påkrævet i henhold til artikel 8, stk. 1a, gennemføres af den [...] anden markedsovervågningsmyndighed.
- 1d. Medlemsstaterne udarbejder hvert år en omfattende oversigt over deres planlagte markedsovervågningskontroller og fremsender den til forummet.

2. Markedsovervågningsmyndighederne skal kræve, at de erhvervsdrivende gør sådan dokumentation og oplysninger tilgængelige, i det omfang det skønnes nødvendigt for gennemførelsen af myndighedernes aktiviteter.
3. For så vidt angår typegodkendte køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder skal markedsovervågningsmyndighederne tage behørigt hensyn til typeattester, **typegodkendelsesmærker eller typegodkendelsesattester**, der forelægges af økonomiske aktører.
4. Markedsovervågningsmyndighederne træffer passende foranstaltninger til inden for en passende tidsramme at advare brugerne på deres område om farer, som de har identificeret vedrørende ethvert køretøj, ethvert system, enhver komponent og enhver separat teknisk enhed for at undgå eller reducere risikoen for personskafe eller andre skader.

Markedsovervågningsmyndighederne samarbejder med de erhvervsdrivende om tiltag, der kan forebygge eller begrænse risici forårsaget af køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder, som disse erhvervsdrivende har gjort tilgængelige.

5. Hvis markedsovervågningsmyndighederne i en medlemsstat beslutter at trække et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed tilbage fra markedet i henhold til [...] **kapitel XI**, skal de underrette den pågældende erhvervsdrivende og [...] den relevante godkendende myndighed.
6. De godkendende myndigheder skal udføre deres hverv uafhængigt og upartisk. De skal respektere fortrolighedskrav, når det er nødvendigt for [...] at beskytte forretningshemmeligheder omfattet af den oplysningspligt, der er fastsat i artikel 9, stk. 3, for at beskytte brugernes interesser i Den Europæiske Union.
7. [...]
8. De forskellige medlemsstaters markedsovervågningsmyndigheder koordinerer deres markedsovervågningsaktiviteter, samarbejder med hinanden og udveksler resultaterne af disse aktiviteter med hinanden og med Kommissionen. I givet fald skal markedsovervågningsmyndighederne træffe aftale om arbejdsdeling og specialisering.
9. Hvis mere end én myndighed i en medlemsstat er ansvarlig for markedsovervågning og kontrol med ydre grænser, samarbejder disse myndigheder med hinanden og udveksler oplysninger, der er relevante for deres rolle og funktioner.
10. Kommissionen kan vedtage gennemførelsesretsakter for at fastlægge [...] **fælles** kriterier for **fastsættelse af et passende omfang af verifikationsprøvning af overholdelsen som omhandlet i stk. 1.** [...] Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 87, stk. 2.

Artikel 9
Kommissionens verifikation af overholdelsen [...]

1. Kommissionen [...] **kan for egen regning** tilrettelægge og foretage [...] prøvninger og eftersyn af køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder, der allerede er gjort tilgængelige på markedet, med henblik på at verificere, at disse køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder **overholder de typegodkendelseskrav, der er fastsat i denne forordning eller i de retsakter, der er opført i bilag IV.** [...]

Kommissionen tager hensyn til etablerede principper for risikovurdering, klager og øvrige relevante oplysninger, [...] navnlig de oplysninger, der udveksles i forummet, jf. artikel 10.

[...]

2. Fabrikanten, der er indehavere af typegodkendelser, eller [...] **andre** erhvervsdrivende skal på anmodning **og mod vederlag** forsyne Kommissionen med et statistisk relevant antal producerede køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder udvalgt af Kommissionen, som er repræsentative for de køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder, der kan bringes i omsætning i henhold til de pågældende typegodkendelser. Disse køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder, leveres til prøvning på det tidspunkt og sted, og i den periode, som Kommissionen måtte ønske.

2a. Inden Kommissionen foretager prøvninger og inspektioner af overholdelsen, underrettes den medlemsstat, som har udstedt typegodkendelsen, og den medlemsstat, hvor køretøjet, systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed blev gjort tilgængelig på markedet, herom.

3. For at gøre det muligt for Kommissionen at gennemføre den prøvning, der er omhandlet i stk. 1 og 2, skal medlemsstaterne give Kommissionen adgang til [...] **de nødvendige** [...] **oplysninger** vedrørende typegodkendelse af køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder, som er genstand for verifikationsprøvning af overholdelsen. [...] **Disse** [...] **oplysninger** skal mindst omfatte de oplysninger, der er indeholdt i typegodkendelsesattesten og dens bilag som omhandlet i artikel 26, stk. 1, **og skal fremlægges uden unødigt forsinkelse.**

[...]

4. Køretøjsfabrikanterne skal **uden vederlag stille** de data [...] **til rådighed**, der er nødvendige med henblik på verifikation af overholdelsen, **og som ikke er tilgængelige i typegodkendelsesattesten og dens bilag** [...]. Kommissionen vedtager gennemførelsesretsakter med henblik på at fastlægge, hvilke data der skal **stilles til rådighed uden vederlag** [...] med forbehold af beskyttelsen af forretningshemmeligheder og beskyttelsen af personoplysninger i henhold til EU-retten og national lovgivning. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 87, stk. 2.

5. Hvis Kommissionen konstaterer, at køretøjerne, **komponenterne og de separate tekniske enheder** [...] ikke overholder de typegodkendelseskrav, der er fastsat i denne forordning eller i de retsakter, der er opført i bilag IV, **at køretøjerne, komponenterne eller de separate tekniske enheder ikke overholder specifikationerne i henhold til typegodkendelsen**, eller at der er meddelt typegodkendelse på grundlag af ukorrekte data, skal den [...] **indlede proceduren i artikel [...] 50 og 54** [...].

Når disse prøvninger og undersøgelser drager rigtigheden af typegodkendelsen i tvivl, skal Kommissionen underrette den eller de pågældende godkendende myndigheder samt forummet til udveksling af oplysninger om håndhævelse.

Kommissionen offentliggør en rapport om resultaterne af enhver verifikationsprøvning af overholdelsen, som den har gennemført.

6. [...]

Artikel 10

Forummet til udveksling af oplysninger om håndhævelse

1. Kommissionen skal oprette og lede et forum for udveksling af oplysninger om håndhævelse ("forummet").

Dette forum består af [...] repræsentanter, som udpeges af [...] hver medlemsstat [...], der repræsenterer typegodkendelses- og markedsovervågningsmyndighederne.

[...]

2. [...]

[...] **Forummets** rådgivende opgaver **har til formål** at [...] fremme [...] god praksis, udveksle oplysninger om problemer med håndhævelsen, samarbejde, udvikle arbejdsmetoder og -værktøjer, udvikle en procedure for elektronisk udveksling af oplysninger, evaluere harmoniserede håndhævelsesprojekter, sanktioner og fælles inspektioner.

2a. Forummet [...] tager følgende i betragtning [...]:

- a) resultaterne af de [...] typegodkendelses- og markedsovervågningsaktiviteter [...], som medlemsstaterne gennemfører i overensstemmelse med artikel 6, stk. 6 og 7**
- b) de rapporter, som medlemsstaterne indsender i henhold til artikel 71, stk. 7, om deres procedurer for vurdering, udpegelse og notifikation af tekniske tjenester og for overvågning af tekniske tjenester**
- c) [...]spørgsmål af almen relevans for gennemførelsen af kravene i denne forordning i forbindelse med vurdering, udpegelse og overvågning af tekniske tjenester, jf. artikel 82, stk. 4**
- d) [...] overtrædelser, der er begået af erhvervsdrivende**
- e) planlægningen, koordineringen og resultaterne af markedsovervågningsaktiviteter**
- f) resultaterne af prøvninger og inspektioner gennemført af Kommissionen i overensstemmelse med artikel 9**
- g) resultaterne af de aktiviteter til sikring af produktionens overensstemmelse, som medlemsstaterne gennemfører i overensstemmelse med artikel 29**
- h) spørgsmål vedrørende adgang til OBD-informationer om køretøjer samt reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer, jf. kapitel XIV, og navnlig spørgsmål vedrørende gennemførelsen af procedurerne i artikel 69**
- i) spørgsmål vedrørende [...]en ensartet fortolkning af kravene i denne forordning og i de retsakter, der er opført i bilag IV, under gennemførelsen [...] af disse krav.**

2b. [...]

2c. [...]

2d. [...]

2e. Som led i den rådgivende opgave og under hensyntagen til resultatet af betragtningerne i henhold til stk. 2a kan forummet afgive udtalelse.

Forummet bestræber sig på at opnå konsensus. Hvis der ikke kan opnås konsensus, afgiver forummet udtalelse med simpelt flertal blandt medlemsstaterne. Hver medlemsstat har én stemme. Medlemsstater med divergerende holdninger kan anmode om, at deres holdninger og begrundelserne herfor anføres i forummets udtalelse.

2f. Hvis Kommissionen vedtager gennemførelsesretsakter, tager Kommissionen behørigt hensyn til de udtalelser, som forummet har afgivet i henhold til stk. 2e.

[...]

3. Forummet fastsætter selv sin forretningsorden.

[...]

4. [...]

Artikel 11
Fabrikantens generelle forpligtelser

1. Fabrikanten sikrer, at køretøjer, systemer, komponenter [...] **og** separate tekniske enheder, [...] som **bringes i omsætning** [...], er fremstillet og godkendt i overensstemmelse med kravene i denne forordning **og i de retsakter, der er opført i bilag IV.**
2. **Fabrikanten er over for den godkendende myndighed ansvarlig for alle aspekter af godkendelsesprocessen og for at sikre produktionens overensstemmelse.**

Ved en etapevis typegodkendelse er fabrikanten også ansvarlig for godkendelse og produktionsoverensstemmelse for så vidt angår de systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, som han har tilføjet på etappen for færdiggørelse af et køretøj. Enhver fabrikant, der ændrer komponenter eller systemer, der allerede er blevet godkendt på tidligere etaper, er ansvarlig for godkendelse og produktionsoverensstemmelse for så vidt angår de ændrede komponenter, systemer eller separate tekniske enheder. Fabrikanten på den forudgående etape skal afgive oplysninger til fabrikanten på den følgende etape om eventuelle ændringer, som kan påvirke komponenttypegodkendelsen, systemtypegodkendelsen eller typegodkendelsen af separat teknisk enhed eller typegodkendelsen af et køretøj. Disse oplysninger fremsendes, så snart den nye udvidelse for en typegodkendelse af et køretøj er udstedt og senest på startdatoen for produktion af det ukomplette køretøj.

3. Fabrikanter, der ændrer et ukomplet køretøj på en sådan måde, at det kan godkendes som tilhørende en anden køretøjsklasse, med det resultat at de krav, der er blevet vurderet allerede på et tidligere trin i typegodkendelsesprocessen, har ændret sig, er også ansvarlige for opfyldelsen af de krav, der gælder for den køretøjsklasse, som det ændrede køretøj kan godkendes til.

4. Med henblik på EU-typegodkendelse **af køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder** skal en fabrikant, der er etableret uden for Unionen, udpege en enkelt repræsentant, der er etableret i Unionen, til at repræsentere sig over for den godkendende myndighed. Fabrikanten skal desuden udpege en enkelt repræsentant, der er etableret inden for Unionen, med henblik på markedsovervågning; dette kan være den samme repræsentant, som er udpeget med henblik på EU-typegodkendelse.
5. [...]
6. Fabrikanten skal udarbejde procedurer for at sikre, at en seriefremstilling af køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder stadig er i overensstemmelse med den godkendte type.
7. Ud over at sørge for, at det foreskrevne skilt er fastgjort på deres køretøjer, og at der er fastgjort typegodkendelsesmærker på deres komponenter og separate tekniske enheder i henhold til artikel 36, skal fabrikanterne angive navn, registreret handelsnavn eller registreret varemærke og kontaktadresse i Unionen på deres køretøjer, komponenter eller separate tekniske enheder, som gøres tilgængelige på markedet, eller, hvis dette ikke er muligt, på emballagen eller i et dokument, som ledsager komponenten eller den separate tekniske enhed.
- 7a. Fabrikanterne sikrer, at opbevarings- og transportbetingelserne for et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed, som de har ansvaret for, ikke bringer overensstemmelsen med kravene i denne forordning i fare.**
- 7b. Med forbehold af artikel 9, stk. 4, skal køretøjsfabrikanterne stille de data til rådighed, der er nødvendige med henblik på prøvning udført af tredjeparter. Kommissionen vedtager gennemførelsesretsakter med henblik på at fastlægge, hvilke data der skal stilles til rådighed uden vederlag, samt de krav, som tredjeparter skal opfylde med forbehold af beskyttelsen af forretningshemmeligheder og beskyttelsen af personoplysninger i henhold til EU-retten og national lovgivning. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 87, stk. 2.**

Artikel 12

Fabrikanters forpligtelser med hensyn til deres køretøjer, systemer, komponenter, separate tekniske enheder og dele og udstyr, der ikke er i overensstemmelse, eller som udgør en alvorlig risiko

1. [...] **Hvis** et køretøj, et system, en komponent, en separat teknisk enhed, en del eller udstyr, som er blevet bragt i omsætning eller taget i brug, ikke er i overensstemmelse med denne forordning, eller hvis der er meddelt typegodkendelse på grundlag af ukorrekte data, skal **fabrikanten** straks træffe de nødvendige foranstaltninger til at bringe køretøjet, systemet, komponenten, den separate tekniske enhed, delen eller udstyret i overensstemmelse eller om nødvendigt trække det pågældende tilbage fra markedet eller tilbagekalde det.

Fabrikanten orienterer straks den godkendende myndighed, der meddelte godkendelsen, og giver navnlig nærmere oplysninger om den manglende overensstemmelse og eventuelle afhjælpende foranstaltninger, der er truffet.

2. Hvis køretøjet, systemet, komponenten, den separate tekniske enhed, delen eller udstyret udgør en alvorlig risiko, giver fabrikanten straks de godkendende myndigheder og markedsovervågningsmyndighederne i medlemsstaterne [...] nærmere oplysninger om [...] **risikoen** og eventuelle afhjælpende foranstaltninger, der er truffet.

3. Fabrikanten opbevarer [...] **typegodkendelsesattesten og dens bilag** [...] i en periode på ti år, efter [...] **at gyldigheden af køretøjets EU-typegodkendelse er ophørt**, og i en periode på fem år, efter [...] **at gyldigheden af EU-typegodkendelsen for** et system, en komponent eller en separat teknisk enhed **er ophørt**.

Køretøjets fabrikant stiller jf. artikel 34 et eksemplar af typeattesterne til rådighed for de godkendende myndigheder **i en periode på ti år**.

4. Fabrikanten giver på grundlag af en national myndigheds begrundede anmodning den pågældende myndighed [...] et eksemplar af EU-typegodkendelsesattesten eller den i artikel 55, stk. 1, omhandlede tilladelse, der påviser køretøjets, systemets, komponentens eller den separate tekniske enheds, **delens eller udstyrets** overensstemmelse, på et for denne myndighed let forståeligt sprog.

Fabrikanten samarbejder på grundlag af en national myndigheds begrundede anmodning med den nationale myndighed med hensyn til enhver foranstaltning, der træffes i overensstemmelse med artikel 20 i forordning (EF) nr. 765/2008 for at fjerne de risici, der er i forbindelse med et køretøj, et system, en komponent, en separat teknisk enhed, en del eller udstyr, som han har gjort tilgængelig på markedet.

Artikel 13
Fabrikantens repræsentanternes forpligtelser [...]

1. Fabrikantens repræsentant [...] skal udføre de opgaver, der er fastsat i den fuldmagt, han har modtaget fra fabrikanten. Fuldmagten skal **som minimum** sætte [...] repræsentanten i stand til:
 - a) at få adgang til [...] **typegodkendelsesattesten med bilag** [...] og til typeattesten [...] på et af Unionens officielle sprog. Disse dokumenter skal kunne stilles til rådighed for de godkendende myndigheder i en periode på ti år, **efter at gyldigheden** [...] af køretøjets **EU-typegodkendelse er ophørt**, og i en periode på fem år, **efter at gyldigheden af EU-typegodkendelsen for [...]** et system, en komponent eller en separat teknisk enhed **er ophørt**
 - b) **at give** [...] en godkendende myndighed [...] **på grundlag af en begrundet anmodning fra** denne myndighed [...] al den information og dokumentation, der er nødvendig for at påvise produktionsoverensstemmelsen for så vidt angår et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed
 - c) at samarbejde med de godkendende myndigheder eller markedsovervågningsmyndighederne, efter disses anmodning, om enhver foranstaltning, der træffes for at fjerne de alvorlige risici, som køretøjer, systemer, komponenter, separate tekniske enheder, dele eller udstyr, der er omfattet af fuldmagten, udgør
 - d) straks at informere fabrikanten om klager og indberetninger vedrørende risici, formodede hændelser, spørgsmål i forbindelse med manglende overholdelse for så vidt angår køretøjer, systemer, komponenter, separate tekniske enheder, dele eller udstyr, der er omfattet af fuldmagten
 - e) **at kunne** bringe fuldmagten til ophør **uden sanktioner**, hvis fabrikanten handler i strid med sine forpligtelser i henhold til denne forordning.

2. En fabrikants repræsentant, der opsig fuldmagten af de grunde, der er omhandlet i stk. 1, litra e), skal straks underrette den godkendende myndighed, der har meddelt godkendelsen, og Kommissionen.

[...]. De [...] **oplysninger, der skal fremlægges**, skal mindst **omfatte** [...] følgende:

- a) datoen for ophøret af fuldmagten [...]
- b) datoen, indtil hvilken den afgående repræsentant for fabrikanten må anføres i oplysninger fra fabrikanten, herunder i eventuelt reklamemateriale
- c) overdragelse af dokumenter, herunder fortrolighedsaspekter og ejendomsrettigheder
- d) forpligtelsen for fabrikantens afgående repræsentant til efter fuldmagtens ophør at fremsende eventuelle klager eller indberetninger vedrørende risici og formodede hændelser i forbindelse med et køretøj, et system, en komponent, en separat teknisk enhed, en del eller udstyr, som vedkommende var udpeget som fabrikantens repræsentant for, til fabrikanten eller den tiltrædende repræsentant for fabrikanten.

Artikel 14
Importørens forpligtelser

1. Importøren må kun bringe køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, der [...] **er i overensstemmelse med denne forordning og de [...] retsakter, der er opført i bilag IV**, i omsætning.
2. Før et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed, der er typegodkendt, bringes i omsætning, verificerer importøren, at [...] køretøjet, systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed **er omfattet af en gyldig typegodkendelsesattest**, og at systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed er forsynet med det påkrævede typegodkendelsesmærke og er i overensstemmelse med artikel 11, stk. 7.

For så vidt angår køretøjer, sikrer importøren, at køretøjet ledsages af den krævede typeattest.

3. Hvis [...] et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed ikke er i overensstemmelse med kravene i denne forordning, og [...] køretøjet, systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed navnlig ikke svarer til typegodkendelsen, må **importøren** ikke bringe [...] køretøjet, systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed i omsætning, før køretøjet, systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed er blevet bragt i overensstemmelse.
- 3a.** Hvis [...] køretøjet, systemet, komponenten, den separate tekniske enhed, delen eller udstyret udgør en alvorlig risiko, [...] underretter **importøren** fabrikanten og markedsovervågningsmyndighederne herom. For så vidt angår typegodkendte køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder, skal importøren også underrette den godkendende myndighed, der har meddelt typegodkendelsen.

4. Importøren skal angive sit navn, registrerede firmanavn eller registrerede varemærke og sin kontaktadresse på køretøjet, systemet, komponenten, den separate tekniske enhed, delen eller udstyret, eller, hvis dette ikke er muligt, på emballagen eller i et dokument, der ledsager systemet, komponenten, den separate tekniske enhed, delen eller udstyret.
5. Importøren skal sikre, at køretøjet, systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed er ledsaget af de anvisninger og oplysninger, som er påkrævet i henhold til artikel 63, på de pågældende medlemsstaters officielle sprog.
6. Importøren skal, for at beskytte forbrugernes sundhed og sikkerhed, [...] føre register over klager over og tilbagekaldelser af køretøjer, systemer, komponenter, separate tekniske enheder, dele eller udstyr, som vedkommende har bragt i omsætning, og holde sine distributører orienteret om [...] **disse klager og tilbagekaldelser**.
- 7. Importøren informerer straks fabrikanten om klager og indberetninger vedrørende risici, formodede hændelser, spørgsmål i forbindelse med manglende overholdelse for så vidt angår importerede køretøjer, systemer, komponenter, separate tekniske enheder, dele eller udstyr.**
- 7a. Importørerne sikrer, at opbevarings- og transportbetingelserne for et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed, som de har ansvaret for, ikke bringer overensstemmelsen med kravene i denne forordning i fare.**

Artikel 15

Importørers forpligtelser vedrørende deres køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, der ikke er i overensstemmelse, eller vedrørende deres køretøjer, systemer, komponenter, separate tekniske enheder, dele eller udstyr, der udgør en alvorlig risiko

1. Hvis et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed, som importøren har bragt i omsætning, ikke er i overensstemmelse med denne forordning, skal importøren straks træffe de nødvendige foranstaltninger til at bringe køretøjet, systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed i overensstemmelse **under fabrikantens kontrol**, trække køretøjet, systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed tilbage [...] eller tilbagekalde køretøjet, systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed, alt efter hvad der er hensigtsmæssigt. **Importøren skal tillige underrette fabrikanten og den typegodkendende myndighed, der har meddelt typegodkendelse.**
2. Hvis et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed, en del eller udstyr, **som er blevet bragt i omsætning**, udgør en alvorlig risiko, giver importøren straks fabrikanten og de godkendende myndigheder og markedsovervågningsmyndighederne i medlemsstaterne [...] nærmere oplysninger om denne alvorlige risiko.

Importøren underretter dem ligeledes de godkendende myndigheder og markedsovervågningsmyndighederne om eventuelt trufne foranstaltninger og giver dem nærmere oplysninger, særligt om den alvorlige risiko og eventuelle korrigerende foranstaltninger truffet af fabrikanten.

3. Importøren skal i en periode på ti år, efter at gyldigheden af køretøjets EU-typegodkendelse er ophørt [...], og i en periode på fem år, efter at gyldigheden af EU-typegodkendelsen for [...] et system, en komponent eller en separat teknisk enhed er ophørt, opbevare et eksemplar af [...] typegodkendelsesattesten og dens bilag [...] og sikre, at disse efter anmodning kan stilles til rådighed for [...] de godkendende myndigheder og markedsovervågningsmyndighederne.
4. Importøren skal på begrundet anmodning fra en national myndighed give al den information og dokumentation, der er nødvendig for at påvise køretøjets, systemets, komponentens eller den separate tekniske enheds overensstemmelse, på et for denne myndighed letforståeligt sprog. Importøren samarbejder på grundlag af en national myndigheds begrundede anmodning med denne myndighed med hensyn til enhver foranstaltning, der træffes i overensstemmelse med artikel 20 i forordning (EF) nr. 765/2008 for at fjerne de risici, der er i forbindelse med et køretøj, et system, en komponent, en separat teknisk enhed, en del eller udstyr, som vedkommende har gjort tilgængelig på markedet, og for at afhjælpe en eventuel manglende overensstemmelse.

Artikel 16
Distributørernes forpligtelser

1. Distributørerne skal, inden de gør et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed tilgængelig på markedet [...], verificere, at køretøjet, systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed er forsynet med det påkrævede foreskrevne skilt eller det påkrævede foreskrevne typegodkendelsesmærke og er ledsaget af den påkrævede dokumentation og af en brugsanvisning og sikkerhedsinformation i henhold til artikel 63 på det eller de officielle sprog i den relevante medlemsstat, og at fabrikanten og importøren har opfyldt kravene i henholdsvis artikel 11, stk. 7, og artikel 14, stk. 4.

1a. Distributørerne sikrer, at opbevarings- og transportbetingelserne for et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed, som de har ansvaret for, ikke bringer overensstemmelsen med kravene i denne forordning i fare.

Artikel 17
Distributørers forpligtelser vedrørende deres køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, der ikke er i overensstemmelse, eller vedrørende deres køretøjer, systemer, komponenter, separate tekniske enheder, dele eller udstyr, der udgør en alvorlig risiko

1. Hvis [...] et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed ikke er i overensstemmelse med kravene i denne forordning, [...] skal **distributøren underrette fabrikanten, importøren og den typegodkendende myndighed herom** og **må** [...] ikke tilgængeliggøre [...] køretøjet, systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed på markedet, før køretøjet, systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed er blevet bragt i overensstemmelse.
2. [...] **Hvis** et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed, som [...] **distributøren** har gjort tilgængelig på markedet, ikke er i overensstemmelse med denne forordning, underretter han fabrikanten [...] **og** importøren [...] herom.

3. Hvis køretøjet, systemet, komponenten, den separate tekniske enhed, delen eller udstyret udgør en alvorlig risiko, giver distributøren straks fabrikanten, importøren og de godkendende myndigheder og markedsovervågningsmyndighederne i de medlemsstater, hvor køretøjet, systemet, komponenten, den separate tekniske enhed, delen eller udstyret er blevet tilgængeliggjort på markedet, nærmere oplysninger om denne alvorlige risiko.

Distributøren underretter dem ligeledes om eventuelt trufne foranstaltninger og giver dem nærmere oplysninger[...] om eventuelle korrigerende foranstaltninger truffet af fabrikanten.

4. Distributøren samarbejder på grundlag af en national myndigheds begrundede anmodning med denne myndighed med hensyn til enhver foranstaltning, der træffes i overensstemmelse med artikel 20 i forordning (EF) nr. 765/2008 for at fjerne de risici, der er i forbindelse med et køretøj, et system, en komponent, en separat teknisk enhed, en del eller udstyr, som han har gjort tilgængelig på markedet.

Artikel 18

Tilfælde, hvor fabrikantens forpligtelser finder anvendelse på importøren og distributøren

En importør eller distributør anses for at være en fabrikant i denne forordnings forstand og er underlagt fabrikantens forpligtelser i artikel 8, 11 og 12 **i følgende tilfælde:**

- a)** hvis importøren eller distributøren gør et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed tilgængelig på markedet [...] eller er ansvarlig for ibrugtagningen heraf under eget navn eller handelsmærke eller ændrer et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed på en sådan måde, at overensstemmelsen med de gældende krav kan påvirkes heraf[...]
- b) hvis importøren eller distributøren gør et system, en komponent eller en separat teknisk enhed tilgængelig på markedet eller er ansvarlig for ibrugtagningen heraf på grundlag af FN/ECE-godkendelser, som er udstedt uden for Den Europæiske Union, og hvis der ikke kan udpeges en repræsentant for fabrikanten på Unionens område.**

Artikel 19
Identifikation af erhvervsdrivende

På anmodning fra en godkendende myndighed eller en markedsovervågningsmyndighed skal erhvervsdrivende i en periode på ti år, efter at et køretøj er bragt i omsætning, og i en periode på fem år, efter at et system, en komponent, en separat teknisk enhed, en del eller udstyr er bragt i omsætning, give oplysninger om følgende:

- a) identiteten af enhver erhvervsdrivende, som har leveret et køretøj, et system, en komponent, en separat teknisk enhed, en del eller udstyr til dem
- b) identiteten af enhver erhvervsdrivende, som de har leveret et køretøj, et system, en komponent, en separat teknisk enhed, en del eller udstyr til.

KAPITEL III

EU-TYPEGODKENDELSESPROCEDURER

Artikel 20 *EU-typegodkendelsesprocedurer*

1. Ved ansøgning om typegodkendelse af et køretøj kan fabrikanten vælge én af følgende procedurer:

- a) trinvis typegodkendelse
- b) enkelttrin typegodkendelse
- c) blandet typegodkendelse.

Derudover kan fabrikanten vælge etapevis typegodkendelse for et ukomplet eller færdiggjort komplet køretøj.

2. For typegodkendelse af systemer, komponenter og separate tekniske enheder anvendes alene enkelttrin typegodkendelse, **medmindre andet følger af kravene i de retsakter, der er opført i bilag IV.**

3. Der meddeles etapevis typegodkendelse for en type ukomplet eller færdiggjort komplet køretøj, som under hensyntagen til køretøjets opbygningsstade, svarer til specifikationerne i informationsmappen som omhandlet i artikel 22, og som opfylder de tekniske krav i de relevante retsakter, der er opført i bilag IV.

Etapevis typegodkendelse anvendes også for komplette køretøjer, der er ombygget eller ændret af en anden fabrikant efter færdiggørelse.

4. EU-typegodkendelsen for den sidste etape i færdigopbygningen meddeles først, når den godkendende myndighed har verificeret, at det køretøj, der typegodkendes i den sidste etape, på dette tidspunkt opfylder alle gældende tekniske krav **i overensstemmelse med forskrifterne i bilag XVII**. Verifikation omfatter en dokumentkontrol af alle krav henhørende under en EU-typegodkendelse for en ukomplet køretøjstype, som er meddelt i løbet af en etapevis procedure, [...] **herunder** hvis denne er meddelt for et køretøj fra en anden køretøjsklasse.
5. Valget af typegodkendelsesprocedure i stk. 1 berører ikke de gældende væsentlige krav, som den godkendte køretøjstype skal opfylde på det tidspunkt, hvor der meddeles typegodkendelse af et køretøj.
6. Etapevis typegodkendelse kan også anvendes af en enkelt fabrikant, forudsat at den ikke anvendes til at omgå de krav, der gælder for køretøjer bygget i en enkelt etape. Køretøjer, der er bygget af en enkelt fabrikant, anses ikke i artikel 39, 40 og 47 for at være bygget i flere etaper.
7. **Fabrikanten stiller så mange køretøjer, komponenter eller separate tekniske enheder til rådighed for den godkendende myndighed, som der i henhold til de relevante særdirektiver eller særskilte forordninger kræves til udførelsen af de påkrævede prøvninger.**

Artikel 21
Ansøgning om EU-typegodkendelse

1. Fabrikanten skal til den godkendende myndighed indsende en ansøgning om EU-typegodkendelse ledsaget af den informationsmappe, der er omhandlet i artikel 22.
2. Der må kun indgives én ansøgning for en bestemt type køretøj, system, komponent eller separat teknisk enhed, og den må kun indgives i én medlemsstat.

[...]

Hvis en godkendende myndighed afslår at meddele en godkendelse til en bestemt type, eller hvis en typegodkendelse er blevet trukket tilbage, må der ikke indsendes en ny ansøgning i en anden medlemsstat for den samme type.

Der må ikke indsendes en ny ansøgning for en anden typebetegnelse eller ændringer, som den typegodkendende myndighed ikke anser for at være en ny type.

3. Der skal indgives særskilt ansøgning for hver type køretøj, system, komponent eller separate teknisk enhed, der skal godkendes.

Artikel 22
Informationsmappe

1. Den i artikel 21, stk. 1, nævnte informationsmappe skal omfatte følgende:
 - a) et oplysningsskema, jf. [...] **de gennemførelsesretsakter, der vedtages i henhold til stk. 3,** for enkelttrinstypegodkendelse eller blandet typegodkendelse **af et køretøj** eller [...] for trinvis typegodkendelse **af et køretøj eller i den relevante gennemførelsesretsakt i tilfælde af godkendelse af et system, en komponent eller en separat teknisk enhed**
 - b) alle data, tegninger, fotografier og andre relevante oplysninger
 - c) for køretøjer, en angivelse af, hvilke(n) procedure(r) der er valgt i overensstemmelse med artikel 20, stk. 1
 - d) alle yderligere oplysninger, som den godkendende myndighed anmoder om i forbindelse med [...] **typegodkendelses**proceduren.
2. Informationsmappen skal forelægges **på papir eller** i et elektronisk format [...], **som accepteres af den tekniske tjeneste og af den godkendende myndighed.**
3. Kommissionen [...] vedtager [...] **gennemførelsesretsakter** [...] for at **fastlægge** modellen for oplysningsskemaet **og informationsmappen,** herunder et harmoniseret elektronisk format som omhandlet i stk. 2. **Den første af disse gennemførelsesretsakter vedtages senest** [Publikationskontoret: indsat dato **24** måneder efter denne forordnings ikrafttræden]. **Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 87, stk. 2.**

1. En ansøgning om trinvis typegodkendelse skal ud over informationsmappen som omhandlet i artikel 22 være ledsaget af det komplette sæt EU- eller **FN/ECE**-typegodkendelsesattester, herunder de prøvningsrapporter **og oplysningsskemaer**, der kræves i henhold til de [...] **retsakter**, der er opført i bilag IV.

Hvis der er tale om [...] typegodkendelse af et system, en komponent eller en separat teknisk enhed i henhold til de [...] **retsakter**, der er opført i bilag IV, skal den godkendende myndighed have adgang til informationsmappen **og, hvis det er relevant, typegodkendelsesattesterne og deres bilag**, indtil der udstedes eller nægtes typegodkendelse af et køretøj.

2. En ansøgning om blandet typegodkendelse skal ud over informationsmappen som omhandlet i artikel 22 være ledsaget af EU- **eller FN/ECE**-typegodkendelsesattesterne, herunder de prøvningsrapporter **og oplysningsskemaer**, der kræves i henhold til de [...] **retsakter**, der er opført i bilag IV.

For systemer, for hvilke der ikke er forelagt EU- **eller FN/ECE**-typegodkendelsesattest, skal ansøgningen, foruden den informationsmappe, der er omhandlet i artikel 22, være ledsaget af de oplysninger, der er angivet i [...] **de gennemførelsesretsakter, der vedtages i henhold til artikel 22, stk. 3**, til godkendelse af disse systemer i køretøjets godkendelsesfase og af en prøvningsrapport i stedet for EU- eller **FN/ECE**-typegodkendelsesattesten.

3. En ansøgning om etapevis typegodkendelse skal være ledsaget af følgende oplysninger:
- a) i første etape: de dele af informationsmappen og EU- eller **FN/ECE-** typegodkendelsesattesterne **og, hvis det er relevant, prøvningsrapporterne**, som svarer til basiskøretøjets opbygningsstade
 - b) i anden og alle følgende etaper: de dele af informationsmappen og de EU- **eller FN/ECE-** typegodkendelsesattesterne, som svarer til den aktuelle fremstillingsetape, samt et eksemplar af den EU- typegodkendelsesattest af **et køretøj**, der er udstedt for køretøjet på den forudgående fremstillingsetape, samt udtømmende detaljerede oplysninger om enhver ændring af og tilføjelse til køretøjet, som fabrikanten har foretaget.

De i litra a) og b) anførte oplysninger [...] **skal** forelægges i overensstemmelse med artikel 22, stk. 2.

4. [...]

Den godkendende myndighed **og de tekniske tjenester** kan, hvis det er rimeligt, også pålægge fabrikanten at indgive yderligere oplysninger, **herunder adgang til software og algoritmer for køretøjerne**, der måtte være nødvendige for at afgøre, hvilke prøvninger der er påkrævet, eller for at lette udførelsen af disse prøvninger.

KAPITEL IV

GENNEMFØRELSEN AF EU-TYPEGODKENDELSESPROCEDURERNE

Artikel 24

Almindelige bestemmelser og gennemførelsen af EU-typegodkendelsesprocedurerne

1. For hver type køretøj, system, komponent eller separat teknisk enhed udstedes kun én EU-typegodkendelse.
2. En godkendende myndighed, der har modtaget en ansøgning i overensstemmelse med artikel 21, meddeler først EU-typegodkendelse efter at have verificeret alt det følgende:
 - a) de ordninger til sikring af produktionens overensstemmelse, der er omhandlet i artikel 29
 - b) at en anden godkendende myndighed endnu ikke har udstedt, **nægtet eller inddraget** nogen typegodkendelse for den pågældende type køretøj, system, komponent eller separat teknisk enhed, **idet fabrikantens erklæring som minimum gælder som bevis herfor**
 - c) at typen af køretøj, system, komponent eller separat teknisk enhed opfylder de gældende krav
 - d) i tilfælde af typegodkendelse af et køretøj i henhold til den trinvis, blandede eller etapevis procedure verificerer den godkendende myndighed i overensstemmelse med artikel 20, stk. 4, at systemerne, komponenterne og de separate tekniske enheder er omfattet af særskilte **gyldige** typegodkendelser i henhold til de krav, der gælder på tidspunktet for meddelelse af typegodkendelse af et køretøj.

3. Procedurene for så vidt angår EU-typegodkendelse, jf. bilag V, og for så vidt angår etapevis typegodkendelse som anført i bilag XVII finder anvendelse.

Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 88 med henblik på at ændre bilag V for at tage hensyn til den lovgivningsmæssige og teknologiske udvikling ved at ajourføre procedurene for så vidt angår EU-typegodkendelse og bilag XVII for så vidt angår etapevis typegodkendelse.

4. Den godkendende myndighed samler en informationspakke, der omfatter informationsmappen som omhandlet i artikel 22, ledsaget af prøvningsrapporterne og alle andre dokumenter, som blev føjet til informationsmappen af den tekniske tjeneste eller den godkendende myndighed ved udførelsen af deres opgaver.

Informationspakken **kan opbevares elektronisk og** skal indeholde en indholdsfortegnelse med tydelig angivelse af alle sider og formatet for hvert dokument samt kronologisk registrering af administrationen af EU-typegodkendelsen.

Den godkendende myndighed stiller informationspakken til rådighed i en periode på ti år, efter at gyldigheden af pågældende EU-typegodkendelse er ophørt.

5. Den godkendende myndighed skal nægte at meddele EU-typegodkendelse, hvis den konstaterer, at en type køretøj, system, komponent eller separat teknisk enhed, selv om den opfylder de gældende krav, udgør en alvorlig risiko for sikkerheden eller i alvorlig grad kan skade miljøet eller den offentlige sundhed. I et sådant tilfælde sender den straks de godkendende myndigheder i de andre medlemsstater og Kommissionen en detaljeret sagsmappe, hvori den giver en begrundelse for sin beslutning og dokumenterer de konstateringer, den har gjort.
6. I overensstemmelse med artikel 20[...] skal den godkendende myndighed, hvis der er tale om trinvis, blandede og etapevis typegodkendelsesprocedurer, nægte at meddele EU-typegodkendelse, hvis den konstaterer, at systemer, komponenter eller separate tekniske enheder ikke opfylder kravene i denne forordning eller i de retsakter, der er opført i bilag IV.

Den godkendende myndighed anmoder de godkendende myndigheder, der har godkendt systemerne, komponenterne eller de separate tekniske enheder, om at handle i overensstemmelse med artikel 54, stk. 2.

Artikel 25

Meddelelse om udstedelse, ændring, nægtelse og inddragelse af EU-typegodkendelse

1. Den godkendende myndighed **giver**, [...] **når** den udsteder eller ændrer [...] EU-typegodkendelsesattesten, de godkendende myndigheder i de andre medlemsstater, **markedsovervågningsmyndighederne** og Kommissionen **adgang** til et eksemplar af EU-typegodkendelsesattesten med bilag, herunder de prøvningsrapporter, der er omhandlet i artikel 23, for hver type køretøj, system, komponent eller teknisk enhed, den har godkendt. Dette eksemplar skal **stilles til rådighed** via et fælles, sikkert elektronisk udvekslingssystem [...], **jf. stk. 5**.
2. [...]
3. [...]

4. Den godkendende myndighed underretter hurtigst muligt de godkendende myndigheder i de øvrige medlemsstater og Kommissionen om sin nægtelse eller inddragelse af enhver EU-typegodkendelse med angivelse af grundene hertil **via et fælles, sikkert elektronisk udvekslingssystem [...], jf. stk. 5.**
5. Kommissionen [...] vedtager [...] **gennemførelsesretsakter [...], der beskriver formatet på de elektroniske dokumenter, der skal gøres tilgængelige, udvekslingsmekanismerne, de procedurer, som anvendes til at underrette andre parter om udstedelse, ændringer, nægtelser og inddragelser, og de relevante sikkerhedsforanstaltninger.**

Den første af disse gennemførelsesretsakter vedtages senest *[Publikationskontoret, indsæt dato **24** måneder efter denne forordnings ikrafttræden]*. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 87, stk. 2.

Artikel 26
EU-typegodkendelsesattest

1. EU-typegodkendelsesattesten skal som bilag omfatte:
 - a) den informationspakke, der er omhandlet i artikel 24, stk. 4
 - b) de prøvningsrapporter, der kræves i henhold til de retsakter, der er omhandlet i artikel 28, stk. 1, i tilfælde af typegodkendelse af et system, en komponent eller en separat teknisk enhed, eller bilaget med prøvningsresultater i tilfælde af typegodkendelse af et køretøj
 - c) navn(e), stilling(er) og underskriftsprøve(r) for den eller de personer i virksomheden, som har bemyndigelse til at underskrive typeattester, **hvis der er tale om en typegodkendelse af et køretøj**
 - d) et udfyldt eksemplar af **en** typeattest [...] **for køretøjstypen**, hvis der er tale om en typegodkendelse af et køretøj.

2. [...]

Kommissionen [...] vedtager [...] gennemførelsesretsakter [...] **for at fastsætte** modellerne for henholdsvis typegodkendelsesattesten, dennes nummereringssystem og bilaget med prøvningsresultater, herunder i de relevante elektroniske formater. **Den første af disse gennemførelsesretsakter vedtages senest** [Publikationskontoret, indsæt dato 24 måneder efter denne forordnings ikrafttræden]. **Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 87, stk. 2.**

3. For hver enkelt type køretøj, system, komponent eller separat teknisk enhed skal den godkendende myndighed:
 - a) udfylde alle de relevante afsnit af EU-typegodkendelsesattesten, herunder dens bilag
 - b) samle indholdsfortegnelsen til informationspakken
 - c) hurtigst muligt udstede den udfyldte EU-typegodkendelsesattest med bilag til ansøgeren.
4. I tilfælde af en EU-typegodkendelse, hvis gyldighedsperiode er begrænset i overensstemmelse med artikel 37 og 41 og del III i bilag IV, eller i forhold til hvilken visse bestemmelser i denne forordning eller i de retsakter, der er nævnt i bilag IV, ikke finder anvendelse, skal EU-typegodkendelsesattesten indeholde oplysninger om sådanne begrænsninger eller den manglende anvendelse af de relevante bestemmelser.
5. Hvis køretøjsfabrikanten vælger den blandede typegodkendelsesprocedure, skal den godkendende myndighed udfylde informationspakken med henvisninger til de prøvningsrapporter, der kræves i de retsakter, som er omhandlet i artikel 28, stk. 1, for systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, for hvilke der ikke er udstedt EU-typegodkendelsesattest, **og anføre den seneste retsakt og, hvis det er relevant, gennemførelsesfasen i pågældende retsakt, som finder anvendelse for køretøjets typegodkendelse.**
6. Hvis fabrikanten vælger proceduren for enkelttrinstypegodkendelse, skal den godkendende myndighed vedlægge EU-typegodkendelsesattesten en liste over relevante retsakter i henhold til modellen i [...] **de gennemførelsesretsakter, der vedtages i henhold til stk. 2.**

Artikel 27

Særlige bestemmelser om EU-typegodkendelser af systemer, komponenter eller separate tekniske enheder

1. Der meddeles EU-typegodkendelse af et system, en komponent eller en separat teknisk enhed, der er i overensstemmelse med angivelserne i informationsmappen som omhandlet i artikel 22, og som opfylder de tekniske krav, der er fastsat i de relevante retsakter, der er opført i bilag IV.
2. Hvis komponenter eller separate tekniske enheder, uanset om de er beregnet til reparation, service eller vedligeholdelse, også er omfattet af en typegodkendelse af et system med hensyn til et køretøj, kræves der for disse ingen yderligere typegodkendelse af komponenter eller separate tekniske enheder, medmindre dette kræves i de relevante retsakter opført i bilag IV.
3. Hvis en komponent eller separat teknisk enhed kun kan fungere efter hensigten eller tilbyde særlig funktionalitet i forbindelse med andre af køretøjets dele, og en verificering af opfyldelsen af kravene derfor kun kan foretages, når komponenten eller den separate tekniske enhed er koblet sammen med andre af køretøjets dele, skal anvendelsesområdet for EU-typegodkendelsen af komponenten eller den separate tekniske enhed begrænses tilsvarende.

På EU-typegodkendelsesattesten skal der i så fald anføres eventuelle begrænsninger i anvendelsen af komponenten eller den separate tekniske enhed og eventuelle særlige forskrifter for monteringen i et køretøj.

Hvis en komponent eller separat teknisk enhed er monteret i et køretøj, skal den godkendende myndighed på tidspunktet for godkendelse af køretøjet verificere overensstemmelsen med eventuelle gældende begrænsninger i anvendelsen og forskrifter for monteringen.

Artikel 28
Påkrævede prøvninger med henblik på EU-typegodkendelse

1. **Den godkendende myndighed skal med henblik på udfærdigelse af EU-typegodkendelser verificere [...] overensstemmelse med de tekniske krav i denne forordning og i de retsakter, der er opført i bilag IV, [...] ved hjælp af passende prøvninger i overensstemmelse med de relevante retsakter, der er opført i bilag IV, og som udføres af udpegede tekniske tjenester.**

Prøvningsrapportens format skal opfylde de generelle krav, som Kommissionen har fastsat ved hjælp af gennemførelsesretsakter. Den første af disse gennemførelsesretsakter vedtages senest [Publikationskontoret: indsæt dato 24 måneder efter denne forordnings ikrafttræden]. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 87, stk. 2.

2. Fabrikanten stiller de køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder til rådighed for [...] **de tekniske tjenester**, som i henhold til de relevante retsakter opført i bilag IV kræves til udførelsen af de påkrævede prøvninger.
3. De påkrævede prøvninger skal udføres på køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder, som er repræsentative for den type, der skal godkendes.
4. Efter anmodning fra fabrikanten og efter aftale med den godkendende myndighed kan der i overensstemmelse med bilag XVI anvendes virtuelle prøvningsmetoder som alternativ til de prøvningsprocedurer, der er omhandlet i stk. 1.
5. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 88 med henblik på at ændre bilag XVI for at tage hensyn til den tekniske og lovgivningsmæssige udvikling ved at ajourføre den liste over retsakter, i forbindelse med hvilke der kan anvendes virtuelle prøvningsmetoder af en fabrikant eller en teknisk tjeneste, og de specifikke betingelser for anvendelse af virtuelle prøvningsmetoder.

Artikel 29
Ordninger til sikring af fremstillingens overensstemmelse

1. Når en godkendende myndighed har meddelt EU-typegodkendelse, træffer den de fornødne foranstaltninger i overensstemmelse med bilag X for, om nødvendigt i samarbejde med de godkendende myndigheder i de øvrige medlemsstater, at verificere, at fabrikanten fremstiller køretøjerne, systemerne, komponenterne eller de separate tekniske enheder i overensstemmelse med den godkendte type.
2. En godkendende myndighed, der har meddelt EU-typegodkendelse af et køretøj, skal verificere et statistisk relevant antal prøver af køretøjer og typeattester med hensyn til overensstemmelse med artikel 34 og 35 og verificere, at oplysningerne i typeattesterne er korrekte.
3. Når en godkendende myndighed har meddelt EU-typegodkendelse, træffer den de fornødne foranstaltninger for, om nødvendigt i samarbejde med de godkendende myndigheder i de øvrige medlemsstater, at verificere, at de ordninger, der er omhandlet i stk. 1 og 2, stadig er tilstrækkelige til at sikre, at de køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, der er i produktion, fortsat er i overensstemmelse med den godkendte type, og at typeattesterne fortsat er i overensstemmelse med artikel 34 og 35.
4. For at verificere, at et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed er i overensstemmelse med den godkendte type skal den godkendende myndighed, der har meddelt EU-typegodkendelsen, udføre de kontroller eller prøvninger, som er påkrævede for EU-typegodkendelsen, på prøveeksemplarer udtaget hos fabrikanten, herunder i produktionsanlæg.

4a. Når en godkendende myndighed har meddelt EU-typegodkendelse, træffer den de fornødne foranstaltninger til at verificere, at fabrikanten opfylder forpligtelserne i kapitel XIV. Den skal navnlig verificere, om fabrikanten for at opfylde disse forpligtelser ændrer eller supplerer OBD-informationerne samt reparations- og vedligeholdelsesinformationerne om køretøjer.

5. Når en godkendende myndighed, der har meddelt EU-typegodkendelse, konstaterer, at fabrikanten ikke længere producerer køretøjerne, systemerne, komponenterne eller de separate tekniske enheder i overensstemmelse med den godkendte type, **med kravene i [...] denne forordning eller kravene i de retsakter, der er opført i bilag IV,** eller at typeattesterne ikke længere er i overensstemmelse med artikel 34 og 35, selv om fremstillingen fortsætter, træffer den de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at [...] **ordningerne til sikring af fremstillingens overensstemmelse følges korrekt, eller inddrager typegodkendelsen. Den godkendende myndighed kan beslutte at træffe alle fornødne restriktive foranstaltninger i overensstemmelse med [...]kapitel XI.**
6. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 88 med henblik på at ændre bilag X for at tage hensyn til den teknologiske og lovgivningsmæssige udvikling ved at ajourføre procedurerne til sikring af fremstillingens overensstemmelse.

Artikel 30

[...]

Gebyrer

1. [...]

2. [...]

Gebyrerne for typegodkendelsesaktiviteter opkræves fra fabrikanter, som har ansøgt om typegodkendelse i den pågældende medlemsstat.

[...] Medlemsstaterne sikrer, at der er tilstrækkelige ressourcer til rådighed til at dække omkostningerne til markedsovervågningsaktiviteter. Med forbehold af national lovgivning kan disse omkostninger dækkes via gebyrer, som kan opkræves af den medlemsstat, i hvilken [...] køretøjerne bringes i omsætning.

2a. Medlemsstaterne [...] kan opkræve administrationsgebyrer af de tekniske tjenester, som ansøger om at blive udpeget, med henblik på helt eller delvis at dække omkostningerne i forbindelse med de aktiviteter, der udføres af de nationale myndigheder med ansvar for tekniske tjenester i overensstemmelse med denne forordning. *(flyttet fra artikel 86, stk. 1)*

[...]

3. [...] ¹⁸.

4. [...]

5. [...]

¹⁸ [...]

KAPITEL V

ÆNDRINGER AF OG GYLDIGHED FOR EU-TYPEGODKENDELSER

Artikel 31 *Generelle bestemmelser om ændringer af og gyldighed for EU-typegodkendelser*

1. Fabrikanten meddeler straks den godkendende myndighed, der har meddelt EU-typegodkendelsen, alle ændringer i de oplysninger, der er registreret i informationspakken.

Den godkendende myndighed tager stilling til, om denne ændring skal udformes som en revision eller en udvidelse af EU-typegodkendelsen efter de procedurer, der er fastsat i artikel 32, eller om ændringen kræver en ny typegodkendelse.

2. Ansøgning om denne ændring indgives udelukkende til den godkendende myndighed, der har meddelt den oprindelige EU-typegodkendelse.
3. Hvis den godkendende myndighed finder, at denne ændring gør det nødvendigt at gentage inspektioner eller prøvninger, underretter den fabrikanten herom.
4. Når den godkendende myndighed på grundlag af de inspektioner eller prøvninger, der er omhandlet i stk. 3, finder, at kravene til EU-typegodkendelse stadig er opfyldt, finder de procedurer, der er omhandlet i artikel 32 anvendelse.
5. Hvis den godkendende myndighed finder, at ændringerne i de oplysninger, der er registreret i informationspakken, [...] ikke kan dækkes af en udvidelse af den eksisterende typegodkendelse, skal den nægte at ændre EU-typegodkendelsen og anmode fabrikanten om at ansøge om en ny EU-typegodkendelse.

Artikel 32
Revision og udvidelse af EU-typegodkendelser

1. Ændringen betegnes som en "revision", hvis den godkendende myndighed konstaterer, at den pågældende type køretøj, system, komponent eller separate tekniske enhed trods den ændring i de oplysninger, der er registreret i informationspakken, fortsætter med at opfylde de gældende krav for denne type, og at det derfor ikke nødvendigt at gentage inspektioner eller prøvninger.

I sådanne tilfælde skal den godkendende myndighed straks udstede de nødvendige rettelsesblade til informationspakken, idet hvert enkelt rettelsesblad mærkes tydeligt med ændringens art og datoen for den nye udstedelse, eller udstede en konsolideret, ajourført version af informationspakken ledsaget af en detaljeret beskrivelse af ændringerne.

2. Ændringen betegnes som en "udvidelse", hvis den godkendende myndighed finder, at oplysningerne i informationspakken er blevet ændret, og et af følgende forhold gør sig gældende:
 - a) der kræves yderligere inspektioner eller nye prøvninger for at verificere en konsekvent overholdelse af de krav, som den eksisterende typegodkendelse er baseret på
 - b) der er foretaget ændringer i EU-typegodkendelsesattesten, bortset fra i bilagene
 - c) nye krav i henhold til en af de retsakter, der er opført i bilag IV, finder anvendelse på den godkendte type køretøj, system, komponent eller separate tekniske enhed.

I tilfælde af en udvidelse udsteder den godkendende myndighed straks en ajourført EU-typegodkendelsesattest, der forsynes med et udvidelsesnummer, der stiger fortløbende i overensstemmelse med antallet af successive udvidelser, der allerede er meddelt. Godkendelsesattesten skal tydeligt angive årsagen til udvidelsen, datoen for den nye udstedelse og dens gyldighed.

3. Hver gang der udstedes ændrede blade eller udsendes en konsolideret, ajourført version, rettes også indekset til informationspakken, således at datoen for den seneste udvidelse eller revision eller datoen for den seneste konsolidering af den ajourførte version fremgår.
4. Der kræves ingen udvidelse af typegodkendelsen af et køretøj, hvis de nye krav, der er nævnt i stk. 2, litra c), teknisk set ikke er relevante for den pågældende type køretøj eller vedrører andre klasser af køretøjer end den klasse, som det pågældende køretøj hører ind under.

Artikel 33
Gyldighedens ophør

1. [...]

2. En EU-typegodkendelse [...] bliver ugyldig [...] i følgende tilfælde:
- a) når nye krav, som finder anvendelse på den godkendte type køretøj, **system, komponent eller separate tekniske enhed**, bliver obligatoriske i forbindelse med tilgængeliggørelsen på markedet, registrering eller ibrugtagning [...], og typegodkendelsen ikke kan forlænges i overensstemmelse med artikel 32, stk. 2, litra c)
 - b) hvis produktionen af køretøjer i overensstemmelse med den godkendte type køretøj indstilles definitivt på frivillig basis, **hvilket under alle omstændigheder anses for at være sket, hvis der ikke er blevet fremstillet køretøjer af den pågældende type inden for de seneste to år. Denne typegodkendelse af et køretøj er dog fortsat gyldig med henblik på registrering eller ibrugtagning, så længe litra a) ikke finder anvendelse**
 - c) når gyldigheden af typegodkendelsesattesten udløber som følge af en begrænsning i henhold til artikel 37, stk. 6
 - d) når typegodkendelsen er blevet inddraget i overensstemmelse med artikel 29, stk. 5, eller artikel 53, stk. 1
 - e) hvor det er konstateret, at typegodkendelsen er baseret på falske erklæringer eller forfalskning af prøvningsresultater, eller hvor data blev tilbageholdt, som ville have ført til et afslag på godkendelsen.
3. Hvor det i forbindelse med typegodkendelsen **af et køretøj** kun er én variant inden for en køretøjstype eller en version inden for en variant, der bliver ugyldig, mister [...]typegodkendelsen af den pågældende køretøjstype kun sin gyldighed for så vidt angår den pågældende variant eller version.

4. Når fremstillingen af en bestemt type køretøj, system, komponent eller separat teknisk enhed indstilles [...] **definitivt**, skal fabrikanten straks underrette den godkendende myndighed, der har meddelt EU-typegodkendelsen [...].

Inden for en måned efter modtagelse af den underretning, der er omhandlet i første afsnit, underretter den godkendende myndighed, der har meddelt EU-godkendelse af typen af køretøj, system, komponent eller separat teknisk enhed, de godkendende myndigheder i de øvrige medlemsstater herom.

5. Hvis [...] en typegodkendelsesattest [...] er ved at blive ugyldig, skal fabrikanten straks underrette den godkendende myndighed, der har meddelt [...]typegodkendelsen, herom.
6. Efter modtagelsen af den underretning, der er indsendt af fabrikanten, skal den godkendende myndighed, der har meddelt [...]typegodkendelsen, hvor det er relevant, straks meddele de godkendende myndigheder i de øvrige medlemsstater og Kommissionen alle relevante oplysninger om tilgængeliggørelse på markedet, registrering eller ibrugtagning af køretøjer, **systemer, komponenter eller separate tekniske enheder**.

For køretøjer skal [...] **denne** meddelelse indeholde fremstillingsdatoen og identifikationsnummeret ("VIN"), som defineret i artikel 2 Kommissionens forordning (EU) nr. 19/2011¹⁹, for det sidste køretøj, der er fremstillet.

¹⁹ Kommissionens forordning (EU) nr. 19/2011 om krav til typegodkendelse af fabrikantens lovpligtige fabrikationsplade og af identifikationsnummer (VIN) til motorkøretøjer og påhængskøretøjer dertil og om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 661/2009 om krav til typegodkendelse for den generelle sikkerhed af motorkøretøjer, påhængskøretøjer dertil samt systemer, komponenter og separate tekniske enheder til sådanne køretøjer (EUT L 8 af 12.1.2011, s. 1).

KAPITEL VI

TYPEATTEST OG MÆRKNING

Artikel 34 *Generelle bestemmelser om typeattesten*

1. Fabrikanten udsteder en typeattest i papirformat, der skal ledsage ethvert køretøj, uanset om dette er komplet, ukomplet eller færdiggjort komplet, som produceres i overensstemmelse med den godkendte køretøjstype. **Med henblik herpå anvender fabrikanten modellen i de gennemførelsesretsakter, der vedtages i henhold til stk. 2.**

Typeattesten skal indeholde køretøjets produktionsdato. Den skal udformes på en sådan måde, at forfalskning undgås.

Typeattesten leveres gratis til køberen sammen med køretøjet. Dens levering må ikke gøres afhængig af en udtrykkelig anmodning eller indsendelse af yderligere oplysninger til fabrikanten.

I en periode på ti år efter køretøjets fremstillingsdato udsteder fabrikanten, på anmodning af ejeren af køretøjet, en genpart af typeattesten til ejeren af køretøjet mod en betaling, der ikke overstiger omkostningerne ved udstedelsen. Ordet "genpart" skal være tydeligt og synligt angivet på forsiden af genparten af typeattesten.

2. [...]

Med henblik på at opstille ensartede betingelser for gennemførelse af stk. 1 vedtager Kommissionen gennemførelsesretsakter for så vidt angår typeattesten, der navnlig fastsætter:

- a) modellen for typeattesten i papirformat**
- b) de [...] sikkerhedselementer, der skal forhindre forfalskning af typeattesten**
- c) specifikationer vedrørende den måde, hvorpå typeattesten undertegnes.**

Den første af disse gennemførelsesretsakter vedtages senest [denne forordnings anvendelsesdato] efter undersøgelsesproceduren i artikel 87, stk. 2.

- 3. Typeattesten udfærdiges på mindst et af Unionens officielle sprog.
- 4. Den eller de personer, som har bemyndigelse til at underskrive typeattester, skal være ansat af fabrikanten og være behørigt bemyndiget til på fabrikantens vegne at påtage sig det fulde juridiske ansvar med hensyn til et køretøjs udformning og konstruktion eller fremstillingens overensstemmelse.
- 5. Hele typeattesten udfyldes, og den må ikke indeholde begrænsninger med hensyn til køretøjets brug, bortset fra de begrænsninger, som der er fastsat bestemmelser om i denne forordning eller i de retsakter, der er opført i bilag IV.

For ukomplette eller færdiggjorte komplette køretøjer udfylder fabrikanten kun de punkter i typeattesten, som vedrører dele, der er tilføjet eller ændret på det aktuelle godkendelsestrin, og vedføj i givet fald alle typeattester fra de forudgående trin.

- 6. [...]

Artikel 35
Særlige bestemmelser om typeattesten i elektronisk format

1. [...]
2. [...]
3. [...]

1. Med forbehold af artikel 34, stk. 1, [...] skal fabrikanten uden unødigt forsinkelse[...] efter køretøjets produktionsdato gratis stille typeattesten i form af strukturerede data i et almindeligt anvendt [...] elektronisk [...] format som omhandlet i stk. 6 til rådighed for den typegodkendende myndighed, som har meddelt typegodkendelse af et køretøj.

Den typegodkendende myndighed skal stille [...] typeattesten i form af strukturerede data i elektronisk format til rådighed i det fælles, sikrede elektroniske udvekslingssystem, hvor den kan tilgås af medlemsstaternes typegodkendende myndigheder, markedsovervågningsmyndigheder og registreringsmyndigheder og af Kommissionen [...] ²⁰[...].

2. Fabrikanten kan fritages for forpligtelsen i stk. 1 for så vidt angår køretøjstyper, der har en national typegodkendelse for små serier, jf. artikel 40 [...].

3. Den typegodkendende myndighed, der modtager typeattesten som strukturerede data i elektronisk format, skal [...]i forbindelse med etapevis opbyggede køretøjer give fabrikanten på en efterfølgende etape læseadgang [...] i overensstemmelse med artikel 34, stk. 1.

Typeattesten leveres gratis til køberen sammen med køretøjet. Dens levering må ikke gøres afhængig af en udtrykkelig anmodning eller indsendelse af yderligere oplysninger til fabrikanten.

4. [...]

5. Al dataudveksling i henhold til denne artikel skal foregå ved hjælp af en sikker dataudvekslingsprotokol.

6. Medlemsstaterne skal opbygge og strukturere deres datanetværk således, at det kan modtage data og udveksle typeattester i form af strukturerede data i elektronisk format, fortrinsvis ved at benytte eksisterende systemer til udveksling af strukturerede data og i overensstemmelse med stk. 7.

7. Med henblik på at opstille ensartede betingelser for gennemførelse af denne artikel vedtager Kommissionen gennemførelsesretsakter for så vidt angår typeattesten i form af strukturerede data i elektronisk format, der navnlig fastsætter:

- a) basisformatet og -strukturen af dataelementerne [...] i typeattesterne i elektronisk format og de meddelelser, der anvendes i forbindelse med udvekslingen
- b) minimumskrav til sikker dataudveksling, herunder forhindring af dataforurening og datamisbrug samt foranstaltninger, der kan garantere de elektroniske datas ægthed, f.eks. anvendelse af en digital signatur
- c) metoderne til udveksling af dataregistreringer i typeattesten i elektronisk format
- d) minimumskrav til den køretøjsspecifikke entydige identifikator og den form, som oplysningerne til køberen skal have, jf. stk. 3
- e) adgang i overensstemmelse med stk. 3 [...]
- f) [...]
- g) fritagelser gældende for fabrikanten af særlige klasser af køretøjer og køretøjstyper fremstillet i små serier.

Den første af disse gennemførelsesretsakter vedtages senest [denne forordnings anvendelsesdato] efter undersøgelsesproceduren i artikel 87, stk. 2.

- 8. Med forbehold af artikel 34, stk. 1, [...] meddeler fabrikanter obligatorisk typeattester i overensstemmelse med denne artikel med virkning fra den [...] anvendelsesdatoen + 5 år]. Denne forpligtelse berører ikke fabrikanters forpligtelse til at meddele typeattester i papirformat i overensstemmelse med artikel 34, stk. 1.**
- 9. Medlemsstaterne skal acceptere typeattester i elektronisk format og skal kunne udveksle typeattester i elektronisk format, jf. denne artikel, med myndighederne i de andre medlemsstater med virkning senest fra den [...] anvendelsesdatoen + 8 år].**

Artikel 36

Fabrikantens [...] foreskrevne og supplerende [...] skilte, mærkning og typegodkendelsesmærke på komponenter og separate tekniske enheder

1. Fabrikanten af et køretøj forsyner hvert køretøj fremstillet i overensstemmelse med den godkendte type med det foreskrevne skilt **og eventuelt supplerende skilte samt angivelser eller symboler** og med den behørig mærkning, der kræves i henhold til **denne forordning** **og** de relevante retsakter, der er opført i bilag IV.
2. Fabrikanten af en komponent eller en separat teknisk enhed anbringer på alle komponenter og separate tekniske enheder, der er fremstillet i overensstemmelse med den godkendte type, uanset om de indgår i et system, typegodkendelsesmærket, der kræves i henhold til de relevante retsakter, der er opført i bilag IV.

Såfremt et sådant typegodkendelsesmærke ikke er påkrævet, anbringer fabrikanten mindst sit fabriks- eller firmamærke og typenummer eller et identifikationsnummer på komponenten eller den separate tekniske enhed.

3. EU-typegodkendelsesmærket skal være i overensstemmelse med [...] **de gennemførelsesretsakter, som vedtages af Kommissionen. Den første af disse gennemførelsesretsakter vedtages senest** [Publikationskontoret: indsæt dato **24** måneder efter denne forordnings ikrafttræden]. **Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 87, stk. 2.**
4. **Erhvervsdrivende må ikke bringe køretøjer, komponenter eller separate tekniske enheder i omsætning, hvis de er mærket på en måde, der ikke er i overensstemmelse med denne forordning.**

KAPITEL VII

NYE TEKNOLOGIER OG NYE PRINCIPPER

Artikel 37 *Undtagelser for nye teknologier og nye principper*

1. Fabrikanten kan ansøge om EU-typegodkendelse af en type køretøj, system, komponent eller separat teknisk enhed, hvori indgår nye teknologier eller principper, som er ikkeoverensstemmende med en eller flere af de retsakter, der er anført i bilag IV.
2. Den godkendende myndighed meddeler den EU-typegodkendelse, der er omhandlet i stk. 1, når alle følgende betingelser er opfyldt:
 - a) ansøgningen om EU-typegodkendelse indeholder en begrundelse for, hvorfor de nye teknologier eller nye principper forhindrer køretøjet, systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed i at være i overensstemmelse med en eller flere af retsakterne opført i bilag IV
 - b) ansøgningen om EU-typegodkendelse beskriver den nye teknologier eller det nye principps sikkerhedsmæssige og miljømæssige virkninger og de foranstaltninger, der er truffet for at sikre, at der mindst er opnået samme niveau af sikkerhed og miljøbeskyttelse som det, der opnås med de krav, som der søges om undtagelse fra
 - c) der forelægges prøvningsbeskrivelser og -resultater, der påviser, at betingelsen i litra b) er opfyldt.
3. Meddelelse af EU-typegodkendelser med undtagelse for nye teknologier eller nye principper kræver tilladelse fra Kommissionen. Denne tilladelse gives ved hjælp af en gennemførelsesretsakt. Denne gennemførelsesretsakt vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 87, stk. 2.

4. Indtil Kommissionens afgørelse om tilladelse foreligger, kan den godkendende myndighed meddele en foreløbig EU-typegodkendelse, der kun er gyldig i medlemsstaten for den pågældende godkendende myndighed, for en køretøjstype, der er omfattet af den undtagelse, der ansøges om. Den godkendende myndighed underretter straks Kommissionen og andre medlemsstater herom ved hjælp af en sagsmappe, der indeholder de oplysninger, der er omhandlet i stk. 2.

EU-typegodkendelsens foreløbige karakter og begrænsede territoriale gyldighed skal fremgå af overskriften på typegodkendelsesattesten og overskriften på typeattesten.

5. Godkendende myndigheder i andre medlemsstater kan beslutte at acceptere den foreløbige EU-typegodkendelse, der er nævnt i stk. 4, på deres område, forudsat at de skriftligt underretter den godkendende myndighed, der har meddelt den midlertidige godkendelse, om deres accept.
6. Hvor det er relevant, skal det i tilladelsen fra Kommissionen, der er omhandlet i stk. 3, angives, hvorvidt den er underlagt begrænsninger, navnlig med hensyn til det maksimale antal køretøjer, der er omfattet. I alle tilfælde er EU-typegodkendelsen gyldig i mindst 36 måneder.
7. Hvis Kommissionen beslutter at nægte at give den i stk. 3 omhandlede tilladelse, giver den godkendende myndighed straks indehaveren af den foreløbige typegodkendelse, der er omhandlet i stk. 4, meddelelse om, at den foreløbige EU-typegodkendelse vil blive inddraget seks måneder efter datoen for Kommissionens afslag.

Køretøjer, der er fremstillet i overensstemmelse med den foreløbige EU-godkendelse, inden dens gyldighed ophørte, kan bringes i omsætning, registreres eller ibrugtages i de medlemsstater, der har accepteret den foreløbige EU-typegodkendelse i henhold til stk. 5.

Artikel 38
Efterfølgende tilpasning af retsakter

1. Hvis Kommissionen har godkendt meddelelse af EU-typegodkendelse i henhold til artikel 37, træffer den omgående de nødvendige foranstaltninger til at tilpasse de berørte retsakter til den seneste teknologiske udvikling.

Hvis undtagelsen i henhold til artikel 37 har relation til et FN/ECE-regulativ, foreslår Kommissionen en ændring af det relevante FN/ECE-regulativ [...] **efter den gældende procedure i den reviderede overenskomst af 1958.**

2. Så snart de relevante retsakter er blevet ændret, ophæves enhver begrænsning i Kommissionens afgørelse om meddelelse af EU-typegodkendelse.
3. Hvis de nødvendige foranstaltninger til at tilpasse retsakterne, der er nævnt i stk. 1, ikke er blevet truffet, kan Kommissionen godkende en forlængelse af **gyldigheden af** den midlertidige EU-typegodkendelse ved en afgørelse og efter anmodning fra den medlemsstat, der meddelte den midlertidige EU-typegodkendelse. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 87, stk. 2.

KAPITEL VIII

KØRETØJER FREMSTILLET I SMÅ SERIER

Artikel 39 *EU-typegodkendelse af køretøjer fremstillet i små serier*

1. På fabrikantens anmodning og inden for de kvantitative årlige grænser, der er fastlagt **for køretøjer i klasse M, N og O** i punkt 1 i bilag XII, skal medlemsstaterne meddele EU-typegodkendelse af en type køretøj fremstillet i små serier, som mindst opfylder de krav, der er fastsat i tillæg 1 til del I i bilag IV.
2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på køretøjer til særlig brug.
3. EU-typegodkendelsesattester for køretøjer fremstillet i små serier skal **være i overensstemmelse med den model og det nummereringssystem, som fastlægges af Kommissionen ved gennemførelsesretsakter. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 87, stk. 2 [...].**
4. **Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 88, med henblik på at supplere tillæg 1 til del I i bilag IV med tekniske krav for køretøjer i klasse M, N og O og med henblik på at ændre bilag XII i overensstemmelse hermed for så vidt angår de kvantitative årlige grænser.**

Artikel 40
National typegodkendelse af køretøjer fremstillet i små serier

1. Fabrikanten kan ansøge om national typegodkendelse af en type køretøj fremstillet i små serier inden for de kvantitative årlige grænser, der er fastlagt afsnit 2 i bilag XII. Disse grænser finder anvendelse i forbindelse med, at køretøjer af den godkendte type gøres tilgængelige på markedet, registreres eller tages i brug på markedet i hver enkelt medlemsstat inden for et givet år.
2. Medlemsstaterne kan beslutte at undtage enhver type køretøj som omhandlet i stk. 1 fra **overholdelsen af en** eller flere af [...] **bestemmelserne i denne forordning eller af** de krav, der er fastsat i de retsakter, der er opført i bilag IV, forudsat at disse medlemsstater fastsætter relevante alternative krav.
3. Ved national typegodkendelse af køretøjer fremstillet i små serier skal den typegodkendende myndighed acceptere systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, der er typegodkendt i overensstemmelse med de retsakter, der er opført i bilag IV.
4. Den nationale typegodkendelsesattest for køretøjer fremstillet i små serier [...] skal være i overensstemmelse med den model [...] **og det harmoniserede nummereringssystem, som fastlægges af Kommissionen ved gennemførelsesretsakter.** [...] **Den** skal bære overskriften "National typegodkendelsesattest for køretøjer fremstillet i små serier" og skal specificere indholdet og karakteren af de undtagelser, der er meddelt i henhold til stk. 2. [...] **Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 87, stk. 2. Indtil det tidspunkt, hvor Kommissionen vedtager en sådan gennemførelsesretsakt, kan medlemsstaterne fortsætte med at fastlægge formatet af de nationale attester.**

Artikel 41
Gyldigheden af en national typegodkendelse af køretøjer fremstillet i små serier

1. Gyldigheden af en national typegodkendelse af køretøjer fremstillet i små serier skal begrænses til den medlemsstat, hvis godkendende myndighed har meddelt den.
2. Efter anmodning fra fabrikanten sender den godkendende myndighed de godkendende myndigheder i de af fabrikanten angivne medlemsstater en kopi af typegodkendelsesattesten og dens bilag, enten som anbefalet eller elektronisk post.
3. De godkendende myndigheder i de af fabrikanten angivne medlemsstater skal inden [...] **to** måneder efter modtagelsen af de i stk. 2 omhandlede dokumenter, beslutte, om de accepterer typegodkendelsen eller ej.

Medlemsstaternes godkendende myndigheder skal acceptere den nationale typegodkendelse, medmindre de har rimelige grunde til at mene, at de nationale tekniske krav, efter hvilke køretøjet er godkendt, ikke svarer til deres egne krav.

4. De godkendende myndigheder i medlemsstaterne skal inden for **fristen** på to måneder [...] meddele deres beslutning til den godkendende myndighed, der har meddelt national typegodkendelse. **Hvis der ikke er gjort indsigelse inden for denne frist på to måneder, anses den nationale typegodkendelse for accepteret.**
5. Efter anmodning fra en ansøger, der ønsker at bringe et køretøj med national typegodkendelse af køretøjer fremstillet i små serier i omsætning, registrere det eller ibrugtage det i en anden medlemsstat, leverer den godkendende myndighed, der har meddelt den nationale typegodkendelse af køretøjer fremstillet i små serier, den nationale myndighed i den anden medlemsstat et eksemplar af typegodkendelsesattesten, herunder [...] **dens bilag.**

Den nationale myndighed i den anden medlemsstat skal tillade omsætning, registrering eller ibrugtagningen af et sådant køretøj, medmindre de har rimelige grunde til at mene, at de nationale tekniske krav, efter hvilke køretøjstypen er godkendt, ikke svarer til deres egne krav.

KAPITEL IX

INDIVIDUELLE GODKENDELSE AF KØRETØJER

Artikel 42 *Individuelle EU-godkendelser af køretøjer*

1. Medlemsstaterne meddeler individuel EU-godkendelse for et køretøj, der opfylder kravene i tillæg **2 [...]** til del I i bilag IV eller, for køretøjer til særlig anvendelse, i del III i bilag IV.
Denne bestemmelse finder ikke anvendelse på ukomplette køretøjer.
2. En ansøgning om individuel EU-godkendelse indsendes af [...] køretøjets ejer, **fabrikanten** eller af **fabrikantens** repræsentant **eller importøren** [...].
3. Medlemsstaterne skal ikke udføre destruktive prøvninger for at fastslå, om køretøjet opfylder kravene i stk. 1, men skal gøre brug af alle relevante oplysninger fra ansøgeren til dette formål.
4. En individuel EU-godkendelsesattest for et køretøj skal være i overensstemmelse med den model [...] **og det nummereringssystem, som fastlægges af Kommissionen ved gennemførelsesretsakter. Den første af disse gennemførelsesretsakter vedtages senest [Publikationskontoret: indsæt dato 24 måneder efter denne forordnings ikrafttræden]. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 87, stk. 2 [...].**
5. Medlemsstaterne skal tillade omsætning, registrering eller ibrugtagning af køretøjer med gyldig individuel EU-godkendelsesattest for køretøjer.
6. **Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 88, med henblik på at supplere del I [...] i bilag IV med tekniske krav for nye køretøjer i klasse M, N og O.**

Artikel 43
Nationale individuelle godkendelser af køretøjer

1. Medlemsstaterne kan beslutte at undtage et bestemt type køretøj, uanset om det er unikt eller ej, fra overholdelsen af en eller flere af bestemmelserne i denne forordning eller fra de [...] krav, der er fastsat i de retsakter, der er opført i bilag IV, forudsat at disse medlemsstater fastsætter relevante alternative krav.
2. En ansøgning om national individuel godkendelse af et køretøj indsendes af [...] køretøjets ejer, **af fabrikanten** eller af **fabrikantens** [...] repræsentant, forudsat at denne repræsentant er etableret i Unionen.
3. Medlemsstaterne skal ikke udføre destruktive prøvninger for at fastslå, om køretøjet opfylder de alternative krav i stk. 1, men skal gøre brug af alle relevante oplysninger fra ansøgeren til dette formål.
4. Ved national individuel godkendelse af køretøjer skal den typegodkendende myndighed acceptere systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, der er typegodkendt i overensstemmelse med de retsakter, der er opført i bilag IV.
5. En medlemsstat skal straks udstede en national individuel godkendelsesattest for et køretøj, hvis køretøjet svarer til den beskrivelse, der er vedlagt ansøgningen, og opfylder de relevante alternative krav.

6. [...]

En national individuel godkendelsesattest for et køretøj skal være i overensstemmelse med den model [...] og det nummereringssystem, som fastlægges af Kommissionen ved gennemførelsesretsakter. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 87, stk. 2. Indtil det tidspunkt, hvor Kommissionen vedtager en sådan gennemførelsesretsakt, kan medlemsstaterne fortsætte med at fastlægge formatet af de nationale attester.

[...]

7. [...]

Artikel 44

Gyldighed for nationale individuelle godkendelser af køretøjer

1. Gyldigheden af en national individuel godkendelse af et køretøj skal begrænses til den medlemsstat, der har meddelt den.
2. Efter anmodning fra en ansøger, der ønsker at gøre et køretøj med en national individuel godkendelse tilgængeligt på markedet, registrere det eller ibrugtage det i en anden medlemsstat, skal den medlemsstat, der har meddelt godkendelsen, sende ansøgeren en redegørelse for de tekniske bestemmelser, som køretøjet er godkendt på grundlag af.

3. En medlemsstat skal tillade, at et køretøj, som en anden medlemsstat har meddelt national individuel køretøjsgodkendelse af i henhold til artikel 43, gøres tilgængeligt på markedet, registreres eller ibrugtages, medmindre den pågældende medlemsstat har rimelig grund til at antage, at de relevante alternative krav, som køretøjet er godkendt efter, ikke svarer til dens egne bestemmelser, **eller at køretøjet ikke opfylder de pågældende krav.**
4. Bestemmelserne i denne artikel kan anvendes på køretøjer, der er typegodkendt i overensstemmelse med denne forordning, og som er blevet ændret inden deres første registrering eller ibrugtagning.

Artikel 45
Særlige bestemmelser

1. De procedurer, der er fastsat i artikel **42 og** 43 [...], kan anvendes på et bestemt køretøj, der er **opbygget i flere etaper.** [...]
2. De procedurer, der er fastsat i artikel **42 og** 43 [...], [...] erstatter **r ikke** et mellemtrin inden for den normale sekvens i en etapevis typegodkendelsesprocedure og [...] finder **r ikke** anvendelse med henblik på at opnå godkendelse af første trin af et køretøj.

KAPITEL X

TILGÆNGELIGGØRELSE PÅ MARKEDET, REGISTRERING ELLER IBRUGTAGNING

Artikel 46

Tilgængeliggørelse på markedet, registrering eller ibrugtagning af andre køretøjer end restkøretøjer

1. Med forbehold af artikel 49-51 må køretøjer, for hvilke typegodkendelse af et køretøj er obligatorisk, eller for hvilke fabrikanten har opnået en sådan typegodkendelse, kun gøres tilgængelige på markedet, registreres eller ibrugtages, hvis de er ledsaget af en gyldig typeattest udstedt i overensstemmelse med artikel 34 og 35.

[...]

Registrering og ibrugtagning af ukomplette køretøjer kan nægtes, så længe køretøjerne fortsat er ukomplette. Registrering og ibrugtagning af ukomplette køretøjer må ikke foretages med henblik på at omgå bestemmelserne i artikel 47.

2. [...]
3. Antallet af køretøjer fremstillet i små serier, der tilgængeliggøres på markedet, registreres eller ibrugtages inden for et enkelt år, må ikke overstige de kvantitative årlige grænser, der er fastsat i bilag XII.

1. Med forbehold af de grænser, der er angivet del B i bilag XII, kan medlemsstaterne i en begrænset periode registrere og tillade salg eller ibrugtagning af køretøjer, der svarer til en køretøjstype, for hvilken EF-typegodkendelsen ikke længere er gyldig.
Første afsnit finder kun anvendelse på køretøjer inden for Fællesskabets område, der var omfattet af en gyldig EU-typegodkendelse på fremstillingstidspunktet, men som ikke var blevet registreret eller taget i brug, før den pågældende EU-typegodkendelse mistede sin gyldighed.
2. Muligheden i stk. 1 skal kunne anvendes på komplette køretøjer i en periode på 12 måneder fra den dato, hvor EU-typegodkendelsens gyldighed udløb, og på færdiggjorte komplette køretøjer i en periode på 18 måneder fra denne dato.
3. En fabrikant, der ønsker at anvende bestemmelserne i stk. 1, indgiver en ansøgning herom til den kompetente myndighed i hver af de medlemsstater, som berøres af ibrugtagningen af sådanne køretøjer. I ansøgningen angives de tekniske eller økonomiske grunde, der er til hinder for, at køretøjerne er i overensstemmelse med de nye tekniske krav.
De berørte medlemsstater skal inden for tre måneder efter modtagelse af en sådan ansøgning træffe afgørelse om, hvorvidt og for hvilket antal de tillader registrering af sådanne køretøjer inden for deres område.

4. Medlemsstaterne anvender passende foranstaltninger for at sikre, at antallet af køretøjer, der registreres eller tages i brug inden for rammerne af den i denne artikel omhandlede procedure, overvåges effektivt.

1. [...]

2. [...]

3. [...]

4. [...]

5. [...]

6. [...]

Artikel 48
Tilgængeliggørelse på markedet og ibrugtagning
af komponenter og separate tekniske enheder

1. Komponenter eller separate tekniske enheder, herunder dem, der er beregnet til eftermarkedet, må kun gøres tilgængelige på markedet eller ibrugtages, hvis de er i overensstemmelse med kravene i de relevante retsakter opført i bilag IV og er behørigt mærket i overensstemmelse med artikel 36.
2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på komponenter eller separate tekniske enheder, som er fremstillet eller specielt konstrueret til nye køretøjer, som ikke er omfattet af denne forordning.
3. Medlemsstaterne kan tillade tilgængeliggørelse på markedet eller ibrugtagning af komponenter eller separate tekniske enheder, der er undtaget i henhold til artikel 37 eller er beregnet til brug på køretøjer, der er omfattet af godkendelser meddelt i henhold til artikel 39, 40, 42 og 43 for så vidt angår den pågældende komponent eller separate tekniske enhed.
4. Medlemsstaterne kan også tillade tilgængeliggørelse på markedet eller ibrugtagning af komponenter eller separate tekniske enheder, der skal anvendes på køretøjer, der ikke skulle typegodkendes i henhold til denne forordning eller i henhold til direktiv 2007/46/EF på det tidspunkt, hvor disse køretøjer blev tilgængeliggjort på markedet, registreret eller taget i brug.
5. **Medlemsstaterne kan også tillade tilgængeliggørelse på markedet eller ibrugtagning af udskiftningskomponenter eller separate tekniske enheder, der skal anvendes på køretøjer, der blev typegodkendt før ikrafttrædelsen af kravene i de relevante retsakter opført i bilag IV, i overensstemmelse med kravene i den relevante retsakt, der var gældende, da de pågældende godkendelser oprindeligt blev meddelt.**

KAPITEL XI

BESKYTTELSESKLAUSULER

Artikel 49

[...] **National vurdering vedrørende** køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, **der mistænkes for** at udgøre en alvorlig risiko **eller for manglende overholdelse** [...]

1. **Hvis** markedsovervågningsmyndighederne **i en medlemsstat på grundlag af** **markedsovervågningsaktiviteter, oplysninger fra en godkendende myndighed eller** **fabrikanter eller klager** [...] har tilstrækkelig grund til at formode, at et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed, der er omfattet af denne forordning, **kan** udgøre[...] en alvorlig risiko for menneskers sundhed eller sikkerhed eller for varetagelsen af almene samfundshensyn, der er omfattet af denne forordning, **eller ikke overholder kravene i denne forordning og i retsakterne opført i bilag IV** [...]

2. [...] skal **de** foretage en vurdering af det/den pågældende køretøj, system, komponent eller separate tekniske enhed omfattende [...] de **relevante** krav, der er fastsat i denne forordning. De relevante erhvervsdrivende **og den relevante typegodkendende myndighed** skal samarbejde fuldt ud med [...] markedsovervågningsmyndighederne, **hvilket skal omfatte fremsendelse af resultaterne af alle relevante prøvninger i overensstemmelse med artikel 29,**

Artikel 20 i forordning (EF) nr. 765/2008 finder anvendelse [...] med hensyn til risikovurderingen [...].

[...]

3. [...]

4. [...]

5. [...]

Artikel 49a

Nationale procedurer vedrørende køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, der udgør en alvorlig risiko eller ikke overholder kravene

1. Hvis markedsovervågningsmyndigheden i en medlemsstat efter at have foretaget vurderingen i henhold til artikel 49 finder, at et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed udgør en alvorlig risiko for menneskers sundhed eller sikkerhed eller for varetagelsen af andre almene samfundshensyn, der er omfattet af denne forordning, eller ikke er i overensstemmelse med denne forordning, pålægger den øjeblikkeligt den relevante erhvervsdrivende inden for en rimelig frist, der står i forhold til risikoens eller den manglende overholdelses alvor, at træffe alle passende korrigerende foranstaltninger til at sikre, at den eller det pågældende køretøj, system, komponent eller separate tekniske enhed ikke længere udgør en risiko eller overholder kravene, når den eller det bringes i omsætning, registreres eller tages i brug.
2. Den erhvervsdrivende skal i overensstemmelse med de i artikel 11-19 omhandlede forpligtelser sikre, at der med hensyn til alle de pågældende køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, som vedkommende har bragt i omsætning, registreret eller er ansvarlig for ibrugtagningen af i Unionen, træffes alle passende korrigerende foranstaltninger.

3. Hvis den erhvervsdrivende inden for den rimelige frist, der er omhandlet i stk. 1, ikke træffer de fornødne korrigerende foranstaltninger, eller hvis risikoen kræver hurtig handling, skal de nationale myndigheder træffe de nødvendige foreløbige restriktive foranstaltninger for at forbyde eller begrænse tilgængeliggørelse på markedet, registrering eller ibrugtagning af de pågældende køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder på det nationale marked eller for at trække dem tilbage fra markedet eller tilbagekalde dem.

Artikel 21 i forordning (EF) nr. 765/2008 finder anvendelse på de i dette stykke omhandlede restriktive foranstaltninger.

4. Kommissionen kan ved hjælp af gennemførelsesretsakter udarbejde detaljer om, hvilke manglende overensstemmelser der er tale om, og hvilke passende foranstaltninger de nationale myndigheder skal træffe for at sikre ensartet anvendelse af denne artikel. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 87, stk. 2.

Artikel 50

[...] Korrigerende og restriktive foranstaltninger på EU-plan [...]

1. Den [...] medlemsstat, der træffer korrigerende og restriktive foranstaltninger i overensstemmelse med artikel 49a, stk. 1 og 3, giver straks Kommissionen og de øvrige medlemsstater meddelelse herom ved hjælp af det elektroniske system, der er omhandlet i artikel 22 i forordning (EF) nr. 765/2008 [...]. Den underretter desuden straks den godkendende myndighed, der har meddelt godkendelsen, om sine konklusioner.

De oplysninger, der gives, skal omfatte alle tilgængelige enkeltheder, særlig hvad angår de nødvendige data til identifikation af den eller det [...] **pågældende** køretøj, system, komponent eller separate tekniske enhed, dens eller dets oprindelse, arten af den [...] manglende **overholdelse** og af den pågældende risiko, arten og varigheden af de trufne nationale **korrigerende og** restriktive foranstaltninger samt de argumenter, som den relevante erhvervsdrivende har fremsat.

2. [...] **Det** skal også oplyses, om **risikoen eller den** [...] **manglende overholdelse** [...] skyldes:
 - a) at køretøjet, systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed ikke opfylder kravene vedrørende menneskers sundhed eller sikkerhed, beskyttelse af miljøet eller andre aspekter af varetagelsen af almene samfundshensyn omfattet af denne forordning, eller
 - b) mangler i de relevante retsakter opført i bilag IV.
3. Medlemsstaterne (udover den medlemsstat, der har indledt proceduren) skal inden for en måned **efter den i stk. 1 omhandlede meddelelse** [...] underrette Kommissionen og de øvrige medlemsstater om **korrigerende eller** restriktive foranstaltninger, de måtte have truffet, og give yderligere oplysninger, som de måtte råde over, om det pågældende køretøjs, det pågældende systems, den pågældende komponents eller den pågældende separate tekniske enheds [...] **manglende overholdelse eller risiko**, samt gøre indsigelse, hvis de ikke er indforstået med den meddelte nationale foranstaltning.

3a. Hvis en medlemsstat eller Kommissionen ikke inden for én måned efter den i stk. 1 omhandlede meddelelse har gjort indsigelse mod en korrigerende eller restriktiv foranstaltning truffet af en medlemsstat, anses foranstaltningen for at være berettiget. De øvrige medlemsstater skal sikre, at lignende korrigerende eller restriktive foranstaltninger træffes straks for så vidt angår det pågældende køretøj, det pågældende system, den pågældende komponent eller den pågældende separate tekniske enhed.

4. Hvis der inden for en måned **efter**[...] den i stk. 1 omhandlede **underretning** er gjort indsigelse enten af en anden medlemsstat eller af Kommissionen mod en **korrigerende eller restriktiv foranstaltning truffet af en medlemsstat, [...]**
5. [...]

[...]

(Fortsættelse af artikel 50, stk. 4, nedenfor):

1. [...] eller hvis Kommissionen finder, at en national foranstaltning er i modstrid med EU-lovgivningen, skal Kommissionen [...] omgående [...]høre[...] **de berørte** medlemsstater og den eller de relevante erhvervsdrivende.

- 4a. På grundlag af resultaterne af denne **høring** [...] skal Kommissionen vedtage en afgørelse om **harmoniserede korrigerende eller restriktive foranstaltninger på EU-plan** ved hjælp af gennemførelsesretsakter [...]. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 87, stk. 2.

Kommissionen retter sin afgørelse til alle medlemsstaterne og meddeler den straks til den eller de relevante erhvervsdrivende. Medlemsstaterne gennemfører Kommissionens afgørelse uden forsinkelse [...]. **De underretter Kommissionen herom.**

2. [...] Hvis Kommissionen finder, **at en** [...] national foranstaltning [...] ikke **er** berettiget, ophæver den pågældende medlemsstat foranstaltningen eller tilpasser den i overensstemmelse med Kommissionens afgørelse, jf. stk. [...] **4a.**

- 4b. Hvis Kommissionen efter en kontrol i overensstemmelse med denne forordnings artikel 9 konstaterer [...], at en korrigerende eller restriktiv foranstaltning er nødvendig på EU-plan, hører den omgående de berørte medlemsstater og de relevante erhvervsdrivende. Kommissionen vedtager en afgørelse i overensstemmelse med stk. 4a.**

4c [...] Hvis **risikoen eller den manglende overholdelse** [...] tilskrives mangler i de retsakter, der er opført i bilag IV, foreslår Kommissionen egnede foranstaltninger som følger:

- a) hvis der er tale om **EU**-retsakter, foreslår Kommissionen de nødvendige ændringer til den pågældende retsakt
- b) hvis der er tale om FN/ECE-regulativer, foreslår Kommission de nødvendige udkast til ændringer af de relevante FN/ECE-regulativer efter den[...] **procedure, der er fastlagt i den reviderede overenskomst af 1958.**

[...]

[...]

[...]

Artikel 54

[...]

Ikkeoverensstemmende EU-typegodkendelse

1. Hvis en godkendende myndighed [...] finder, at [...] **en** typegodkendelse, **der** er meddelt, **ikke er i overensstemmelse med denne forordning** [...], **nægter den at anerkende godkendelsen** [...]
2. [...] **Den underretter den** [...] godkendende myndighed, der har meddelt EU-typegodkendelsen, **de andre medlemsstater og Kommissionen.** [...] **Hvis typegodkendelsens manglende overensstemmelse inden for en måned efter underretningen bekræftes af den godkendende myndighed, der har meddelt EU-typegodkendelsen, inddrager denne godkendende myndighed typegodkendelsen.**

3. [...]

4. [...]

5. [...]

6. [...]
7. [...]
8. Hvis der inden for en måned efter en godkendende myndigheds underretning af [...] **nægtelsen af en typegodkendelse** [...] [...] er gjort indsigelse af **den godkendende myndighed, der har meddelt EU-typegodkendelsen,** [...] skal Kommissionen straks høre medlemsstaterne og **især den godkendende myndighed, der har meddelt typegodkendelsen,** og den relevante erhvervsdrivende[...].

[...]

- 8a.** På grundlag af denne [...] **høring beslutter** Kommissionen ved hjælp af gennemførelsesretsakter, **hvorvidt nægtelsen af at anerkende en EU-typegodkendelse vedtaget i henhold til stk. 1 anses for at være berettiget** [...]. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 87, stk. 2.

Kommissionen retter sin afgørelse til alle medlemsstaterne og meddeler den straks til den eller de relevante erhvervsdrivende. Medlemsstaterne gennemfører Kommissionens afgørelse uden forsinkelse og underretter Kommissionen herom.

- 8b. Hvis Kommissionen efter en kontrol i overensstemmelse med artikel 9 konstaterer [...], at en typegodkendelse, der er meddelt, ikke er i overensstemmelse med denne forordning, hører Kommissionen straks medlemsstaterne og især den godkendende myndighed, der har meddelt typegodkendelsen, og den relevante erhvervsdrivende. Kommissionen vedtager en afgørelse i overensstemmelse med stk. 8a.**
9. **Artikel 49 og 50 [...] finder anvendelse på produkter omfattet af en ikkeoverensstemmende typegodkendelse, der allerede er gjort tilgængelige på markedet.**
[...]

Artikel 55

*Omsætning og ibrugtagning af dele eller udstyr,
der kan udgøre en alvorlig risiko for væsentlige systemers korrekte funktion*

1. Dele eller udstyr, der kan udgøre en alvorlig risiko for den korrekte funktion af systemer, der er væsentlige for køretøjets sikkerhed eller for dets miljøpræstationer, må ikke markedsføres eller ibrugtages og skal forbydes, medmindre der er givet tilladelse hertil af en godkendende myndighed i overensstemmelse med artikel 56, stk. 1 og 4.
- 1a. Disse foranstaltninger bør kun finde anvendelse på et begrænset antal dele eller udstyr, som skal fastsættes i overensstemmelse med stk. 3.**

2. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 88 med henblik på at fastsætte de krav, som dele eller udstyr omhandlet i stk. 1 skal opfylde.

Disse krav kan baseres på de retsakter, der er opført i bilag IV, eller kan bestå i, at der foretages en sammenligning mellem delene eller udstyret og de originale deles og det originale udstyrs miljø- eller sikkerhedspræstationer, alt efter hvad der er relevant. I begge tilfælde skal kravene sikre, at delene eller udstyret ikke hæmmer funktionen af de systemer, der er væsentlige for køretøjets sikkerhed eller miljøpræstationer.

3. Kommissionen [...] vedtager [...] **gennemførelsesretsakter** [...] **med henblik på at fastlægge** listen over dele eller udstyr på basis af [...] **en vurdering af [...] følgende elementer** [...]:
- a) **eksistensen af en** alvorlig [...] risiko for køretøjernes sikkerhed eller miljøpræstationer, når de er monteret med de dele eller det udstyr, der er tale om
 - b) de potentielle virkninger for forbrugerne og fabrikkerne på eftermarkedet af en eventuel tilladelse for de dele eller udstyr, som er omhandlet i artikel 56, stk. 1.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 87, stk. 2.

4. Stk. 1 gælder ikke for originale dele eller originalt udstyr eller for dele eller udstyr tilhørende et system, der er typegodkendt efter en af de retsakter, der er opført i bilag IV, medmindre typegodkendelsen vedrører andre aspekter end de alvorlige risici, der er omhandlet i stk. 1.

I dette stykke forstås ved "originale dele eller originalt udstyr" dele eller udstyr, der er fremstillet i overensstemmelse med de specifikationer og produktionsstandarder, som køretøjsfabrikanten har fastlagt for samlingen af det pågældende køretøj.

5. Stk. 1 gælder ikke for dele eller udstyr, der udelukkende fremstilles til racerkøretøjer. Dele eller udstyr [...], der anvendes både i væddeløb og til kørsel på vej **og er omfattet af de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i stk. 3**, må ikke stilles til rådighed for køretøjer, der er bestemt til brug på offentlig vej, medmindre de opfylder de krav, der er fastsat i de delegerede retsakter, der er omhandlet i stk. 2, og er godkendt af Kommissionen ved hjælp af gennemførelsesretsakter. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 87, stk. 2.

Artikel 56

*Relaterede krav til dele eller udstyr, der kan udgøre en alvorlig risiko
for væsentlige systemers korrekte funktion*

1. En fabrikant af dele eller udstyr kan ansøge om den i artikel 55, stk. 1, omhandlede tilladelse, ved at indgive en ansøgning til den godkendende myndighed ledsaget af en prøvningsrapport, der er udarbejdet af en udpeget teknisk tjeneste, der attesterer, at de dele eller det udstyr, som der søges om tilladelse for, opfylder kravene i artikel 55, stk. 2. Fabrikanten kan kun indsende én ansøgning pr. type del eller udstyr og kun til én godkendende myndighed.

2. Ansøgningen om tilladelsen skal indeholde oplysninger om fabrikanten af delene eller udstyret, delenes eller udstyrets type, identifikationsnumre og reservedelsnumre, køretøjsfabrikantens navn, køretøjstype og, hvis det er hensigtsmæssigt, fremstillingsår eller alle andre oplysninger, der gør det muligt at identificere det køretøj, som delene eller udstyret skal monteres på.

Den godkendende myndighed skal tillade omsætning og ibrugtagning af dele eller udstyr, hvis den finder, under hensyntagen til den i stk. 1 omhandlede rapport og andre beviser, at de pågældende dele eller det pågældende udstyr overholder kravene i artikel 55, stk. 2.

Den godkendende myndighed udsteder straks til fabrikanten en tilladelsesattest i henhold til den model [...] **og det nummereringssystem for tilladelsesattesten, som fastlægges af Kommissionen ved gennemførelsesretsakter. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 87, stk. 2.**

[...]

3. Fabrikanten underretter hurtigst muligt den godkendende myndighed, der har givet tilladelsen, om enhver ændring, der berører de betingelser, hvorunder den er udstedt. Den godkendende myndighed tager stilling til, om godkendelsen skal revideres eller genudstedes, og om der er brug for yderligere prøvninger.

Fabrikanten skal sikre, at dele eller udstyr fremstilles og fortsætter med at blive fremstillet under de betingelser, hvorunder tilladelsen blev udstedt.

4. Før den godkendende myndighed udsteder en tilladelse, verificerer den, at der findes ordninger og procedurer til sikring af effektiv kontrol med produktionens overensstemmelse.

Hvis den godkendende myndighed finder, at betingelserne for udstedelsen af tilladelsen ikke længere er opfyldt, anmoder den fabrikanten om at træffe de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at delene eller udstyret på ny bringes i overensstemmelse. Den trækker om nødvendigt tilladelsen tilbage.

5. Hvis den anmodes herom af en national myndighed i en anden medlemsstat, skal den godkendende myndighed, der har udstedt tilladelsen, inden for en frist på en måned efter at have modtaget anmodningen fremsende et eksemplar af den udstedte tilladelsesattest, der er anmodet om, med bilag via et fælles, sikkert elektronisk udvekslingssystem til den nationale myndighed. Dette eksemplar kan også have form af en sikker elektronisk fil.
6. En godkendende myndighed, der er uenig i den tilladelse, der er udstedt af en anden medlemsstat, skal gøre Kommissionen opmærksom på grundene til sin uenighed. Kommissionen træffer passende foranstaltninger til at løse uenigheden og kan om nødvendigt bl.a. kræve inddragelse af tilladelsen efter høring af de relevante godkendende myndigheder. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 87, stk. 2.
7. Indtil den liste, der er omhandlet i artikel 55, stk. 3, er fastsat, kan medlemsstaterne opretholde nationale bestemmelser med hensyn til de dele eller det udstyr, der kan påvirke den korrekte funktion af systemer, der er væsentlige for køretøjets sikkerhed eller miljøpræstationer.

[...]

1. [...]

2. [...]

3. [...]

[...]

[...]

[...]

[...]

KAPITEL XII

INTERNATIONALE REGULATIVER

Artikel 60

FN/ECE-regulativer, der er påkrævede ved EU-typegodkendelse

1. FN/ECE-regulativer eller ændringer hertil, som Unionen har stemt for eller anvender, og som er opført i bilag IV, indgår i kravene til EU-typegodkendelse af [...] køretøjer, **systemer, komponenter eller separate tekniske enheder.**
2. [...]
3. Hvis Unionen har stemt for et FN/ECE-regulativ eller ændringer hertil i forbindelse med typegodkendelse af et køretøj, vedtager Kommissionen en delegeret retsakt i overensstemmelse med artikel 88 med henblik på at gøre FN/ECE-regulativet eller ændringer hertil obligatoriske eller ændre denne forordning, hvor det er relevant.

Denne delegerede retsakt fastsætter datoerne for obligatorisk anvendelse af FN/ECE-regulativet eller af ændringerne hertil og omfatter i fornødent omfang overgangsbestemmelser **og, hvis relevant med henblik på typegodkendelse, første registrering og ibrugtagning af køretøjer og tilgængeliggørelse på markedet af systemer, komponenter og separate tekniske enheder.**

Artikel 61
Sidestillelse af FN/ECE-regulativer med henblik på EU-typegodkendelse

1. De FN/ECE-regulativer, der er anført i del II i bilag IV, anerkendes som værende sidestillet med de tilsvarende retsakter, for så vidt som de har samme anvendelsesområde og genstand.
2. Medlemsstaternes godkendende myndigheder skal acceptere typegodkendelser meddelt i overensstemmelse med de i stk. 1 omhandlede FN/ECE-regulativer og, hvor dette er relevant, de dertil hørende godkendelsesmærkninger i stedet for de tilsvarende typegodkendelser og godkendelsesmærkninger meddelt i overensstemmelse med denne forordning og de retsakter, der vedtages i henhold til denne forordning.

Artikel 61
Sidestillelse med andre forskrifter

På forslag fra Kommissionen kan Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal, inden for rammerne af multilaterale og bilaterale aftaler mellem Unionen og tredjelande, anerkende, at betingelser eller bestemmelser, som er fastsat ved internationale regulativer eller ved bestemmelser i tredjelande, sidestilles med nærværende forordnings bestemmelser om EU-typegodkendelse af systemer, komponenter og separate tekniske enheder.

KAPITEL XIII

LEVERING AF TEKNISKE OPLYSNINGER

Artikel 63

Oplysninger beregnet for brugerne

1. Fabrikanten må ikke levere tekniske oplysninger vedrørende detaljer om typen af køretøj, system, komponent eller separat teknisk enhed **eller om en del eller udstyr**, der er fastsat bestemmelser om i denne forordning, [...] i delegerede retsakter eller gennemførelsesretsakter vedtaget i henhold til denne forordning **eller i de retsakter, som er opført i bilag IV**, der afviger fra de oplysninger, der er godkendt af den godkendende myndighed.
2. Fabrikanten stiller alle relevante oplysninger og nødvendige vejledninger til rådighed for brugerne, og disse skal beskrive særlige betingelser for eller begrænsninger med hensyn til brugen af et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed **eller en del eller udstyr**.
3. De i stk. 2 omhandlede oplysninger skal gives på det eller de officielle sprog i den medlemsstat, hvor køretøjet, systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed **eller delen eller udstyret** skal markedsføres, registreres eller ibrugtages. De anføres i instruktionsbogen [...].

Artikel 64
Oplysninger beregnet for fabrikanten

1. Køretøjsfabrikanten stiller til rådighed for fabrikanten af systemer, komponenter eller separate tekniske enheder **eller af dele og udstyr** alle oplysninger, som er nødvendige for EU-typegodkendelse af systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, eller for at opnå tilladelse som omhandlet i artikel 55, stk. 1.

Køretøjsfabrikanten kan pålægge de fabrikanten, der fremstiller systemer, komponenter eller separate tekniske enheder **eller dele og udstyr**, en bindende aftale om fortrolig behandling af oplysninger, der ikke er offentligt tilgængelige, bl.a. oplysninger vedrørende intellektuelle ejendomsrettigheder.

2. Fabrikanten af systemer, komponenter eller separate tekniske enheder **eller af dele og udstyr** skal give køretøjsfabrikanten alle de detaljerede oplysninger om de begrænsninger, der gælder for dennes typegodkendelser, og som enten er omhandlet i artikel 27, stk. 3, eller er pålagt ved en retsakt, der er opført i bilag IV.

KAPITEL XIV

ADGANG TIL REPARATIONS- OG VEDLIGEHOLDELSSESINFORMATIONER

Artikel 65

Fabrikantens forpligtelse til at give adgang til reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer

1. Fabrikanten skal give uafhængige aktører har ubegrænset og standardiseret adgang til OBD-informationer, diagnoseudstyr og andet udstyr, værktøjer, herunder relevant software, og reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer.

Fabrikanten stiller en standardiseret, sikker teletjeneste til rådighed for at sætte uafhængige reparatører i stand til at udføre indgreb, der kræver adgang til køretøjernes sikkerhedssystem.

2. Indtil Kommissionen har vedtaget den relevante standard gennem arbejdet i Den Europæiske Standardiseringsorganisation (CEN) eller tilsvarende standardiseringsorganer, skal OBD-informationer og reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer præsenteres på en let tilgængelig måde, så de ved en rimelig indsats kan behandles af uafhængige operatører.

OBD-informationer og reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer gøres tilgængelige på fabrikanternes websteder i et standardiseret format eller, hvis dette ikke er muligt på grund af informationernes art, i et andet hensigtsmæssigt format. Denne adgang skal især gives på en sådan måde, at den ikke er forskelsbehandlende i forhold til autoriserede forhandlere og reparatørers muligheder og adgang.

2a. I følgende tilfælde er det tilstrækkeligt, at fabrikanten forelægger de krævede oplysninger på en lettilgængelig og hurtig måde på anmodning af en uafhængig aktør:

a) ved køretøjstyper, der er omfattet af en national typegodkendelse af køretøjer fremstillet i små serier i henhold til artikel 40

a) ved køretøjer til særlig anvendelse

b) ved køretøjstyper i klasse O1 og O2, der ikke anvender diagnoseværktøjer eller fysisk eller trådløs kommunikation med den eller de elektroniske styreenheder i køretøjet, med det formål at foretage diagnosticering eller omprogrammering af køretøjerne

c) ved det sidste trin af typegodkendelsen i en etapevis typegodkendelsesprocedure, når det sidste trin kun omfatter karrosseri, der ikke indeholder [...] elektroniske køretøjskontrollsystemer, og alle basiskøretøjets elektroniske køretøjskontrollsystemer forbliver uændrede.

3. Kommissionen fastlægger og ajourfører hensigtsmæssige tekniske specifikationer om, hvordan OBD-informationer samt reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer skal leveres. Kommissionen tager hensyn til eksisterende informationsteknologi, forudsigelige fremtidige køretøjsteknologier, gældende ISO-standarder og muligheden for en verdensomspændende ISO-standard.
4. De detaljerede krav med hensyn til adgang til reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer, navnlig tekniske oplysninger om, hvordan reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer skal gives, er fastsat i bilag XVIII.

5. Fabrikanterne skal endvidere stille undervisningsmateriale til rådighed for uafhængige aktører og autoriserede forhandlere og reparatører.
6. Fabrikanten skal endvidere sikre, at reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer altid er tilgængelige, når der bortses fra den nødvendige vedligeholdelse af informationssystemet.

Fabrikanten skal stille efterfølgende ændringer af eller supplementer til reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer til rådighed på sit websted, så snart de stilles til rådighed for autoriserede reparatører.

7. Med henblik på fremstilling og vedligeholdelse af OBD-kompatible udskiftnings- eller servicekomponenter samt diagnoseværktøj og prøveudstyr skal fabrikanten uden forskelsbehandling stille de relevante OBD-informationer og reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer til rådighed for enhver interesseret fabrikant eller reparatør af komponenter, diagnoseværktøj eller prøveudstyr.
8. Med henblik på design, fremstilling og reparation af udstyr til køretøjer, der anvender alternative brændstoffer, skal fabrikanten uden forskelsbehandling stille de relevante OBD-informationer om køretøjer og reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer til rådighed for enhver interesseret fabrikant, installatør eller reparatør af udstyr til køretøjer, som anvender alternative brændstoffer.
9. [...]

Hvis reparations- og vedligeholdelsesoptegnelser for et køretøj opbevares i en central database, som tilhører køretøjsfabrikanten eller forvaltes på vegne af denne, skal uafhængige reparatører have gratis adgang til sådanne oplysninger, og det skal være muligt for dem at indføre oplysninger om reparation og vedligeholdelse, som de har udført. (som i forordning nr. 168/2013)

9a) Dette kapitel finder ikke anvendelse på [...] køretøjer, for så vidt de er omfattet af individuelle godkendelser.

[...]

10. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 88 med henblik på at ændre og supplere bilag XVIII [...] for at tage hensyn til den tekniske og lovgivningsmæssige udvikling eller forhindre misbrug ved at ajourføre kravene vedrørende adgang til køretøjers OBD-informationer og reparations- og vedligeholdelsesinformationer og ved at vedtage og integrere de standarder, der er nævnt i stk. 2 og 3.

Artikel 66
Forpligtelser, hvis der er flere indehavere af en typegodkendelse

1. Den fabrikant, der er ansvarlig for den respektive typegodkendelse af et system, en komponent eller en separat teknisk enhed, eller for en bestemt etape af køretøjet skal i tilfælde af en blandet typegodkendelse, en trinvis typegodkendelse eller en etapevis typegodkendelse være ansvarlig for formidling af reparations- og vedligeholdelsesinformationer vedrørende det pågældende system, den pågældende komponent eller den pågældende separate tekniske enhed eller vedrørende den pågældende etape til både den endelige fabrikant og uafhængige aktører.
2. [...]

I tilfælde af en etapevis typegodkendelse er slutfabrikanten ansvarlig for at give adgang til køretøjets OBD-informationer samt reparations- og vedligeholdelsesinformationer for egen/egne fremstillingsetape(r) og forbindelsen til den/de foregående etape(r).

Artikel 67
Gebyrer for adgang til reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer

1. Fabrikanten kan opkræve rimelige og forholdsmæssigt afpassede gebyrer for adgangen til andre reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer end de i artikel 65, stk. 89, omhandlede optegnelser. Disse gebyrer må ikke afholde den uafhængige aktør fra at søge adgang til disse informationer, fordi gebyrets størrelse ikke modsvarer hans anvendelsesbehov. **Der gives gratis adgang til reparations- og vedligeholdelsesinformationer for nationale myndigheder, Kommissionen og udpegede tekniske tjenester.**
2. Fabrikanten skal stille reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjet, herunder transaktionsrelaterede tjenester som f.eks. omprogrammering og teknisk bistand, om køretøjer til rådighed på time-, dags-, måneds- og årsbasis, og gebyrerne for adgang til disse informationer skal stå i forhold til adgangsperiodens længde.

Som supplement til tidsbaseret adgang kan fabrikanterne tilbyde transaktionsbaseret adgang, hvor der opkræves gebyrer pr. transaktion og ikke for den periode, hvor adgang gives.

Hvis fabrikanten tilbyder begge adgangssystemer, skal uafhængige reparatører vælge et adgangssystem, enten tidsbaseret eller transaktionsbaseret.

Artikel 68
Dokumentation for overholdelse af forpligtelserne vedrørende reparations- og vedligeholdelsesinformationer

1. Den fabrikant, der har ansøgt om EU-typegodkendelse eller national typegodkendelse, skal inden seks måneder fra datoen for den respektive typegodkendelse over for den godkendende myndighed dokumentere sin overholdelse af artikel 65-70.
2. Hvis denne dokumentation for overholdelsen ikke foreligger inden for den i stk. 1 omhandlede periode, skal den godkendende myndighed træffe passende foranstaltninger i henhold til artikel 69.

Artikel 69
Overholdelse af forpligtelserne vedrørende adgang til køretøjers OBD-informationer og reparations- og vedligeholdelsesinformationer

1. En godkendende myndighed kan til enhver tid på eget initiativ, på grundlag af en klage eller på grundlag af en vurdering foretaget af en teknisk tjeneste kontrollere, om en fabrikant overholder artikel 65-70 og betingelserne i attesten om adgang til OBD-informationer og reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer i tillæg 1 til bilag XVIII.
2. Hvis en godkendende myndighed konstaterer, at fabrikanten ikke har opfyldt sine forpligtelser med hensyn til adgang til OBD-informationer og reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer, skal den godkendende myndighed, der har meddelt den relevante typegodkendelse, træffe passende foranstaltninger for at afhjælpe situationen.

Disse foranstaltninger kan omfatte inddragelse eller suspension af typegodkendelsen, bøder eller andre foranstaltninger, der vedtages i henhold til artikel 89.
3. Hvis en uafhængig aktør eller en brancheorganisation, der repræsenterer uafhængige aktører, indgiver en klage til den godkendende myndighed om manglende overholdelse af artikel 65-70, skal den godkendende myndighed **uden unødigt forsinkelse evaluere klagen og, hvis det er hensigtsmæssigt,** foretage en audit med henblik på at verificere fabrikantens overholdelse.
4. Ved gennemførelsen af auditten kan den godkendende myndighed anmode den tekniske tjeneste eller enhver anden uafhængig ekspert om at gennemføre en vurdering eller verificere, om forpligtelserne vedrørende adgangen til køretøjers OBD-informationer og reparations- og vedligeholdelsesinformationer er opfyldt.

Artikel 70
Forummet om adgang til køretøjsinformationer

1. Forummet om adgang til køretøjsinformationer **vedrørende adgang til køretøjers OBD-informationer og reparations- og vedligeholdelsesinformationer**, der er oprettet i henhold til artikel 13, stk. 9, i forordning (EF) nr. 692/2008, skal **også omfatte alle køretøjer under denne forordnings anvendelsesområde.**

Det skal udøve sin virksomhed i overensstemmelse med bestemmelserne i bilag XVIII.

2. Forummet [...] **skal vurdere, hvorvidt adgangen til køretøjers OBD-informationer og reparations- og vedligeholdelsesinformationer påvirker de fremskridt, der gøres med hensyn til at reducere tyveri af køretøjer, og fremsætte anbefalinger med henblik på at forbedre kravene vedrørende adgang til disse informationer. Forummet skal især fremsætte anbefalinger til Kommissionen om indførelse af en procedure for akkrediterede organisationers godkendelse og autorisation af uafhængige aktører, så de kan få adgang til informationer om køretøjers sikkerhed.**

Kommissionen kan beslutte at holde forummets drøftelser og konklusioner fortrolige.

KAPITEL XV

VURDERING, UDPEGELSE, NOTIFIKATION OG OVERVÅGNING AF TEKNISKE TJENESTER

Artikel 71

Typegodkendende myndighed med ansvar for tekniske tjenester

1. Den typegodkendende myndighed, der er udpeget af medlemsstaten i henhold til artikel [...] **6, stk. 1a**, [...] har ansvaret for vurdering, udpegelse, notifikation og overvågning af tekniske tjenester, herunder, hvis det er relevant, underentreprenører eller dattervirksomheder af disse tekniske tjenester[...]. **Den typegodkendende myndighed kan [...] beslutte, at vurderingen og overvågningen af tekniske tjenester og, hvis det er relevant, underentreprenører eller dattervirksomheder af disse tekniske tjenester, skal foretages af et nationalt akkrediteringsorgan i henhold til og i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 765/2008.**
- 1a. **Typegodkendende myndigheder underkastes ikke peerevaluering, når de i overensstemmelse med artikel 77, stk.1a [...], udpeger alle deres tekniske tjenester udelukkende på grundlag af akkreditering af de tekniske tjenester [...].**

- 1b. Typegodkendende myndigheder underkastes peerevaluering for så vidt angår aktiviteter, der udføres af dem i forbindelse med vurdering og overvågning af tekniske tjenester, der er blevet udpeget.

Peerevalueringerne omfatter vurderinger, som typegodkendende myndigheder har foretaget af den samlede eller delvise drift af tekniske tjenester. Denne vurdering omfatter personalets kompetencer, korrektheden af prøvnings- og inspektionsmetoden og korrektheden af prøvningsresultater på grundlag af et defineret anvendelsesområde for de retsakter, der er opført i del I i bilag IV i overensstemmelse med artikel 77, stk. 1b.

Aktiviteter i forbindelse med vurdering og overvågning af tekniske tjenester, der kun beskæftiger sig med nationale individuelle godkendelser i overensstemmelse med artikel 43 og nationale små serier i overensstemmelse med artikel 40, er undtaget fra peerevalueringen.

Typegodkendende myndigheders vurderinger af akkrediterede tekniske tjenester er undtaget fra peerevaluering.

2. [...]

3. [...]
4. [...]
5. [...]
6. [...]
7. Medlemsstaterne forelægger Kommissionen, **det forum, der er oprettet i henhold til artikel 10,** og **på anmodning** de øvrige medlemsstater oplysninger om deres procedurer for vurdering, udpegelse og notifikation af tekniske tjenester og for overvågning af tekniske tjenester samt om eventuelle ændringer.

- 7a. Typegodkendende myndigheder, der er underkastet peerevaluering, fastlægger procedurer for intern audit [...] som fastsat i tillæg 2 til bilag V [...]. Der skal foretages intern audit mindst en gang om året. Den interne audits hyppighed kan dog reduceres, hvis den typegodkendende myndighed kan godtgøre, at dets forvaltningssystem er blevet effektivt gennemført og har dokumenteret stabilitet.
- 7b. Peerevaluering af [...] en typegodkendende myndighed skal foretages af to typegodkendende myndigheder i andre medlemsstater og skal gennemføres mindst en gang hvert femte år [...]. Kommissionen kan deltage i peerevalueringsteamet og træffe afgørelse om sin deltagelse på grundlag af en risikoanalyse. Evalueringen foretages under den evaluerede myndigheds ansvar og omfatter et besøg hos en teknisk tjeneste, der udvælges af peerevalueringsteamet.
- 7c. [...] (flyttet til 7d)
[...]
Under behørig hensyntagen til forummets betragtninger i henhold til artikel 10 kan Kommissionen vedtage gennemførelsesretsakter med henblik på udarbejdelse af en plan for peerevalueringerne, der omfatter en periode på mindst fem år, og som fastsætter kriterier for sammensætningen af peerevalueringsteamet, den anvendte evalueringsmetode, [...], tidsplan, hyppighed og andre opgaver i forbindelse med evalueringen. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 87, stk. 2.
- 7d. Resultatet af peerevalueringerne undersøges af forummet. Kommissionen udarbejder et sammendrag af resultaterne og gør det tilgængeligt for offentligheden.

8. [...]

9. [...]

10. [...]

(Indholdet i stk. 8-10 er blevet integreret i stk. 7a og 7b)

11. Kommissionen kan vedtage gennemførelsesretsakter med henblik på at fastlægge modellen for afgivelse af oplysninger om medlemsstaternes procedurer som omhandlet i stk. 7. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 87, stk. 2.

Artikel 72
Udpegelse af tekniske tjenester

1. De typegodkendende myndigheder udpeger tekniske tjenester til en eller flere af følgende aktivitetskategorier afhængigt af deres kompetenceområde:
 - a) kategori A: prøvninger, der er nævnt i denne forordning og i de retsakter, der er opført i bilag IV, som de tekniske tjenester udfører i [...] egne faciliteter
 - b) kategori B: tilsyn med de prøvninger, der er nævnt i denne forordning og i de retsakter, der er opført i bilag IV, når sådanne prøvninger udføres i fabrikantens eller tredjemands faciliteter. **Disse prøvninger, herunder prøvningsforberedelsen, er underlagt tilsyn af den tekniske tjeneste**
 - c) kategori C: regelmæssig vurdering og overvågning af fabrikantens procedurer til kontrol af produktionens overensstemmelse
 - d) kategori D: tilsyn med eller udførelse af prøvninger eller inspektioner som led i overvågningen af produktionens overensstemmelse.

1a. [...]

a) [...]

b) [...]

c) [...]

1b. [...]

1c. Typegodkendende myndigheder, der i overensstemmelse med artikel 71, stk. 7a, ikke er underkastet peerevaluering, deltager ikke i aktiviteter vedrørende peerevalueringsteamet.

2. En godkendende myndighed kan af en medlemsstat udpeges til teknisk tjeneste i forbindelse med en eller flere af de i stk. 1 nævnte aktivitetskategorier. [...]
3. En teknisk tjeneste oprettes i henhold til en medlemsstats nationale lovgivning og skal være en juridisk person, medmindre der er tale om **en teknisk tjeneste tilhørende en typegodkendende myndighed eller** en akkrediteret intern teknisk tjeneste hos en fabrikant som omhandlet i artikel 76.
4. Tekniske tjenester skal tegne en ansvarsforsikring for deres aktiviteter, medmindre medlemsstaten kan holdes ansvarlig i henhold til national ret, eller medlemsstaten selv er direkte ansvarlig for overensstemmelsesvurderingen.
5. Tekniske tjenester i tredjelande, ud over dem, der er udpeget i overensstemmelse med artikel 76, kan **udpeges og** notificeres i henhold til artikel 78, men kun hvis muligheden for at udpege de pågældende tekniske tjenester er fastsat i en bilateral aftale mellem Unionen og det berørte tredjeland. Dette hindrer ikke, at en teknisk tjeneste etableret i henhold til en medlemsstats nationale ret i overensstemmelse med stk. 3 kan oprette underafdelinger i tredjelande, forudsat at disse underafdelinger ledes og kontrolleres direkte af den udpegede tekniske tjeneste.

Artikel 73
Tekniske tjenesters uafhængighed

1. En teknisk tjeneste og dens personale skal være uafhængig og udføre de aktiviteter, den er udpeget til, med størst mulig faglig integritet og den fornødne tekniske kompetence på det specifikke område, den opererer på, og den må ikke påvirkes af nogen form for pression eller incitamenter, navnlig af økonomisk art, som kan have indflydelse på dens afgørelser eller resultaterne af dens vurderingsaktiviteter, især ikke pression eller incitamenter fra personer eller grupper af personer, som har en interesse i resultaterne af disse aktiviteter.
2. En teknisk tjeneste skal være et tredjepartsorgan, der er uafhængigt af processen vedrørende konstruktion, fremstilling, levering eller vedligeholdelse af det køretøj, det system, den komponent eller den separate tekniske enhed, som det vurderer, prøver eller inspicerer.

En organisation eller et organ, der tilhører en erhvervsorganisation eller brancheforening, som repræsenterer virksomheder, der er involveret i konstruktion, fremstilling, levering eller vedligeholdelse af de køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, som det vurderer, prøver eller inspicerer, kan anses for at opfylde de i første afsnit omhandlede krav, forudsat at dets uafhængighed og frihed i forhold til enhver interessekonflikt er påvist for den [...] typegodkendende myndighed i den relevante medlemsstat.

3. En teknisk tjeneste, dens øverste ledelse og det personale, der er ansvarlig for at varetage de aktiviteter, som de er udpeget til i henhold til artikel 72, stk. 1, må ikke være konstruktør, fabrikant, leverandør eller reparatør af de køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, som de vurderer, eller repræsentere parter, der deltager i disse aktiviteter. Dette udelukker ikke anvendelsen af de køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, der er nødvendige for driften af den tekniske tjeneste eller anvendelsen af sådanne køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder til personlige formål.
4. En teknisk tjeneste skal sikre, at dens dattervirksomheders eller dens underentreprenørers aktiviteter ikke påvirker fortroligheden, objektiviteten og uvildigheden af de kategorier af aktiviteter, som den er udpeget til.
5. Tekniske tjenesters personale har tavshedspligt med hensyn til alle oplysninger, det kommer i besiddelse af ved udførelsen af dets opgaver i henhold til denne forordning, undtagen over for den godkendende myndighed, eller såfremt andet gælder i henhold til EU-retten eller national ret.

Artikel 74
Tekniske tjenesters kompetencer

1. En teknisk tjeneste skal være i stand til at udføre alle de aktiviteter, som den ansøger om at blive udpeget til at udføre i overensstemmelse med artikel 72, stk. 1. Den skal over for den typegodkendende myndighed **eller det nationale akkrediteringsorgan** påvise følgende:
 - a) dens personale besidder de rette færdigheder, specifik teknisk viden, faglig uddannelse samt tilstrækkelig og relevant erfaring til udførelse af de aktiviteter, som den søger om at blive udpeget til at udføre
 - b) den er i besiddelse af beskrivelserne af de relevante procedurer for de aktiviteter, som den søger om at blive udpeget til at udføre, under behørig hensyntagen til kompleksiteten af de pågældende køretøjs, systemers, komponenters eller separate tekniske enheders teknologi og til produktionsprocessens karakter af masse- eller serieproduktion. Den tekniske tjeneste skal påvise disse procedurers gennemsigthed og reproducerbarhed
 - c) den er i besiddelse af de nødvendige midler til på passende vis at udføre de opgaver, der er forbundet med de kategorier af aktiviteter, som den søger om at blive udpeget til, og har adgang til alt nødvendigt udstyr eller nødvendige faciliteter.
2. En teknisk tjeneste skal også vise, at den har den passende færdigheder, specifik teknisk viden og dokumenteret erfaring til at udføre kontroller og inspektioner for at vurdere overensstemmelsen af køretøjs, systemer, komponenter og separate tekniske enheder med denne forordning og med de retsakter, der er opført i bilag IV, og deres overensstemmelse med de standarder, der er nævnt i tillæg 1 til bilag V. **De standarder, der er nævnt i tillæg 1 til bilag V, gælder dog ikke med hensyn til det sidste trin i en national etapevis [...] procedure som omhandlet i artikel 45, stk. 1.**

Artikel 75
Dattervirksomheder og underentreprise i tilknytning til tekniske tjenester

1. Tekniske tjenester kan, med samtykke fra deres [...] typegodkendende myndighed, give nogle af de kategorier af aktiviteter, som de er udpeget til i henhold til artikel 72, stk. 1, i underentreprise eller lade aktiviteterne udføre af en dattervirksomhed.
2. Hvis en teknisk tjeneste giver bestemte opgaver i forbindelse med de kategorier af aktiviteter, som den er udpeget til, i underentreprise eller anvender en dattervirksomhed til disse opgaver, skal den sikre, at underentreprenøren eller dattervirksomheden opfylder kravene i artikel **72**, 73 og 74, og den skal oplyse den typegodkendende myndighed herom.
3. Tekniske tjenester har det fulde ansvar for de opgaver, der udføres af deres underentreprenører eller dattervirksomheder, uanset hvor disse er etablerede.
4. Tekniske tjenester skal kunne stille de relevante dokumenter vedrørende den **typegodkendende myndigheds vurdering eller det nationale akkrediteringsorgans akkreditering** [...] af underentreprenøren eller dattervirksomheden og det arbejde, som disse har udført, til rådighed for den **udpegende** typegodkendende myndighed.

5. [...]

Den udpegende typegodkendende myndighed underretter Kommissionen om den udpegede tekniske tjenestes underentreprenører og dattervirksomheder.

Artikel 76
Fabrikantens interne tekniske tjenester

1. En intern teknisk tjeneste for en fabrikant kan kun udpeges til kategori A-aktiviteter, som omhandlet i artikel 72, stk. 1, litra a), for så vidt angår de retsakter, der er opført i bilag XV. En intern teknisk tjeneste skal udgøre en separat og særskilt del af fabrikantens virksomhed og må ikke være involveret i konstruktion, fremstilling, levering eller vedligeholdelse af de køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, den vurderer.
2. En intern teknisk tjeneste skal opfylde følgende krav:
 - a) den er blevet akkrediteret af et nationalt akkrediteringsorgan som defineret i artikel 2, nr. 11, i forordning (EF) nr. 765/2008 og i overensstemmelse med tillæg 1 og 2 til bilag V til denne forordning
 - b) den interne tekniske tjeneste og dens personale skal være organisatorisk identificerbare og have rapporteringsmetoder inden for fabrikantens virksomhed, som den udgør en del af, som sikrer dens uvildighed og dokumenterer denne over for den relevante [...] **typegodkendende myndighed og det relevante nationale akkrediteringsorgan**
 - c) hverken den interne tekniske tjeneste eller dens personale må deltage i aktiviteter, som kan være i strid med deres objektivitet og integritet i forbindelse med de kategorier af aktiviteter, som de er blevet udpeget til at udføre
 - d) den leverer udelukkende sine tjenester til fabrikantens virksomhed, som den er en del af.

3. [...]
4. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 88 med henblik på at ændre bilag XV for at tage hensyn til den tekniske og lovgivningsmæssige udvikling ved at ajourføre listen over retsakter og begrænsninger heri.

Artikel 77
Vurdering [...] af tekniske tjenester

0. **Den ansøgende tekniske tjeneste indgiver en formel ansøgning til den typegodkendende myndighed i den medlemsstat, hvor den anmoder om at blive udpeget i overensstemmelse med del 4 i tillæg 2 til bilag V. De aktiviteter, som den ansøgende tekniske tjeneste ansøger om at blive udpeget til, specificeres i ansøgningen [...].**
1. Før **en typegodkendende myndighed** udpeger [...] en teknisk tjeneste, vurderer den typegodkendende myndighed **[...] eller det nationale akkrediteringsorgan** tjenesten i overensstemmelse med en vurderingstjekliste, som mindst omfatter de krav, der er opført i tillæg 2 til bilag V. Vurderingen skal omfatte en vurdering på stedet hos den ansøgende tekniske tjeneste, og, hvor det er relevant, hos datterselskaber eller underentreprenører i eller uden for Unionen.

1a. I de tilfælde, hvor vurderingen foretages af et nationalt akkrediteringsorgan i overensstemmelse med artikel 71, stk. 1, forelægger den ansøgende tekniske tjeneste den typegodkendende myndighed et gyldigt akkrediteringscertifikat og den tilsvarende vurderingsrapport, der attesterer, at den tekniske tjeneste opfylder [...] kravene i tillæg 2 til bilag V for de aktiviteter, som den ansøgende tekniske tjeneste ansøger om at blive udpeget til.

1b. I de tilfælde, hvor vurderingen foretages af den typegodkendende myndighed, udpeger den typegodkendende myndighed i den medlemsstat, hvor den ansøgende tekniske tjeneste har anmodet om at blive udpeget, formelt en fælles vurderingsgruppe, der også omfatter repræsentanter for de typegodkendende myndigheder i mindst to andre medlemsstater [...], sammen med en repræsentant for Kommissionen, [...] til at deltage i vurderingen af den ansøgende tekniske tjeneste, herunder vurderingen på stedet. Den udpegede typegodkendende myndighed i den medlemsstat[...], **hvor** den ansøgende tekniske tjeneste **har anmodet om at blive udpeget**, [...] skal give disse repræsentanter rettidig adgang til de dokumenter, der er nødvendige for at vurdere den ansøgende tekniske tjeneste.

1c. I de tilfælde, hvor det er den typegodkendende myndighed, der foretager vurderingen [...] af tekniske tjenester, der ansøger om at udføre prøvninger udelukkende for [...] nationale individuelle godkendelser af køretøjer i overensstemmelse med artikel 43, er den typegodkendende myndighed i den medlemsstat, hvor den ansøgende tekniske tjeneste har anmodet om at blive udpeget, undtaget fra forpligtelsen [...] til at udpege en fælles vurderingsgruppe [...]. De tekniske tjenester, der udelukkende kontrollerer den korrekte montering af komponenter i klasse O₁ og O₂, er også undtaget fra den fælles vurdering.

1d. Hvis den tekniske tjeneste har anmodet om at blive udpeget af flere typegodkendende myndigheder i overensstemmelse med artikel 78, stk. 3, udføres vurderingen kun én gang, forudsat at hele anvendelsesområdet for den tekniske tjenestes udpegelse er blevet dækket i denne vurdering.

2. Det fælles vurderingshold skal under vurderingsprocessen tage konstaterede forhold op vedrørende den ansøgende tekniske tjenestes manglende overholdelse af kravene i artikel 72-76, i artikel 84 og 85 og i tillæg 2 til bilag V[...].
3. Det fælles vurderingshold skal [...] efter vurderingen på stedet fremlægge en rapport, hvori der redegøres for, i hvilket omfang ansøgeren opfylder kravene i artikel 72-76, i artikel 84 og 85 og i tillæg 2 til bilag V til denne forordning.
4. [...]

5. [...]

Den typegodkendende myndighed meddeler Kommissionen navnene på deres repræsentanter, der kan trækkes på i forbindelse med hver fælles vurdering.

6. [...]

7. Den typegodkendende myndighed **sender rapporten om resultaterne af** vurderingen [...] **i henhold til procedurerne i tillæg 2 til bilag V** til Kommissionen og **efter anmodning** til **de typegodkendende** myndigheder i de øvrige medlemsstater [...] **herunder** dokumentation for den tekniske tjenestes kompetencer og de ordninger, der er indført til regelmæssigt at overvåge den tekniske tjeneste [...].

[...]

8. De typegodkendende myndigheder i de øvrige medlemsstater og Kommissionen kan tage vurderingsrapporten og dokumentationen op til fornyet overvejelse, stille spørgsmål eller udtrykke betænkeligheder og udbede sig yderligere dokumentation senest en måned [...] **efter datoen for modtagelsen** [...] af vurderingsrapporten og dokumentationen.

9. Den typegodkendende myndighed i den medlemsstat, hvor den ansøgende tekniske tjeneste [...] **har anmodet om at blive udpeget**, skal svare på spørgsmål, betænkeligheder og anmodninger om yderligere dokumentation senest fire uger efter modtagelsen heraf.

10. De typegodkendende myndigheder i de andre medlemsstater eller Kommissionen kan enkeltvis eller sammen rette henstillinger til den typegodkendende myndighed i den medlemsstat, hvor den ansøgende tekniske tjeneste [...] **har anmodet om at blive udpeget**, senest fire uger efter modtagelsen af det i stk. 9 omtalte svar. Den typegodkendende myndighed skal tage hensyn til henstillingerne, når den træffer beslutning om udpegelsen af den tekniske tjeneste. Hvis den typegodkendende myndighed beslutter ikke at følge henstillingerne fra de øvrige medlemsstater eller Kommissionen, skal den give en begrundelse herfor senest to uger efter sin beslutning.
11. Gyldigheden af udpegelsen af tekniske tjenester skal være **tids**begrænset.
12. En godkendende myndighed, der ønsker at blive udpeget som teknisk tjeneste i overensstemmelse med artikel 72, stk. 2, skal dokumentere sin overholdelse af kravene i denne forordning gennem en vurdering, der skal foretages af uafhængige auditorer. Disse auditorer **kan være fra samme organisation, forudsat at de forvaltes uafhængigt af det personale, der udfører den vurderede aktivitet**, [...] og skal opfylde de krav, der er fastsat i tillæg 2 til bilag V.

Artikel 78
*Notifikation til Kommissionen vedrørende **udpegelsen af** tekniske tjenester*

1. [...] **Den typegodkendende myndighed** meddeler Kommissionen navne og adresser, herunder e-mailadresser, på de ansvarlige personer og aktivitetskategorien for hver teknisk tjeneste, de har udpeget. Notifikationen skal klart præcisere omfanget af udpegelsen, aktiviteterne og procedurerne for overensstemmelsesvurderingen, den type produkter, og de emner, der er anført i bilag IV, for hvilke de tekniske tjenester er udpeget, og senere ændringer af disse oplysninger.

Denne notifikation foretages forud for de udpegede tekniske tjenesters gennemførelse af enhver aktivitet, der er omhandlet i artikel 72, stk. 1.

2. [...]

3. En teknisk tjeneste kan udpeges af den typegodkendende myndighed i en anden medlemsstat end den, hvori den er etableret, forudsat at hele omfanget af den typegodkendende myndigheds udpegelse er omfattet af akkreditering, i overensstemmelse med artikel 77, stk. 1a.
4. [...]
5. Kommissionen offentliggør på sit websted og ajourfører en liste med de nærmere oplysninger om de udpegede tekniske tjenester, deres underentreprenører og [...] deres dattervirksomheder, der er meddelt til den i overensstemmelse med denne artikel.

Artikel 79
Ændring og fornyelse af udpegelsen af tekniske tjenester

1. Hvis en typegodkendende myndighed har konstateret eller er blevet underrettet om, at en teknisk tjeneste ikke længere opfylder kravene i denne forordning, skal myndigheden begrænse, suspendere eller inddrage udpegelsen, alt efter hvad der er mest hensigtsmæssigt, og afhængigt af i hvor høj grad kravene ikke er blevet opfyldt.

Den typegodkendende myndighed [...] **meddeler** straks Kommissionen og de øvrige medlemsstater enhver suspension, begrænsning eller inddragelse af en [...] **udpegelse**.

Kommissionen ajourfører de offentliggjorte oplysninger omhandlet i artikel 78, stk. 5, i overensstemmelse hermed.

2. Hvis udpegelsen begrænses, suspenderes eller inddrages, eller hvis den tekniske tjeneste har indstillet sine aktiviteter, skal den [...] **typegodkendende myndighed** sikre, at **denne tekniske tjenestes sager** [...] står til rådighed for den godkendende myndighed eller for markedsovervågningsmyndighederne.
3. Den typegodkendende myndighed underretter de øvrige typegodkendende myndigheder og Kommissionen, når den tekniske tjenestes manglende overholdelse har en indvirkning på typegodkendelsesattester udstedt på grundlag af inspektionen og prøvningsrapporter udstedt af den tekniske tjeneste med forbehold af den ændrede notifikation.

Senest to måneder efter at den har givet meddelelse om ændring af notifikationen, skal den typegodkendende myndighed indsende en rapport om sine konklusioner vedrørende den manglende overholdelse til Kommissionen og de øvrige typegodkendende myndigheder. Hvis det er nødvendigt for at sikre et tilstrækkeligt sikkerhedsniveau for køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, der allerede er bragt i omsætning, skal den udpegende [...] myndighed give de pågældende godkendende myndigheder instrukser om inden for en rimelig frist at suspendere eller tilbagekalde alle attester, der er uretmæssigt udstedt.

4. Hvis udpegelsen af tekniske tjenester er blevet suspenderet, begrænset eller inddraget, forbliver typegodkendelsesattester, der er udstedt på grundlag af inspektion og prøvningsrapporter udstedt af disse tekniske tjenester, gyldige, medmindre disse typer godkendelser bliver ugyldige i overensstemmelse med artikel 33, stk. 2, litra e).

[...]

a) [...]

b) [...]

– [...]

5. En udvidelse af anvendelsesområdet for den tekniske tjenestes udpegelse kan [...] **foretages** i overensstemmelse med **bestemmelserne i tillæg 2 til bilag V** [...] og med forbehold af den notifikation, der er omhandlet i artikel 78.
6. En udpegelse til teknisk tjeneste **skal** kun fornyes, efter at den typegodkendende myndighed har verificeret, at den tekniske tjeneste fortsat er i overensstemmelse med kravene i denne forordning. Denne vurdering gennemføres efter proceduren i artikel 77, **stk. 1a eller 1b**.

Artikel 80
Overvågning af tekniske tjenester

1. Den typegodkendende [...] myndighed [...] skal løbende overvåge de tekniske tjenester for at sikre overensstemmelse med kravene i artikel 72-76, i artikel 84 og 85 og i tillæg 2 til bilag V.

Denne forpligtelse finder ikke anvendelse på nogen af de aktiviteter, der udføres af tekniske tjenester, som overvåges af akkrediteringsorganer i overensstemmelse med artikel 71, stk. 1.

Tekniske tjenester skal på anmodning forelægge alle de relevante oplysninger og dokumenter, der er nødvendige for, at den pågældende typegodkendende [...] myndighed [...] kan verificere overholdelsen af disse krav.

Tekniske tjenester skal straks underrette den typegodkendende [...] myndighed [...] om eventuelle ændringer, navnlig for så vidt angår personale, faciliteter, dattervirksomheder eller underentreprenører, som kan påvirke overensstemmelsen med de krav, der er fastsat i artikel 72-76, i artikel 84 og 85 og i tillæg 2 til bilag V, eller deres evne til at udføre overensstemmelsesvurderingsopgaver, der vedrører de køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder, for hvilke de er blevet udpeget.

2. Tekniske tjenester skal straks besvare anmodninger fra en typegodkendende myndighed eller Kommissionen i forbindelse med de overensstemmelsesvurderinger, som de har foretaget.

3. Den typegodkendende [...] myndighed [...] skal sikre, at den tekniske tjeneste opfylder sine forpligtelser som fastsat i stk. 2, medmindre der er en legitim begrundelse for ikke at gøre dette.

Når den typegodkendende [...] myndighed [...] **anerkender** en legitim begrundelse, underretter den Kommissionen herom.

Kommissionen hører straks medlemsstaterne. På grundlag af denne evaluering træffer Kommissionen ved hjælp af en gennemførelsesretsakt beslutning om, hvorvidt begrundelsen betragtes som legitim eller ej. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 87, stk. 2.

Den tekniske tjeneste eller den typegodkendende [...] myndighed [...] kan anmode om, at alle oplysninger, der fremsendes til myndighederne i en anden medlemsstat eller til Kommissionen, behandles fortroligt.

- 3a. Mindst hver [...] 30. måned [...] skal den typegodkendende [...] myndighed [...] vurdere, om hver enkelt teknisk tjeneste under dens ansvar stadig opfylder kravene i artikel 72-76, i artikel 84 og 85 og i tillæg 2 til bilag V. Denne vurdering omfatter et besøg på stedet hos hver enkelt teknisk tjeneste under dens ansvar.

Senest to måneder efter afslutningen af denne vurdering af den tekniske tjeneste aflægger medlemsstaterne rapport til Kommissionen og de øvrige medlemsstater om disse overvågningsaktiviteter. Rapporterne skal indeholde en sammenfatning af vurderingen, som gøres offentligt tilgængelig.

4. [...]

Artikel 81
Anfægtelse af tekniske tjenesters kompetencer

1. Kommissionen undersøger alle sager, hvor den er blevet gjort opmærksom på forhold, der kan give anledning til at tvivle på en teknisk tjenestes kompetence eller fortsatte opfyldelse af de krav og forpligtelser, der påhviler den i henhold til denne forordning. Den kan også på eget initiativ indlede sådanne undersøgelser.

Kommissionen skal undersøge den tekniske tjenestes ansvar, hvis det er påvist, eller hvis der er grund til at antage, at en typegodkendelse er meddelt på grundlag af urigtige oplysninger, eller at prøvningsresultater er blevet forfalsket, eller at oplysninger eller tekniske specifikationer, er blevet tilbageholdt, som ville have ført til afvisning af meddelelse af typegodkendelse.

2. Kommissionen hører den typegodkendende myndighed i den medlemsstat [...], **der udpegede** den tekniske tjeneste [...] som led i den undersøgelse, der er omhandlet i stk. 1. Den typegodkendende myndighed i medlemsstaten giver efter anmodning Kommissionen alle relevante oplysninger vedrørende gennemførelsen og overholdelsen af kravene om uafhængighed og kompetence for den pågældende tekniske tjeneste.

3. Kommissionen sikrer, at alle følsomme oplysninger, den indhenter som led i sine undersøgelser, behandles fortroligt.
4. Hvis Kommissionen konstaterer, at en teknisk tjeneste ikke opfylder eller ikke længere opfylder kravene vedrørende dens udpegelse, eller at den er ansvarlig for en af de forseelser, der er nævnt i stk. 1, underretter den den typegodkendende myndigheds medlemsstat herom.

Kommissionen anmoder medlemsstaten om at træffe restriktive foranstaltninger, herunder suspension, begrænsning eller inddragelse af udpegelsen, hvis det er nødvendigt.

Hvis medlemsstaten ikke træffer de nødvendige restriktive foranstaltninger, kan Kommissionen ved gennemførelsesretsakter suspendere, begrænse eller inddrage udpegelsen af den pågældende tekniske tjeneste. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 87, stk. 2. Kommissionen underretter den pågældende medlemsstat om sin afgørelse og ajourfører de offentliggjorte oplysninger omhandlet i artikel 78, stk. 4, i overensstemmelse hermed.

Artikel 82

Udveksling af oplysninger om vurdering, udpegelse og overvågning af tekniske tjenester

1. De typegodkendende myndigheder rådfører sig med hinanden og med Kommissionen om spørgsmål af almen relevans for gennemførelsen af kravene i denne forordning i forbindelse med vurdering, udpegelse og overvågning af tekniske tjenester.
2. De typegodkendende myndigheder meddeler senest to år efter denne forordnings ikrafttræden hinanden og Kommissionen modellen for vurderingstjekliste, der anvendes i overensstemmelse med artikel 77, stk. 1, og sender derefter ændringer af den pågældende tjekliste, indtil Kommissionen har vedtaget en harmoniseret vurderingstjekliste. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage gennemførelsesretsakter for at fastsætte modellen for vurderingstjeklisten. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 87, stk. 2.
3. Hvis de i artikel 77, stk. 3, nævnte vurderingsrapporter viser forskelle i de typegodkendende myndigheders almindelige praksis, kan medlemsstaterne eller Kommissionen foranledige en udveksling af oplysninger.
4. Udvekslingen af oplysninger skal koordineres af det forum, der er omhandlet i artikel 10.

Artikel 83
Samarbejde med nationale akkrediteringsorganer

1. Hvor udpegelsen af en teknisk tjeneste er [...] baseret på akkreditering som omhandlet i forordning (EF) nr. 765/2008, opretholder det nationale akkrediteringsorgan og **den [...] typegodkendende myndighed fuldt samarbejdet og udveksler relevante oplysninger i overensstemmelse med forpligtelserne i forordning (EF) nr. 765/2008.**

Medlemsstaterne skal sikre, at det nationale akkrediteringsorgan, der har akkrediteret en bestemt teknisk tjeneste, holdes underrettet af den typegodkendende myndighed om hændelsesrapporter og andre oplysninger, som vedrører anliggender i forbindelse med kontrol af den tekniske tjeneste, når disse oplysninger er relevante for en vurdering af den tekniske tjenestes præstationer.

2. Medlemsstaterne sikrer, at det nationale akkrediteringsorgan med ansvar for akkrediteringen af en bestemt teknisk tjeneste holdes underrettet af den typegodkendende myndighed i den medlemsstat, hvor den tekniske tjeneste er etableret, om resultater, der er relevante for akkrediteringen. Det nationale akkrediteringsorgan underretter den typegodkendende myndighed i den medlemsstat, hvor den tekniske tjeneste er etableret, om sine resultater.

Artikel 84
Tekniske tjenesters operationelle forpligtelser

1. En teknisk tjeneste skal udføre de aktiviteter, som den udpeges til i overensstemmelse med artikel 72, stk. 1.
2. Tekniske tjenester skal til enhver tid opfylde følgende:
 - a) tillade, at deres godkendende myndighed overværer den tekniske tjenestes arbejde i løbet af [...] **en prøvning med henblik på typegodkendelse**
 - b) efter anmodning give deres godkendende myndighed oplysninger om de kategorier af aktiviteter, som de er udpeget til.
3. Hvis en teknisk tjeneste konstaterer, at fabrikanten ikke opfylder kravene i denne forordning, skal den meddele dette til den godkendende myndighed, så den godkendende myndighed kan anmode fabrikanten om at træffe passende korrigerende foranstaltninger. Den godkendende myndighed skal nægte at udstede en typegodkendelsesattest, hvis disse passende korrigerende foranstaltninger ikke er blevet truffet.

Artikel 85
Den tekniske tjenestes forpligtelse til at afgive oplysninger

1. Tekniske tjenester skal underrette deres godkendende myndigheder om følgende:
 - a) enhver konstateret ikkeoverensstemmelse, som kan nødvendiggøre nægtelse, begrænsning, suspension eller inddragelse af en typegodkendelsesattest
 - b) ethvert forhold, der har indflydelse på omfanget af og betingelserne for deres udpegelse
 - c) enhver anmodning om oplysninger om udførte aktiviteter, som de har modtaget fra markedsovervågningsmyndighederne.
2. Efter anmodning fra deres godkendende myndigheder skal tekniske tjenester fremlægge oplysninger om de aktiviteter, der udføres inden for det område, som de er udpeget til, og om alle øvrige aktiviteter, de har udført, herunder grænseoverskridende aktiviteter og underentreprise.

[...]

KAPITEL XVI

GENNEMFØRELSESBEFØJELSER OG DELEGEREDE BEFØJELSER

Artikel 87 *Udvalgsprocedure*

1. Kommissionen bistås af Det Tekniske Udvalg for Motorkøretøjer. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.
2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011.

Afgiver udvalget ikke nogen udtalelse, vedtager Kommissionen ikke udkastet til gennemførelsesretsakt, og artikel 5, stk. 4, tredje afsnit, i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendes.

Artikel 88
Udøvelse af de delegerede beføjelser

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastsatte betingelser.
2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 4, stk. 2, artikel 5, stk. 2, artikel 10, stk. 3, [...] artikel 24, stk. 3, [...] artikel 28, stk. 5, artikel 29, stk. 6, [...] **artikel 39, stk. 4, artikel 42, stk. 6, [...]** artikel 55, stk. 2, [...] artikel 60, stk. 3, artikel 65, stk. 10, artikel 76, stk. 4, og artikel 90, stk. 2, tillægges Kommissionen for en [...] **femårs**periode [...] fra datoen for ikrafttrædelsen af denne forordning.

Kommissionen udarbejder en rapport vedrørende delegationen af beføjelser senest ni måneder inden femårsperioden udløber. Delegationen af beføjelser forlænges stiltiende for perioder af samme varighed, medmindre Europa-Parlamentet eller Rådet modsætter sig en sådan forlængelse senest tre måneder inden udløbet af hver periode.

3. Den i artikel 4, stk. 2, artikel 5, stk. 2, artikel 10, stk. 3, [...] artikel 24, stk. 3, [...] artikel 28, stk. 5, artikel 29, stk. 6, [...] **artikel 39, stk. 4, artikel 42, stk. 6, [...]** artikel 55, stk. 2, [...] artikel 60, stk. 3, artikel 65, stk. 10, artikel 76, stk. 4, og artikel 90, stk. 2, omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.

3a. Inden vedtagelsen af en delegeret retsakt hører Kommissionen eksperter, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat, i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning af 13. april 2016.

4. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidigt Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.
5. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 4, stk. 2, artikel 5, stk. 2, artikel 10, stk. 3, [...] artikel 24, stk. 3, [...], artikel 28, stk. 5, artikel 29, stk. 6, [...] artikel 55, stk. 2, [...] artikel 60, stk. 3, artikel 65, stk. 10, artikel 76, stk. 4, og artikel 90, stk. 2 træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har informeret Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

KAPITEL XVII

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 89 *Sanktioner*

1. Medlemsstaterne fastsætter bestemmelser om sanktioner for erhvervsdrivendes overtrædelse af bestemmelserne og tekniske tjenesters manglende overholdelse af deres forpligtelser som fastsat i denne forordning[...] og træffer alle nødvendige foranstaltninger til at sikre, at de gennemføres. Sanktionerne skal være effektive, forholdsmæssige og have afskrækkende virkning.
2. De typer af overtrædelser, der er begået af erhvervsdrivende og tekniske tjenesteydelser, og som er underlagt sanktioner skal mindst omfatte følgende:
 - a) afgivelse af falske erklæringer i forbindelse med godkendelsesprocedurer eller procedurer, der fører til tilbagekaldelse
 - b) forfalskning af prøvningsresultater med henblik på typegodkendelse
 - c) tilbageholdelse af data eller tekniske specifikationer, der kan føre til tilbagekaldelse af køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder, eller nægtelse eller inddragelse af en typegodkendelsesattest.
 - d) **[...] de tekniske tjenesters manglende overholdelse for så vidt angår kravene til deres udpegelse.**

3. Ud over de typer overtrædelser, der er omhandlet i stk. 2, skal de typer af overtrædelser, der er begået af erhvervsdrivende, som er omfattet af sanktioner, mindst omfatte følgende:
- a) nægtelse af adgang til oplysninger
 - b) tilgængeliggørelse på markedet af køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, som er genstand for godkendelse, uden en sådan godkendelse, eller forfalskning af dokumenter, [...] **typeattester, foreskrevne skilte eller godkendelsesmærker** med henblik herpå.
4. Medlemsstaterne giver Kommissionen meddelelse om bestemmelserne om gennemførelse af stk. 1-3 senest den dd/mm/åååå [*Publikationskontoret: indsæt dato [...]36 måneder efter denne forordnings ikrafttræden*] og giver omgående Kommissionen meddelelse om senere ændringer af betydning for disse bestemmelser.
5. Medlemsstaterne aflægger hvert år rapport til Kommissionen om de sanktioner, de har indført. **Såfremt der ikke pålægges sanktioner i et givet år, aflægger medlemsstaterne ikke rapport [...] til Kommissionen.**
6. **Kommissionen udarbejder en sammenfattende rapport om de [...] sanktioner, som medlemsstaterne pålægger. Rapporten kan omfatte henstillinger til medlemsstaterne, og den skal forelægges for det forum, der er oprettet i henhold til artikel 10.**

Administrative bøder til støtte for korrigerende og restriktive foranstaltninger på EU-plan

1. **Når Kommissionen træffer afgørelser i overensstemmelse med artikel 50, kan den pålægge de berørte erhvervsdrivende administrative bøder,** hvis køretøjet, systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed ikke opfylder kravene i denne forordning.

De omhandlede administrative bøder skal være effektive, forholdsmæssige og have afskrækkende virkning. Navnlig skal bøderne stå i forhold til antallet af køretøjer, der ikke opfylder kravene, og som er registreret i EU-markedet, eller antallet af ikkeoverensstemmende systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, der er gjort tilgængelige på EU-markedet.

Kommissionen kan ikke indlede , på ny påbegynde eller videreføre en procedure i henhold til denne artikel over for erhvervsdrivende som følge af overtrædelser af denne forordning, for hvilken de berørte erhvervsdrivende er blevet pålagt en sanktion, eller med hensyn til hvilken de i henhold til artikel 89 er blevet erklæret ansvarsfri ved en tidligere beslutning, der ikke længere kan anfægtes.

De administrative bøder, som pålægges af Kommissionen, pålægges ikke ud over de sanktioner, der er pålagt af medlemsstaterne i henhold til artikel 89 for samme overtrædelse, og må ikke overstige 30 000 EUR pr. ikkeoverensstemmende køretøj, system, komponent eller separat tekniske enhed.

2. Kommissionen vedtager [...] **på grundlag af principperne i stk. 2a** [...] **gennemførelsesretsakter** [...] med henblik på at fastsætte **proceduren for og** metoderne til beregning og opkrævning af de administrative bøder, der er omhandlet i stk. 1. **Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 87, stk. 2.**

2a. De gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i stk. 2, skal overholde følgende principper:

- a) den af Kommissionen vedtagne procedure skal respektere retten til god forvaltning, herunder navnlig retten til at blive hørt og retten til aktindsigt under iagttagelse af legitime fortrolighedshensyn samt tavshedspligt og sagernes fortrolighed**
- b) når Kommissionen beregner den passende administrative bøde, skal den følge principperne om effektivitet, proportionalitet og afskrækkende virkning, i givet fald under hensyntagen til overtrædelsens grovhed og virkninger, den erhvervsdrivendes gode tro, den erhvervsdrivendes omhyggelighed og samarbejdsvilje, gentagelsen, hyppigheden eller varigheden af overtrædelsen samt tidligere sanktioner, som den samme økonomiske aktør er blevet pålagt**
- c) administrative bøder opkræves uden unødigt forsinkelse ved at fastsætte betalingsfrister, herunder eventuelt muligheden for at opdele betalingerne i flere afdrag og faser.**

3. De administrative bøder skal indgå som indtægter for Den Europæiske Unions almindelige budget.

Artikel 91
Ændringer af forordning (EF) nr. 715/2007

1. I forordning (EF) nr. 715/2007 foretages følgende ændringer:

1) Forordningens titel affattes således:

"Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2007 af 20. juni 2007 om typegodkendelse af motorkøretøjer med hensyn til emissioner fra lette personbiler og lette erhvervskøretøjer (Euro 5 og Euro 6)"

2) Artikel 1, stk. 2, affattes således:

"2. Derudover indeholder forordningen bestemmelser om overensstemmelse efter ibrugtagning, forureningsbegrænsende anordningers holdbarhed, OBD-systemer og måling af brændstofforbrug."

3) I artikel 3 udgår nr. 14 og 15.

4) Artikel 6-9 udgår.

5) Artikel 13, stk. 2, litra e), udgår.

[...]

Artikel 92
Ændringer af forordning (EF) nr. 595/2009

1. I forordning (EF) nr. 595/2009 foretages følgende ændringer:

0) Forordningens titel affattes således:

"Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 595/2009 af 18. juni 2009 om typegodkendelse af motorkøretøjer og motorer med hensyn til emissioner fra tunge erhvervskøretøjer (Euro VI) og om ændring af forordning (EF) nr. 715/2007 og direktiv 2007/46/EF og om ophævelse af direktiv 80/1269/EØF, 2005/55/EF og 2005/78/EF"

- 1) Artikel 1, stk. 2, affattes således:

"2. Derudover indeholder forordningen bestemmelser om køretøjers og motorers overensstemmelse efter ibrugtagning, forureningsbegrænsende anordningers holdbarhed, OBD-systemer, måling af brændstofforbrug og CO₂-emissioner samt adgang til informationer fra OBD-systemet."

- 2) I artikel 3 udgår nr. 11 og 13.

- 3) Artikel 6 udgår.

- 4) Artikel 11, stk. 2, litra e), udgår.

2. Henvisninger til de ophævede bestemmelser i forordning (EF) nr. 595/2009 gælder som henvisninger til nærværende forordning og læses i overensstemmelse med sammenligningstabellen i punkt 2 i denne forordnings bilag XVIII.

[...]

Artikel 95
Ophævelse af direktiv 2007/46/EF

Direktiv 2007/46/EF ophæves med virkning fra den 1. januar 201X.

Henvisninger til direktiv 2007/46/EF betragtes som henvisninger til denne forordning og læses i overensstemmelse med sammenligningstabellen i punkt 5 i bilag XVIII til denne forordning.

Artikel 96
Overgangsbestemmelser

1. Denne forordning ugyldiggør ikke en EU-typegodkendelse af et køretøj eller en EU-typegodkendelse meddelt for køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder før den *[PO: please insert the date of application as mentioned in Article 98]*.
2. De godkendende myndigheder meddeler udvidelser og ændringer af typegodkendelser af et køretøj og EU-typegodkendelser af de køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, der er omhandlet i stk. 1, i overensstemmelse med artikel 31 og 32 i denne forordning.
3. Gyldigheden af typegodkendelser af køretøjer, jf. stk. 1, ophører senest den *[Publikationskontoret: indsæt dato, dvs. anvendelsesdatoen, jf. artikel 98, + fem år][...]*
4. Tekniske tjenester, der allerede er udpeget før denne forordnings ikrafttræden, skal underkastes den i artikel 77 omhandlede vurdering.

Udpegelsen af tekniske tjenester, der allerede er udpeget, før denne forordnings ikrafttræden, skal fornyes inden for [...] **fem** år efter denne forordnings ikrafttræden, hvis de tekniske tjenester opfylder de relevante krav i denne forordning.

Gyldigheden af udpegelsen af tekniske tjenester, der er foretaget inden ikrafttrædelsen af denne forordning ophører senest [...] **fem** år efter datoen for denne forordnings ikrafttræden.

Artikel 97
Rapportering

1. Senest den 31. december 20xx *[PO: please insert the year, which should be the year of application as mentioned in Article 98 + 5 years]* underretter medlemsstaterne Kommissionen om anvendelsen af de typegodkendelsesprocedurer og procedurer for markedsovervågning, der er fastlagt i denne forordning.
2. På grundlag af underretningen i stk. 1 aflægges Kommissionen senest den 31. december 20yy en evalueringsrapport til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af denne forordning, herunder verifikation af overholdelsen i henhold til artikel 9. *[PO: please insert the year, which should be the year 20xx as mentioned in paragraph 1 + 1 year]*

Artikel 98
Ikrafttræden og anvendelse

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i Den Europæiske Unions Tidende.

Den anvendes fra [...] **36 måneder efter denne forordnings ikrafttræden.**

Fra den [...] [*Publikationskontoret: indsæt dato* [...] **24 måneder efter denne forordnings ikrafttræden.**] må de nationale myndigheder ikke nægte at meddele EU-typegodkendelse eller national typegodkendelse på anmodning af en fabrikant for en ny type køretøj eller forbyde registrering, markedsføring eller ibrugtagning af et nyt køretøj, såfremt det pågældende køretøj er i overensstemmelse med denne forordning og de [...] **EU-retsakter, der er opført i bilag IV.**

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Europa-Parlamentets vegne

På Rådets vegne

Formand Formand

Bilag XII

GRÆNSER FOR SMÅ SERIER OG RESTKØRETØJER

A. GRÆNSER FOR SMÅ SERIER

1. Det antal enheder af en type af køretøjer, der registreres, sælges eller ibrugtages pr. år i Unionen, må i henhold til artikel 39 ikke overstige det tal, der er angivet i tabellen nedenfor for den pågældende klasse af køretøjer:

Klasse	Enheder
M ₁	1 000
M ₂ , M ₃	0
N ₁	1000
N ₂ , N ₃	0
O ₁ , O ₂	0
O ₃ , O ₄	0

2. Det antal enheder af en type af køretøjer, der registreres, sælges eller ibrugtages pr. år i en medlemsstat, fastsættes af den pågældende medlemsstat, men må i henhold til artikel 40 ikke overstige det tal, der er angivet i tabellen nedenfor for den pågældende klasse af køretøjer:

Klasse	Enheder
M ₁	100
M ₂ , M ₃	250
N ₁	[...] 250
N ₂ , N ₃	250
O ₁ , O ₂	500
O ₃ , O ₄	250

3. [...]

[...]	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]

B. GRÆNSER FOR RESTKØRETØJER

Det maksimale antal komplette og færdiggjorte komplette køretøjer, der må tages i brug i hver medlemsstat i henhold til proceduren for restkøretøjer, skal begrænses af den enkelte medlemsstat på en af følgende måder:

1. Det maksimale antal af køretøjer af en eller flere typer må for køretøjer i klasse M1 ikke overstige 10 % og for alle andre klasser 30 % af alle berørte typer, der blev taget i brug det foregående år i den pågældende medlemsstat.

Såfremt 10 % henholdsvis 30 % udgør under 100 køretøjer, kan medlemsstaten tillade, at højst 100 køretøjer tages i brug.

2. Køretøjer af en given type må kun bestå af dem, for hvilke der på eller efter produktionsdatoen var udstedt en gyldig typeattest, som var gyldig i mindst tre måneder efter udstedelsen, men som senere er blevet ugyldig som følge af, at en retsakt er trådt i kraft.

Liste over bilag

[...]	[...]
Bilag II	Generelle definitioner, kriterier for køretøjsklassificering, køretøjstyper og karrosserityper
Tillæg 1:	Procedure til kontrol af, om et køretøj kan klassificeres som terrængående (off-road)
Tillæg 2:	Tal til supplerende af koderne for de forskellige karrosserier
[...]	[...]
Bilag IV	Krav i forbindelse med EU-typegodkendelse af køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder
Del I	Retsakter, der finder anvendelse i forbindelse med EU-typegodkendelse af køretøjer, der fremstilles i ubegrænsede serier
Tillæg 1:	Retsakter, der finder anvendelse i forbindelse med EU-typegodkendelse af køretøjer fremstillet i små serier i henhold til artikel 39
<u>[...]</u>	<u>[...]</u>
Tillæg 2:	Krav til individuel EU-godkendelse af et køretøj i henhold til artikel 42
Del II	Liste over FN/ECE-regulativer, der anerkendes som alternativ til de direktiver eller forordninger, der er nævnt i del I
Del III	Liste over retsakter, der fastlægger kravene i forbindelse med EU-typegodkendelse af køretøjer til særlig anvendelse
Tillæg 1:	Campingbiler, ambulancer og rustvogne
Tillæg 2:	Pansrede køretøjer
Tillæg 3:	Køretøjer med adgang for kørestole
Tillæg 4:	Andre køretøjer til særlig anvendelse (herunder særlig gruppe, køretøj til flere slags udstyr og campingvogne)
Tillæg 5:	Mobilkraner
Tillæg 6:	Påhængskøretøjer til særtransport
Bilag V	Procedurer, som skal følges ved EU-typegodkendelse
Tillæg 1:	Standarder, som enhederne omhandlet i artikel 72 skal overholde
Tillæg 2:	Procedure for vurdering af de tekniske tjenester
[...]	[...]
[...]	[...]

[...]	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]
Bilag X	Procedurer i forbindelse med produktionens overensstemmelse
[...]	[...]
[...]	[...]
Bilag XII	Grænser for små serier <u>og restkøretøjer</u>
[...]	[...]
[...]	[...]
Bilag XV	Retsakter, med hensyn til hvilke en fabrikant kan udpeges som teknisk tjeneste
Tillæg:	Udpegelse af en fabrikant som teknisk tjeneste og underentreprise
Bilag XVI	Betingelser for fabrikanters eller tekniske tjenestes brug af virtuelle prøvningsmetoder
Tillæg 1:	Almindelige betingelser for anvendelse af virtuelle prøvningsmetoder
Tillæg 2:	Særlige betingelser for anvendelse af virtuelle prøvningsmetoder
Tillæg 3:	Valideringsproces
Bilag XVII	Procedurer, som skal anvendes ved etapevis EU-typegodkendelse
Tillæg:	Model for supplerende fabrikationsskilt
Bilag XVIII	Adgang til OBD-informationer samt reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer
Tillæg 1:	Fabrikantens attest om adgang til OBD-informationer samt reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer
Tillæg 2:	Køretøjers OBD-informationer
Bilag XIX	Sammenligningstabel